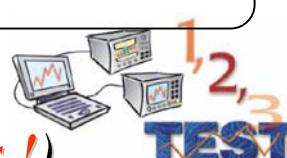
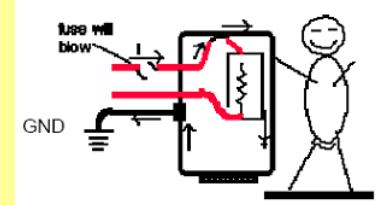

Vill. Laboratórium 1. tárgy

(őszi félév)

- a Tárgy
 - ... **követelmények** és számonkérés
 - Mérések / mérőcsoporthoz (2 fő)
 - ... saját **időtábla**
 - a Munkahely
 - ... szakszerűség, **biztonság** (! **aláírás** !)
- 1.sz. mérés: Műszerkezelés**
- ... **alapeszközök** (minden mérőhelyen)
-

Balesetmegelőzési és tűzvédelmi rendszabályok betartása

lásd: Időtábla hátoldal, Mérési útmutató,
Hírdetőtábla
! aláírás !

Hálózati **főkapcsoló** (csak mérésvezető), tanári gép ... csak ezután

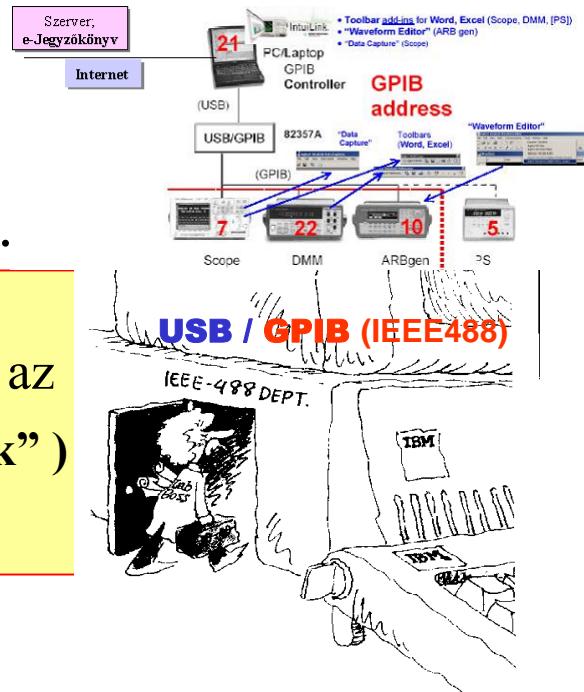
Mérőhely táp-elosztó bekapcsolás,
számítógép be(!) ... **és várakozás(!)**,
műszer(ek) be/ki kapcsolás

Mérőhely bekapcsolás

1. Mérőhely táp-elosztó – *BE*kapcs.

2. Számítógép – *BE*

... és „**magára hagyjuk** (!), amíg az
aut. konfigurálás lefut („fekete ablak”)
(→ alaphelyzet!)

3. Műszer(ek) – *BE* / **ki**

MOST: a műszereket a **bemutatás sorrendjében**
kapcsoljuk be („ütemezett” műszerkezelés)

Ellenőrzés: a mérőhely *rendben* ...

a Tárgy → Mérnöki/gyakorlati munka

„ Ha én mérnök volnék, mér’ne sokat mérnék ... ”

Jegyzet: Mérési ut., Műszerismertető

- Hallgatói segédlet a **Laboratórium I. c. tárgy** méréseihez, BME VIK, Vill.m. Szak
- "Műszerismertető" segédlet a **Laboratórium I. c. tárgy** méréseihez, BME VIK, Vill.m. Szak

WEB lap:

<http://www.mit.bme.hu/oktatas/targyak/vimia304/>

Öt helyszín: IB413, IE226, IL107, V2/405 a,b

4 (5) időpont (kurzus) ...

Követelmények:

11 mérés, **1** ellenőrző mérés (**időtábla**)
• **Minden mérést el kell végezni!** •

Gondos munka

(és a mérőhelyek eszközeinek száma csak **nőhet!**)

Józan, de **szigorú** labor szabályok

(legfontosabb a BIZTONSÁG;
hetenként több mint 150 ember dolgozik a laborban)

3K szabály („főbenjáró bűnök”):

- **Késés** (hiányzás??)
 - **Készületlenség**
 - **szaKszerütlenség**
- } → **Pótmérés**
(max 1+1 !)

Számonkérés:

1-3. mérés: nincs osztályzat

4-11. mérés: egyéni **Házi feladat** WEB lapról
közös **e-Jegyzőkönyv** (magyar !)
külön-külön (!) **osztályzat**

Ellenőrző mérés: gyakorlati – *egyedül*
írásbeli – *egyedül*

Nincs „szivatás”,
de „Róbert bácsik” sem vagyunk ...

A mérésvezető **egyénenként** ad **osztályzatot**

- a **felkészülés** ellenőrzése (!),
- az otthon *egyedül* (!) elkészített **Házi feladat** megoldása,
- a **labormunka** és
- a **közös e-Jegyzőkönyv** alapján

Mérés pótlás: **max 1+1**

1 – 3.: 1 mérés pótolható, csak ennek pótłasa után (!!)
lehet folytatni (4-11.) a labor munkát
• *külön* időpont • → **Hirdetőtábla**

**4 – 11.: 1 mérés pótolható
*személyes jelentkezéssel***

- pótmérési időpontban •

Mérések / mérőcsoport (2 fő)

- Mérések:

1-3.: mindenki ugyanazt méri („előkészítő” jelleg)

4-11. és Ell. mérés: időtábla szerint

- Mérő-csoport beosztás •

minden csoportnak saját időtábla

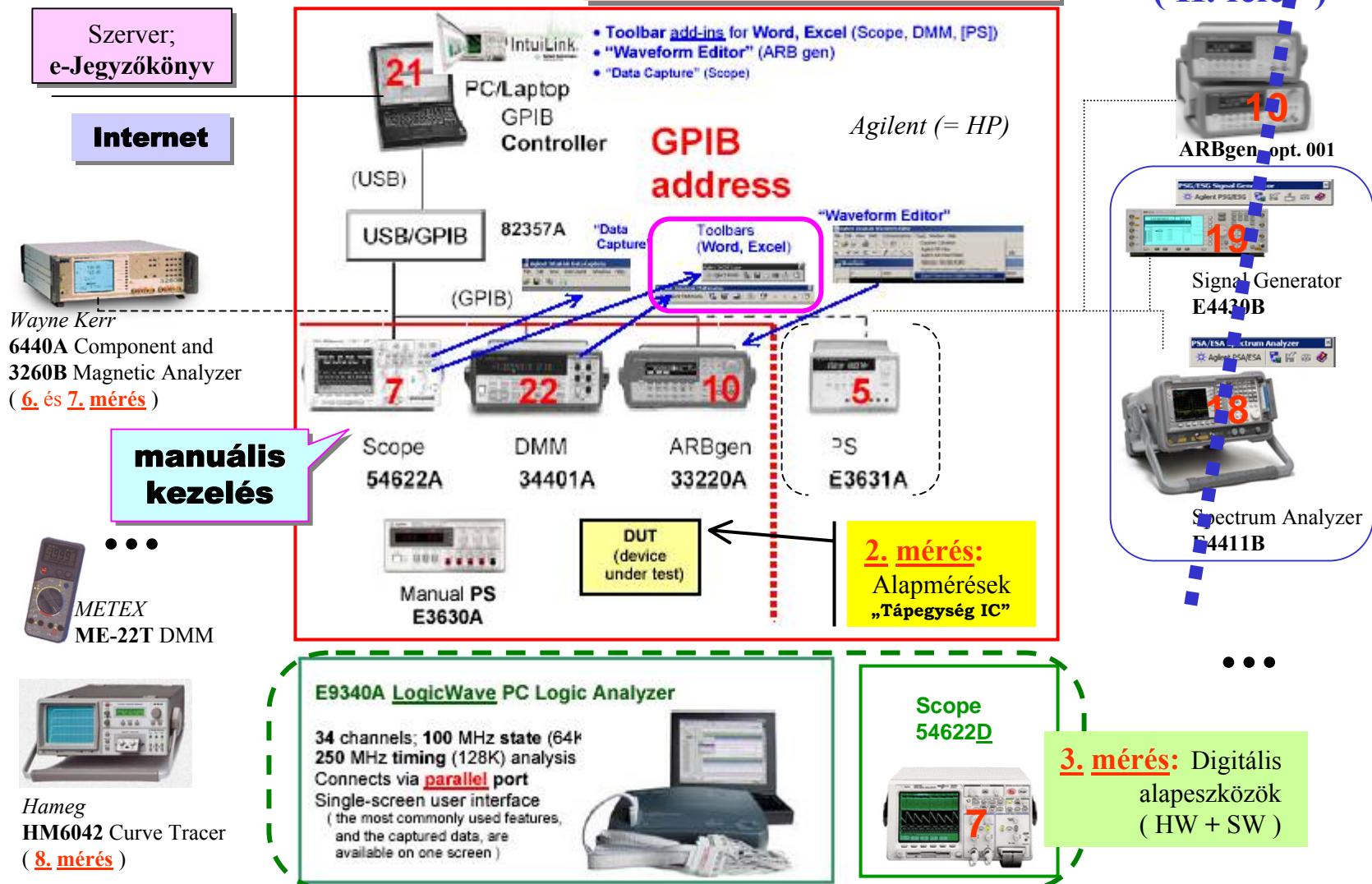
- Mérés **NEM marad el**, minden mérést el kell végezni
- Fel kell készülni a mérésre
- Meg kell oldani a **Házi feladatot** (a Tárgy WEB lapról)
- A mérés **4 óra**, a szüneteket *dinamikusan* kezeljük

a Munkahely:

LAB basic HW Tools ...

1. mérés: Műszerkezelés

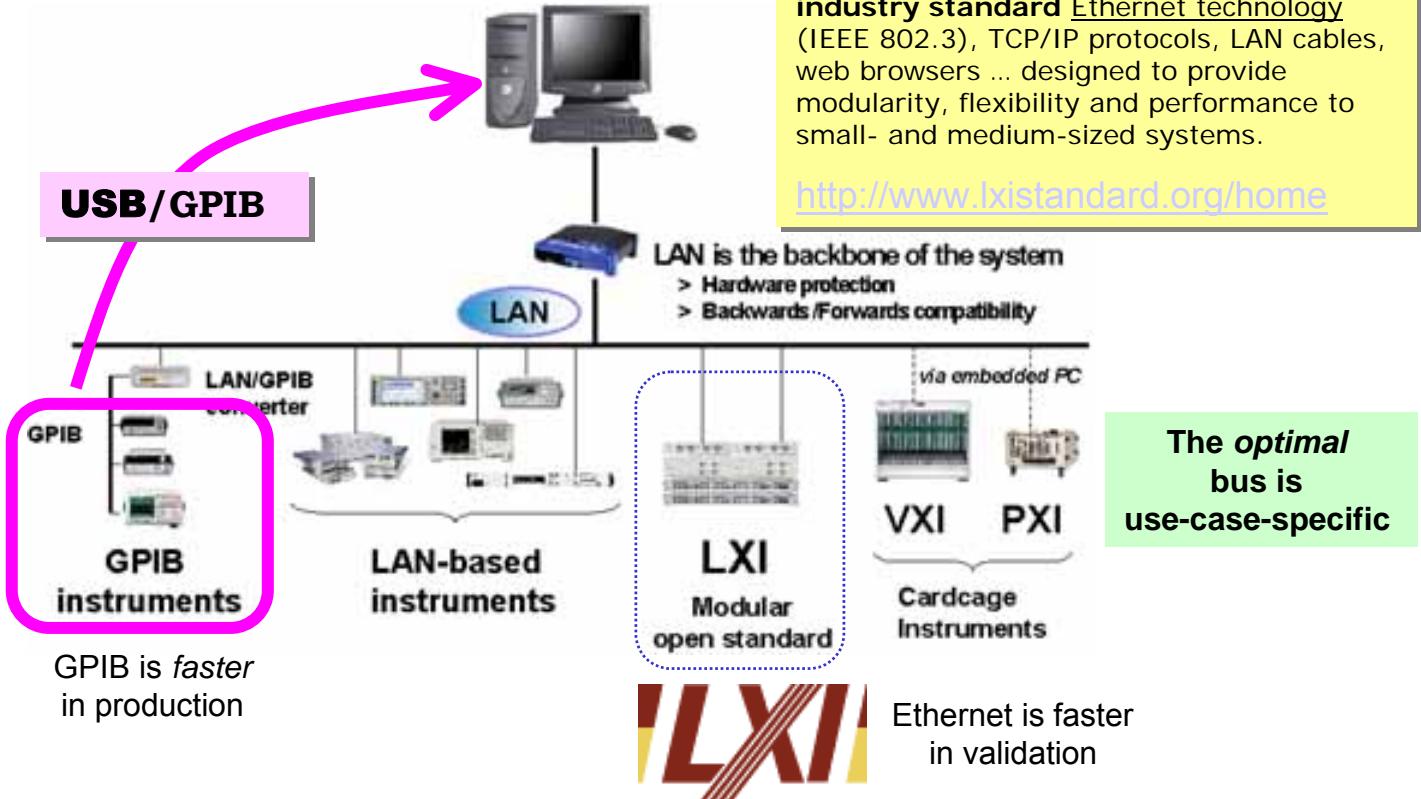
(II. félév)

GPIB = General Purpose Interface (Instrument) Bus

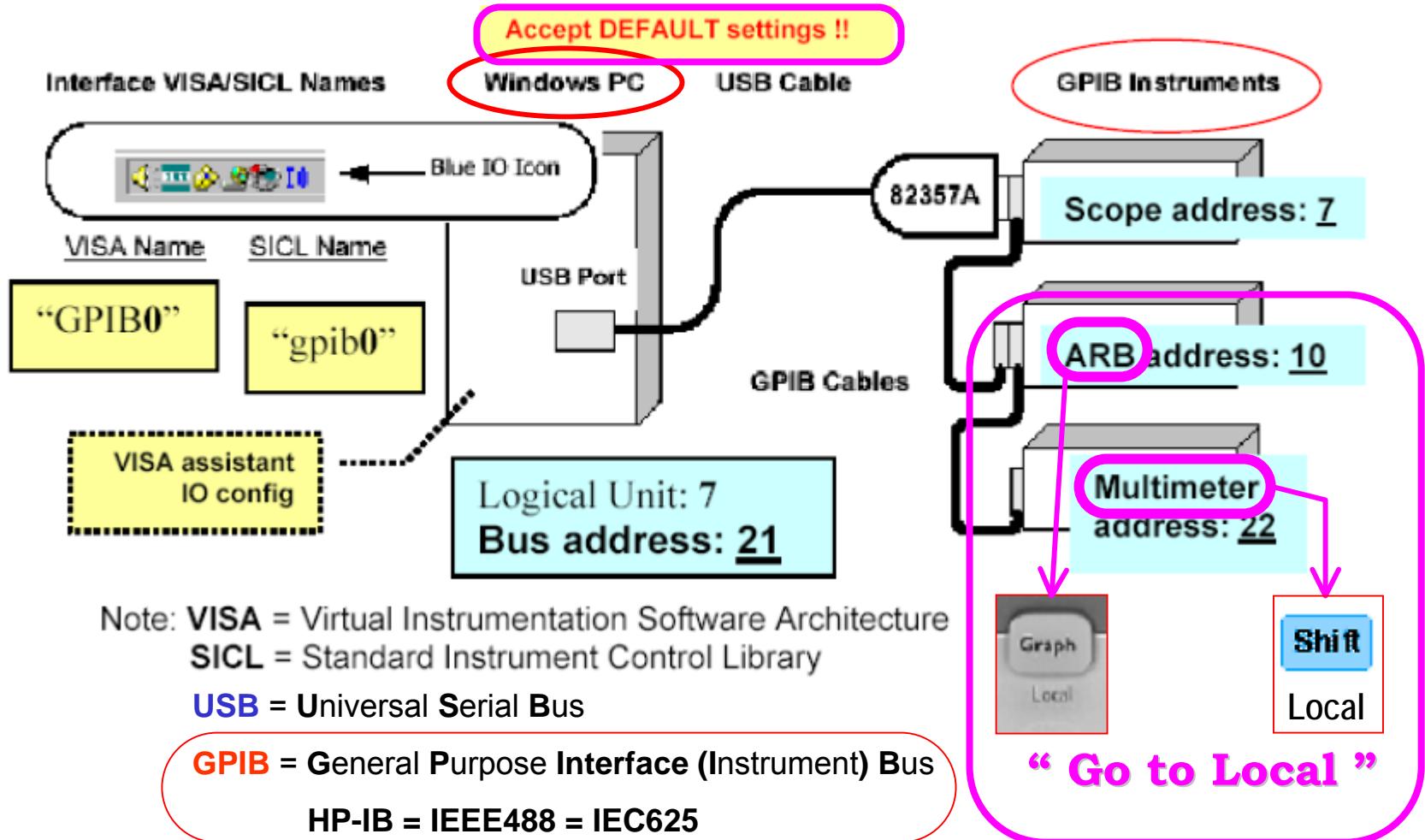
NEW (2004): LXI = LAN eXtensions for Instrumentation

Vill.
LAB

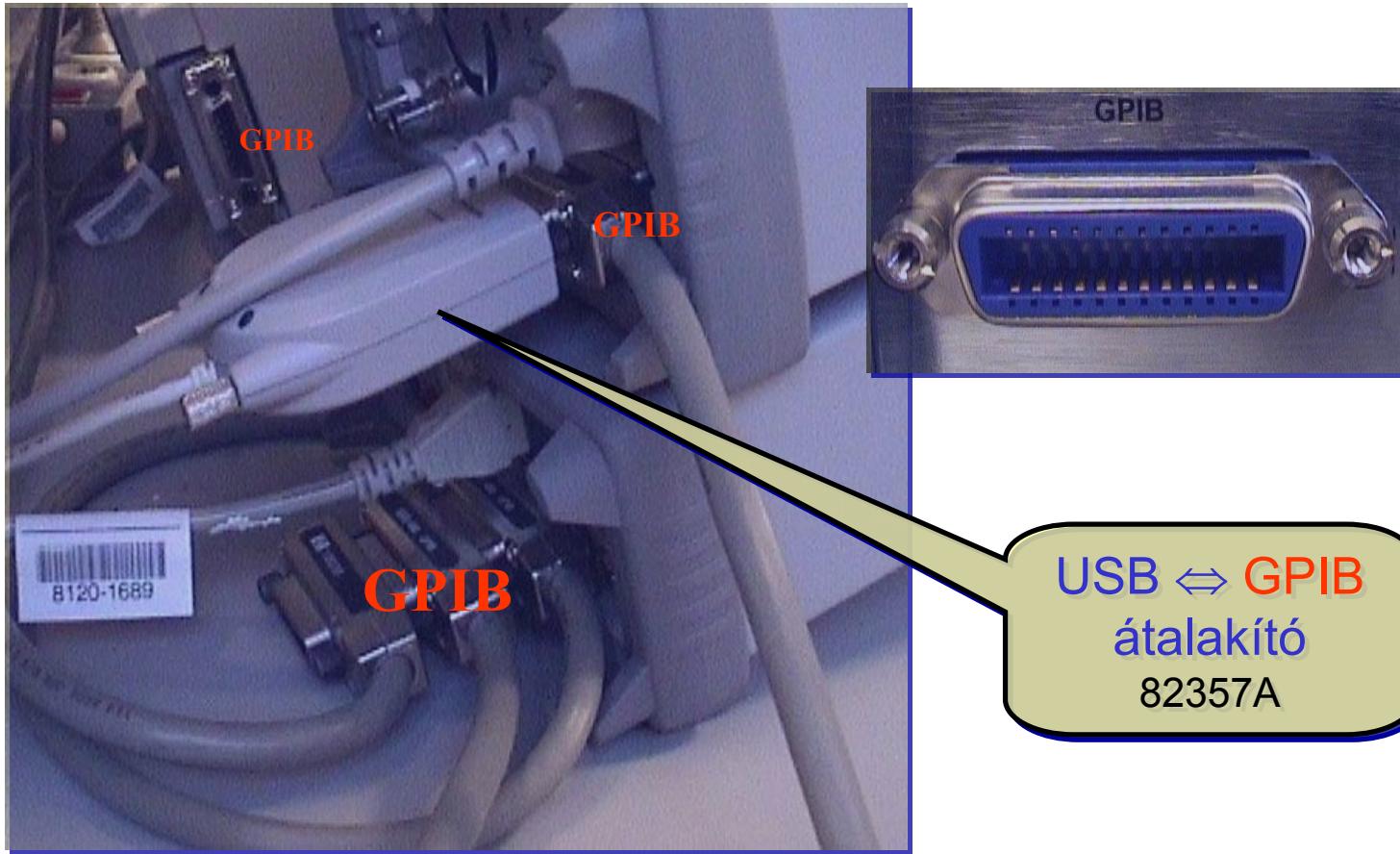

I/O interface: USB/GPIB

Plug-and-Play (*PnP*); Transparent interface

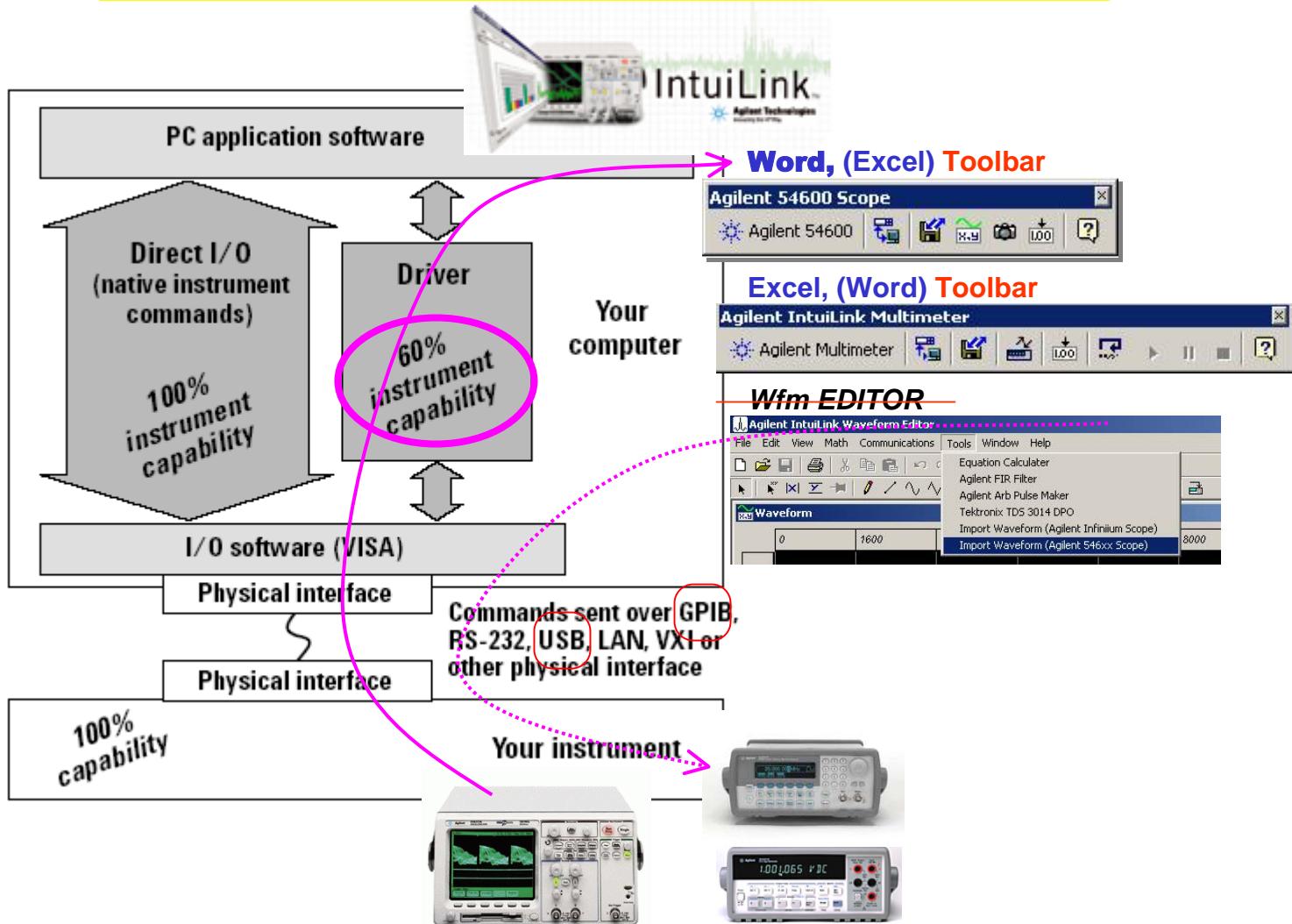

I/O interface: USB/GPIB

IntuiLink connectivity SW

Word, Excel Toolbars; stand-alone SW tools

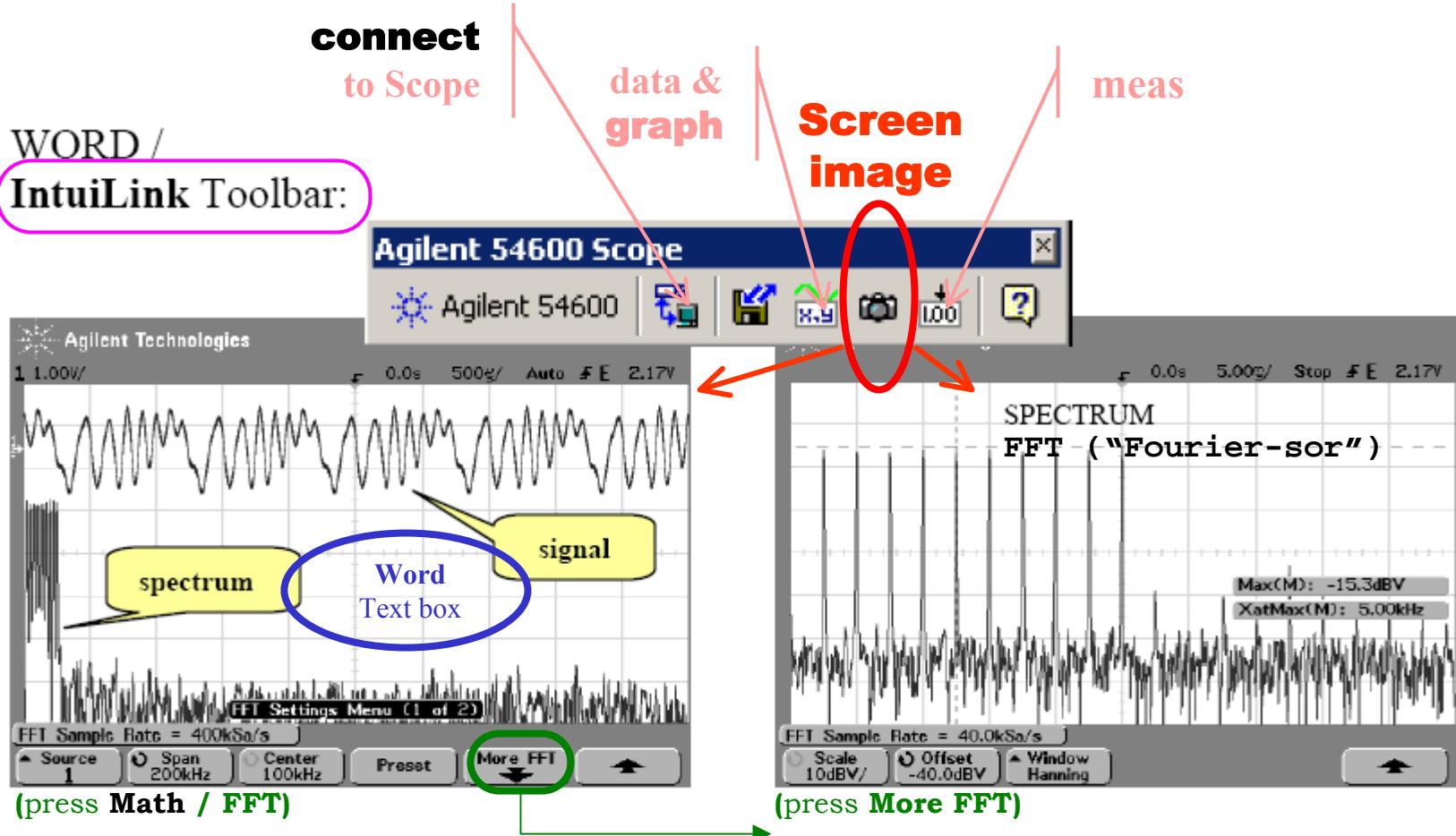

e – Jegyzőkönyv / WORD /

(váz ← G: drive, szerver)

A jegyzőkönyv ékezetes betűkkel készül!

Jegyzőkönyv írás előtt ellenőrizzük a hálózatot!

e-Jegyzőkönyv: **kód . doc** **Word** file

3: IL107 Lab
V: Vill.

NAP: h, k, s, c, p
de: délelőtt, du: délután

kód - file név - konvenció: **V 3 s du 2 01 .doc**

Save as ... G: drive

MÉRÉS: 01, 02, ... 11
MérőCSOPORT: 1, 2, ... 8

e-Jegyzőkönyv **váz:** szerveren

1.mérés: — (*gyakorlás*)

2.mérés: max. 5 old. , csak ez nyomtatva is ...

3.mérés: — (*gyakorlás*)

4-11. mérések: osztályozva

a jegyzőkönyv ékezetes betűkkel készül!

Működő mérőhely – ezt várjuk el, illetve is hagyunk ott!

- *kombinált (!) Vill.* és **Info** mérőhely(ek)
 - **alapműszerek** (tápegység, jelgenerátor; oszcilloszkóp, multiméter)
 - mérendő objektumok és kiegészítők
 - *speciális* mérőeszközök, *egyéb* mérőműszerek (!!)
 - **mérőkábelek, lezárók, IC-k ...**
 - **Win2K** op. rendszer, MSOffice: **WORD, Excel**
 - *speciális* SW-ek, *Matlab*, ...
 - **Internet**
- e-Jegyzőkönyv: **WORD** (← IntuiLink *Toolbar*)
 - jegyzőkönyvet **NEM nyomtatunk** a Labor-ban
 - **e-mail, floppy ... pendrive (USB)**
 - **más jegyzőkönyvét NEM használhatjuk**

Mottó: „Bolondbiztos rendszert csak a bolondok használnak”

Folyománya:

- a HW elrontható → a **műszer** NEM klaviatúra (!!)
→ a **számítógép** NEM játék-konzol (!!)
- *nem igaz*, hogy „bármit működésbe lehet hozni, ha elég sokáig babrálod”
- *téveszme* az, hogy „ha valami bedugható, akkor azt dugd is be”

Műszer kezelés: SZAKSZERŰSÉG és BIZTONSÁG

- csak a saját eszközök használhatók (más mérőhelye tabu)
- kétszer is gondoljuk át a vezetékezést
- a méréshez szükséges műszer-üzemmódokat állítsuk be (!),
a műszer-alapbeállítást (**I/O kapcsolat**, nyelv, ... stb) **NE** módosítsuk,
CALibrálást **NE** kezdeményezzünk ... (óvatosan a *menü* választékkal !)

Ez súlyos
fegyelmi
vétség ...

Számítógép használat: MŰSZER-KAPCSOLAT és e-Jegyzőkönyv

- manuálisan kell beállítani a műszereket: az *IntuiLink* SW „adat **copy(move)**”
és nem soft-panel (csak *néhány* funkció távvezérelhető ...)
- a számítógépet **NE** mozgassuk, benne **NE** turkálunk (TILOS az **átkonfig.**,
új program betöltése, program törlés, zene-file letöltés ... stb.)

Méréstechnika ...

Analóg jel (time domain):

- Tápegység (**PS**)¹ **+ 6 V, ± 20 V**
- Jelgenerátor (**ARBgen**)²

- Oszilloszkóp (**Scope**)³
- Multiméter (**DMM**)⁴

$$v(t) = V_{DC} + V_{AC}(t) = V_{offset} + A \cdot u(t)$$

forma: **Sine, Square, Ramp, Pulse, Noise, ARB, (DC)**

$$u(t+T) = u(t), \min u(t) = -1, \max u(t) = +1$$

$$T = 1/F$$

20 MHz sine, square

5 MHz pulse ...

V_{OUT}

$$A = V_{pp}/2 = CF \cdot V_{rms}, CF : \text{crest factor}$$

Paraméter mérés: Oszilloszkóp kontra Multiméter

DC vagy AC csatolás

[AC/DC quiz](#)

Scope: Ch1, Ch2, Math (source)

Select Measurement

Amplitude

Average

Base

Counter

Delay

Duty Cycle

Fall Time

Frequency

Maximum

Minimum

Overshoot

Peak-Peak

Period

Phase

Preshoot

Rise Time

V_{INPUT}

100 MHz;
8 bit / 200 MSPS

Math: 1-2(diff),
... **2K FFT**

$$\text{Ampl} = \text{Top} - \text{Base}!!$$

$$\text{Average} = \frac{\sum x_i}{n}$$

$$\text{RMS}(\text{dc}) = \sqrt{\frac{\sum (x_i)^2}{n}}$$

$$\text{Peak - Peak} = V_{pp} = \text{Max} - \text{Min}$$

✓ RMS

Top

+ Width

- Width

✗ at Max Y

✗ at Min Y

direkt kontra differenciális (Math: 1-2) mérés

[“DMM: The Swiss Army knife of test”](#)

DMM: „dual slope”

(analóg integrálás) **21 bit** (6 1/2 digit)

• V_{DC}

• V_{AC} - AC coupled true V_{rms}

• F

• T ↴ reciprocal Counter

...

0.1V – 1KV
(dc, ac: 300KHz)

Math: Null, **dB**

áram (I_{DC}, I_{AC} - AC coupled true RMS)

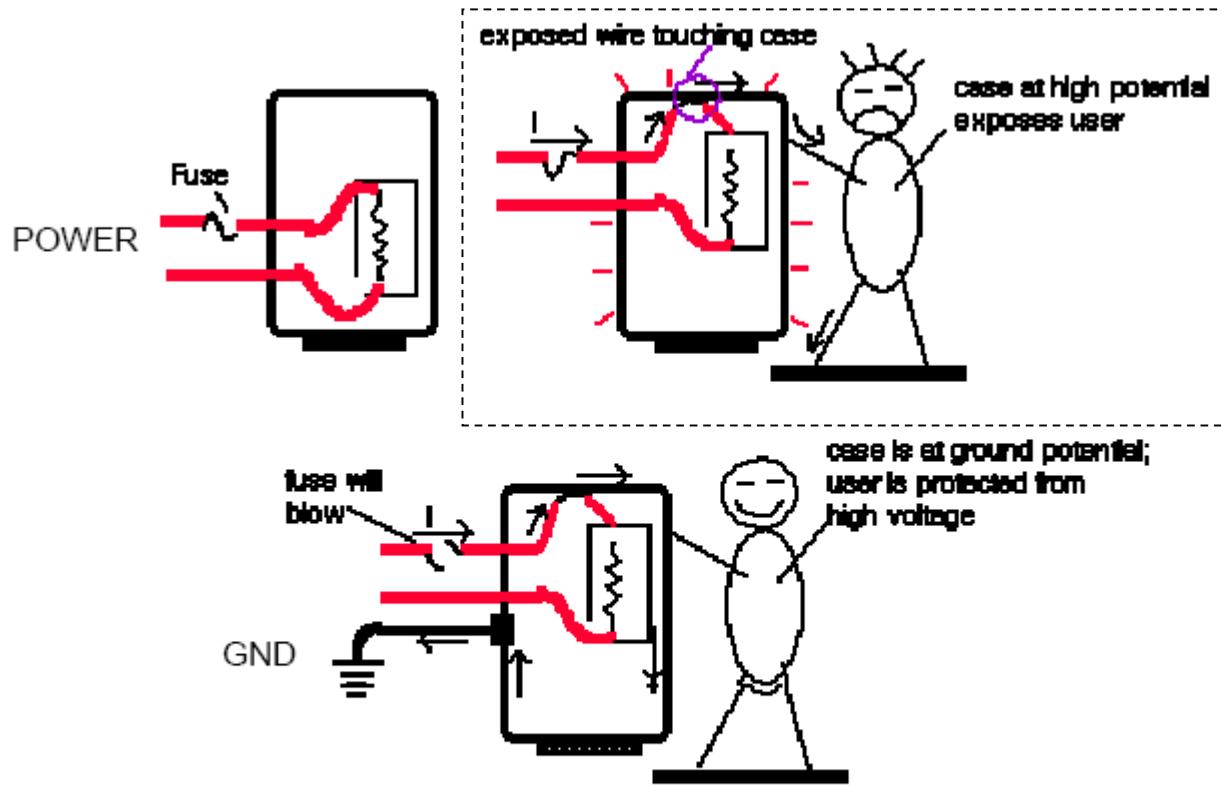
ellenállás (Ω 2W, 4W)

...

Hi / Lo (= COM), GND

Minden mérőkészülék háza (biztonsági okból) az érintésvédelmi földre van kötve:

Ha a jelföld nincs hozzákötve az életvédelmi töldöhöz, akkor a készülék „lebeg” (a jelföld eltérő potenciálú az „igazi” föld-höz képest). Összekötés (COM ≡ GND) esetén a készülék „nem lebeg”.

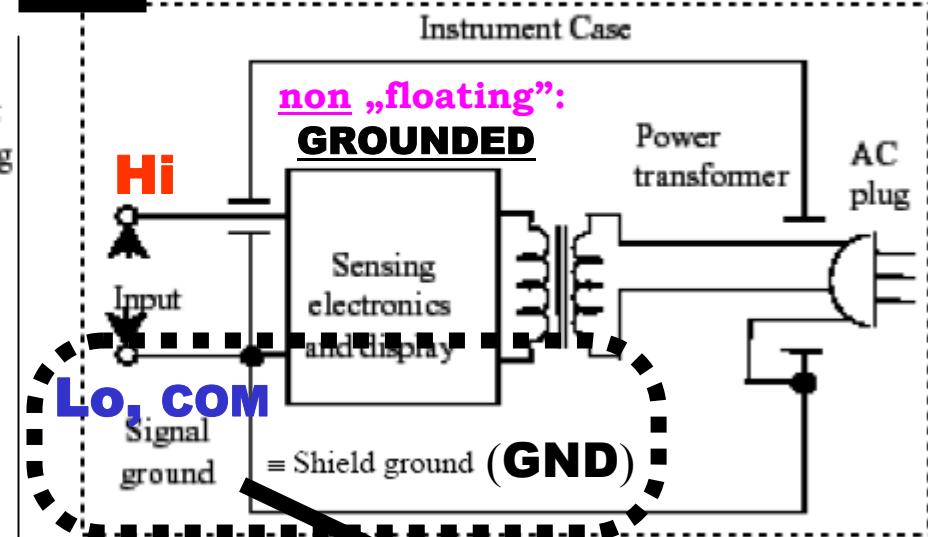
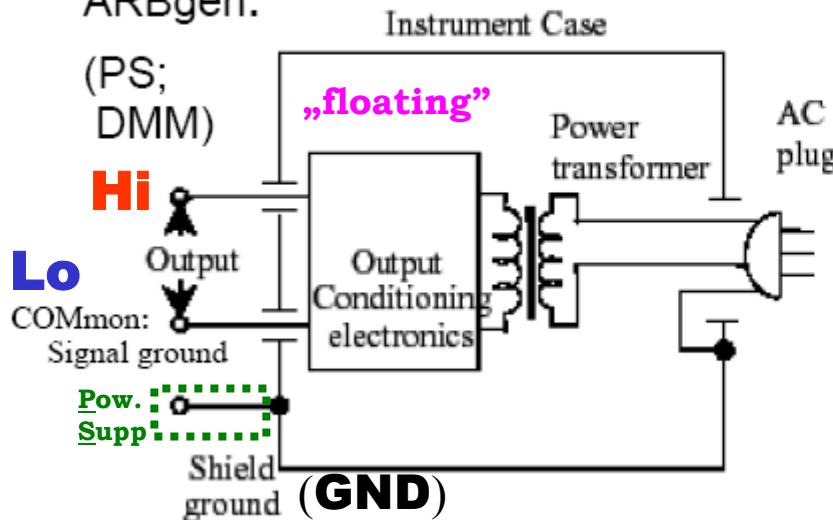
- Csak az oszcilloszkóp, lévén nagyfrekvenciás eszköz, „nem lebeg”.

Hi / Lo (= COM), GND

Mérőhálózat: „lebegő” műszer; érintésvédelmi föld (Shield ground)

Scope (High Frequency):

ARBgen:

NEM lebeg

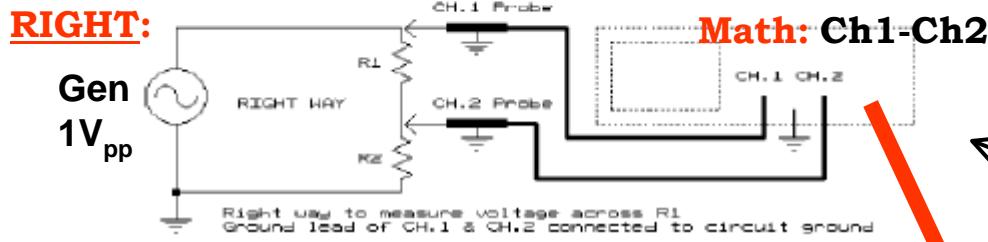
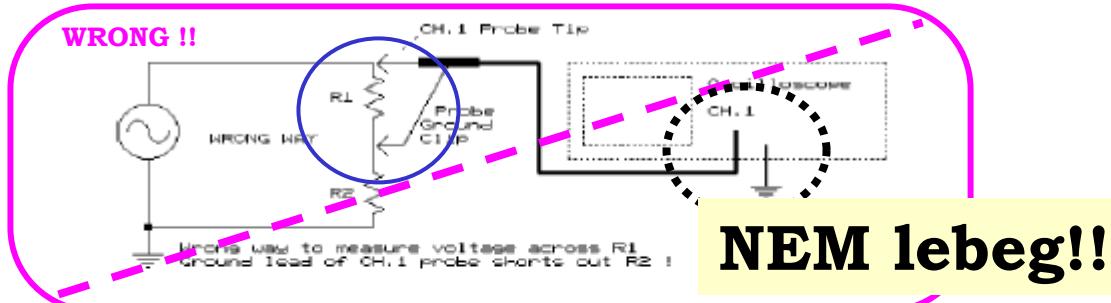
Power Supply

GND - NE használjuk

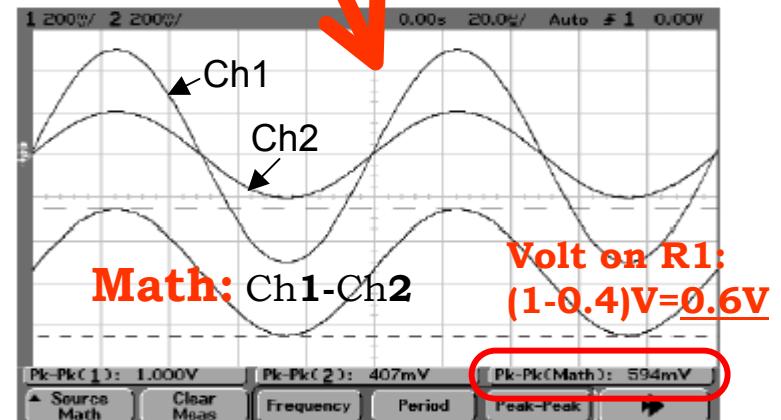
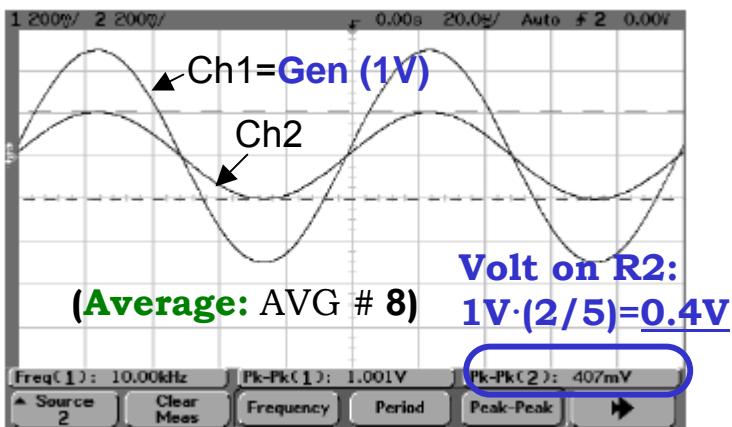
Lo (COM)
ezt használjuk

Scope : Measure voltage across R1 ($R_1 = 3K$, $R_2 = 2K$) → **Math: 1-2**

2. mérés:
Alapmérések
„Tápegység IC”

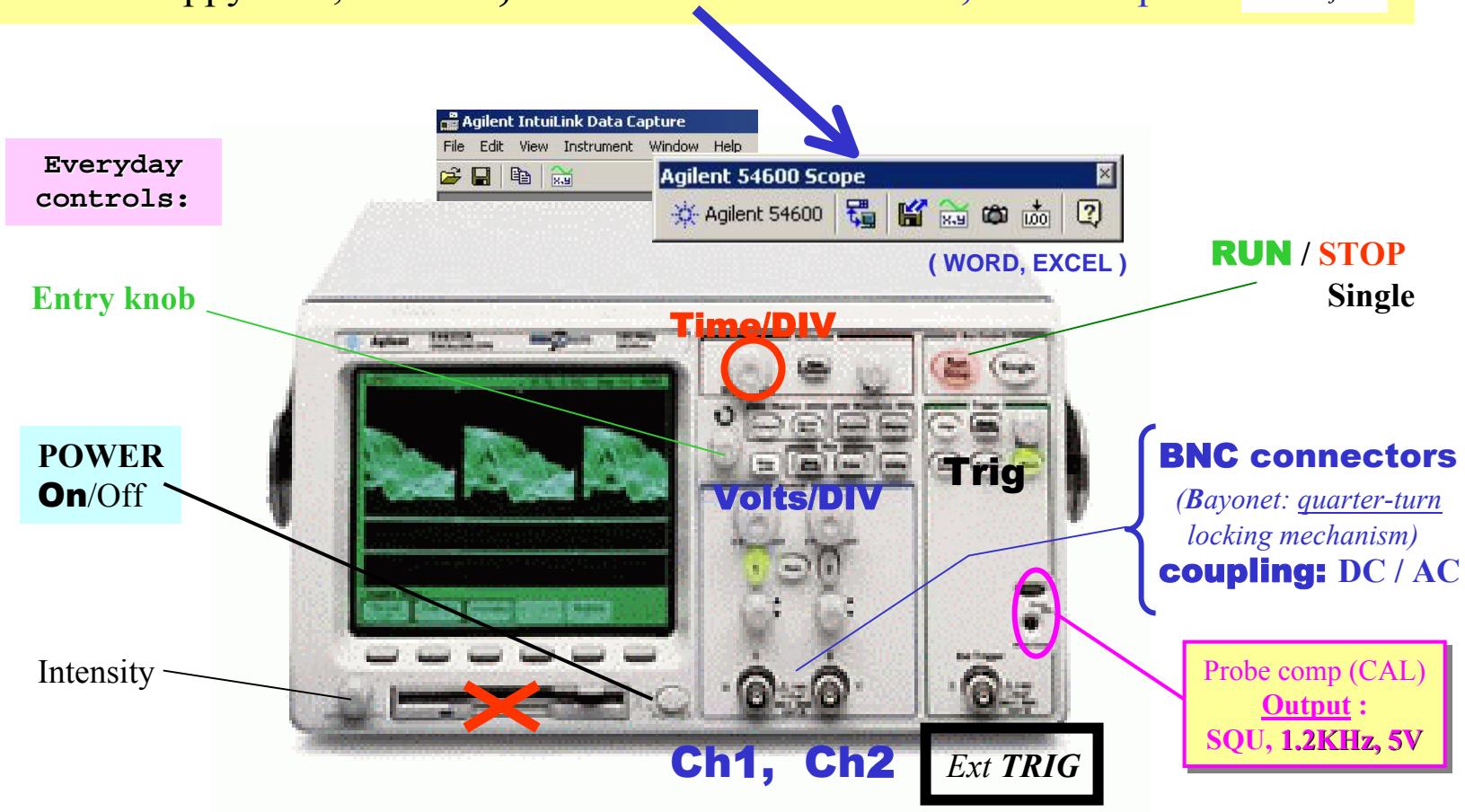
Agilent 54622A Portable Oscilloscope (DSO)

2 Ch, **100 MHz**; max 200 Msa/s, max 2 MB/ch (MegaZoom)

Hi-Def display, flexible Trig; autoMeas, **2K FFT**

~~floppy disk; GPIB, IntuiLink: Toolbar; Data Capture~~

MOST nem
használjuk

54622D **MSO**: Mixed Signal O'scope

2 Ch, **100 MHz**; max **200 Msa/s**, max **2 MB/ch (MegaZoom)**

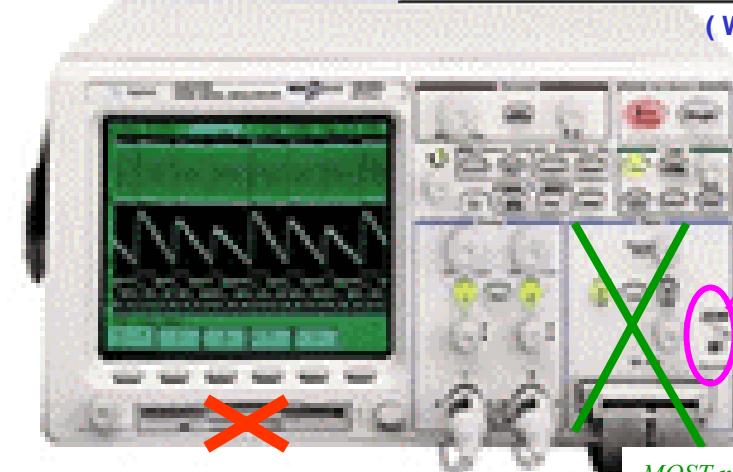
Hi-Def display, flexible Trig; autoMeas, **2K FFT**

floppy disk; **GPIB**, **IntuiLink**: Toolbar; Data Capture
54622A DSO + **16 logic (digital timing) channels** MOST nem használjuk

Agilent 54600 Scope

(WORD, EXCEL)

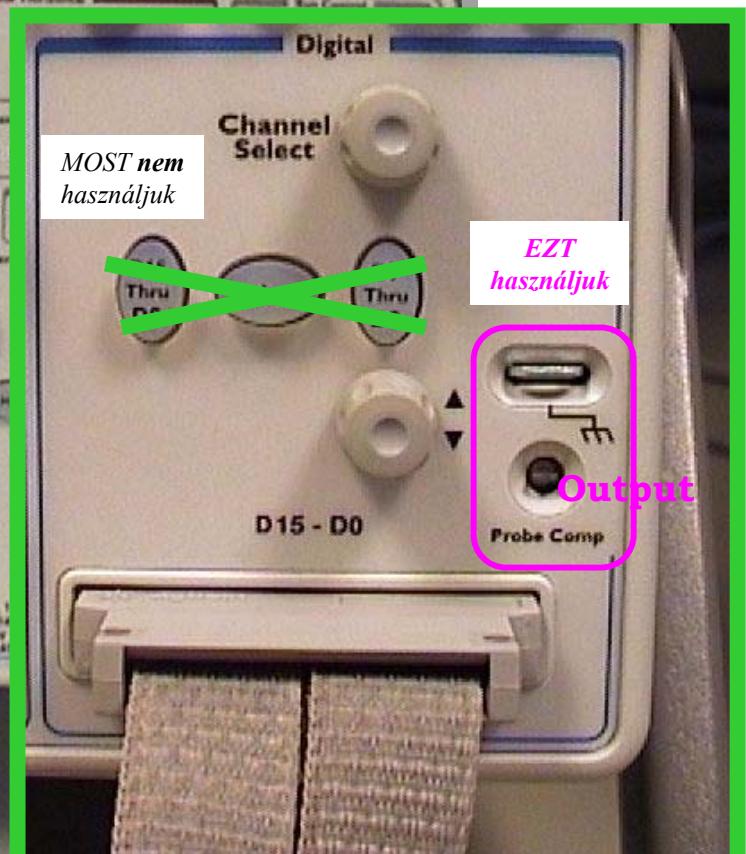
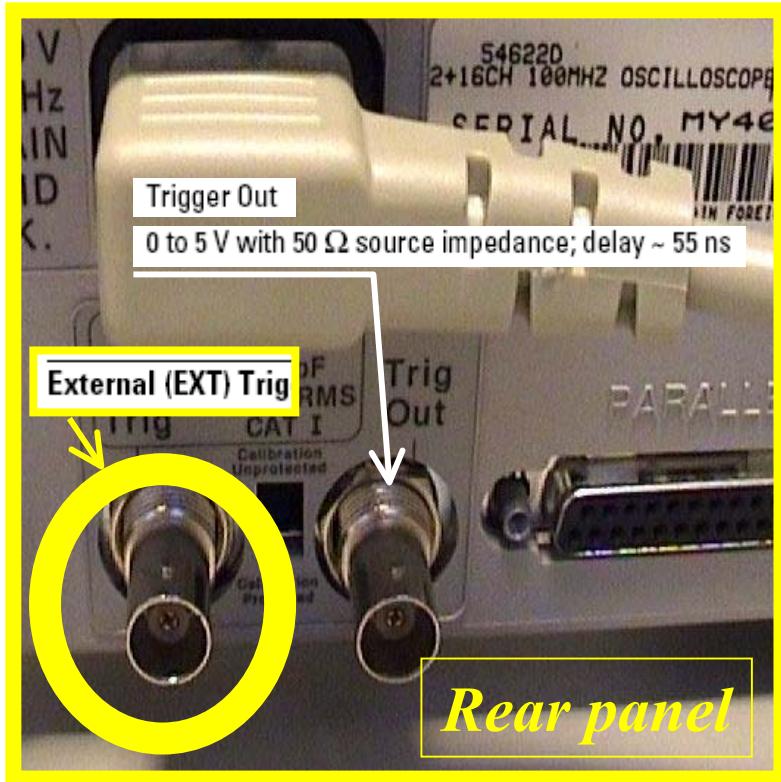
Ch1, Ch2

MOST nem használjuk

Probe comp (CAL)
Output :
SQU, 1.2KHz, 5V

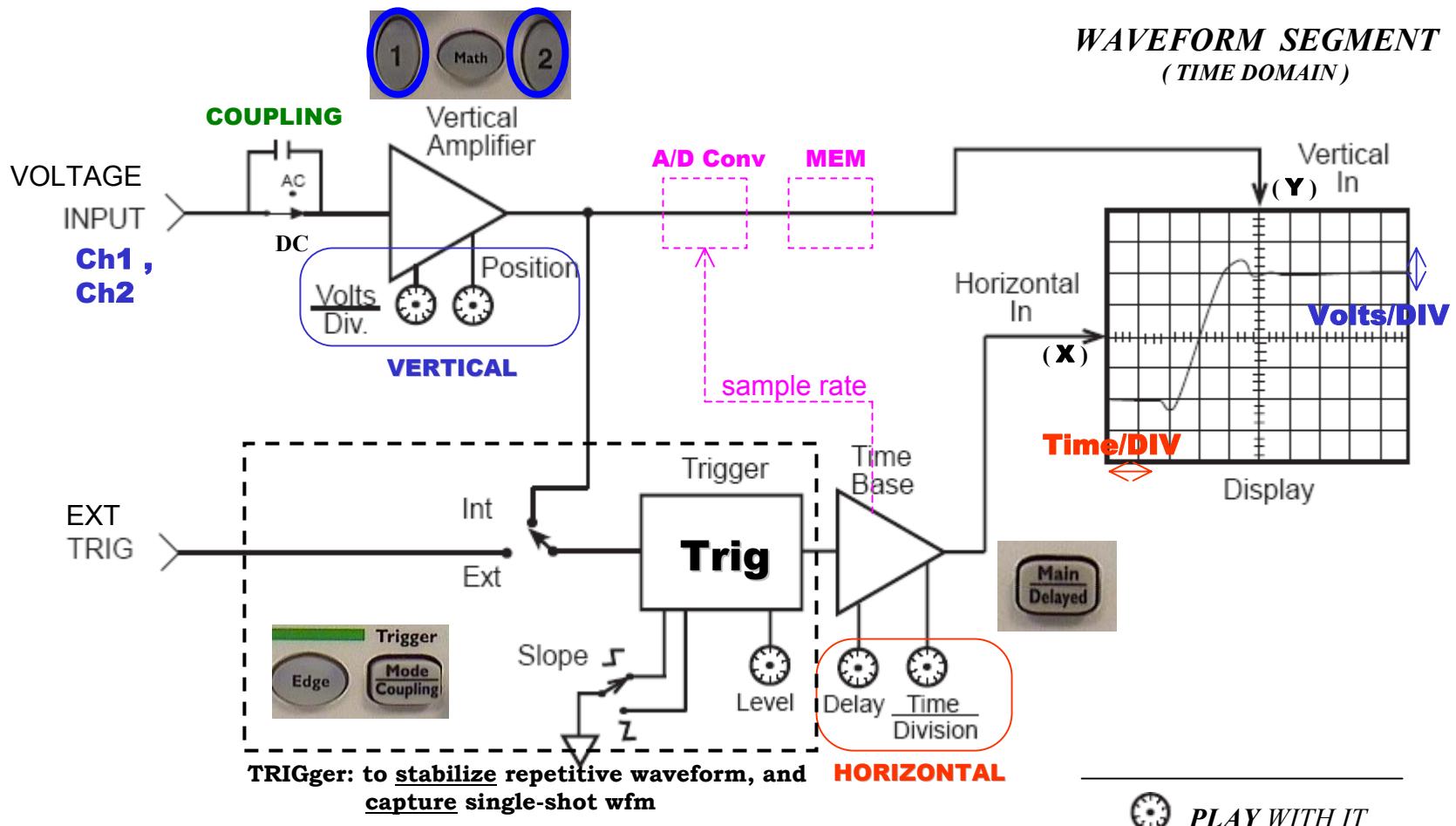
Ext TRIG
rear panel (!)

54622D Mixed Signal O'scope (MSO)

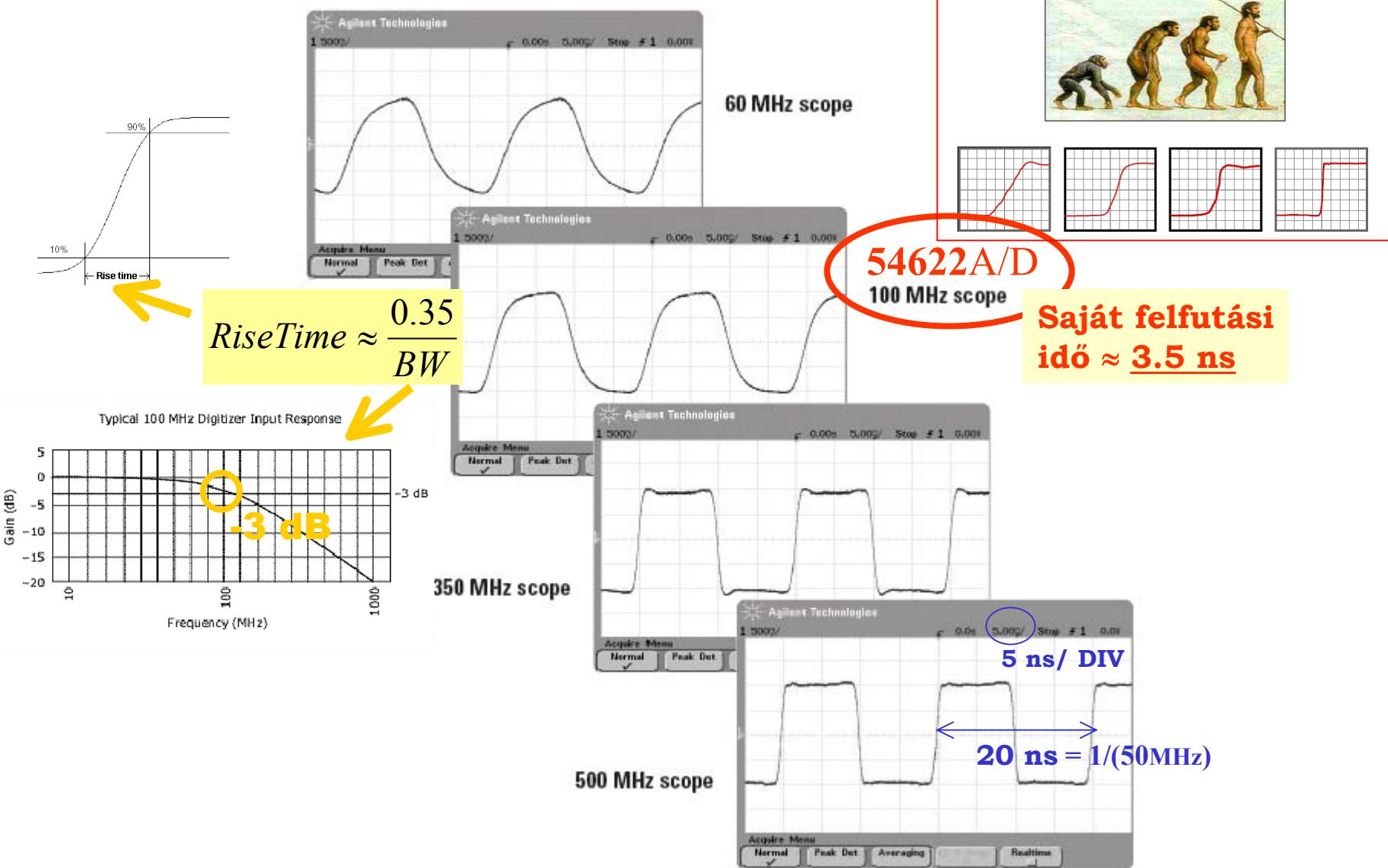

A mérésvezető segít,
ha **Ext Trig** kell ...
(BNC kábel bekötve!!)

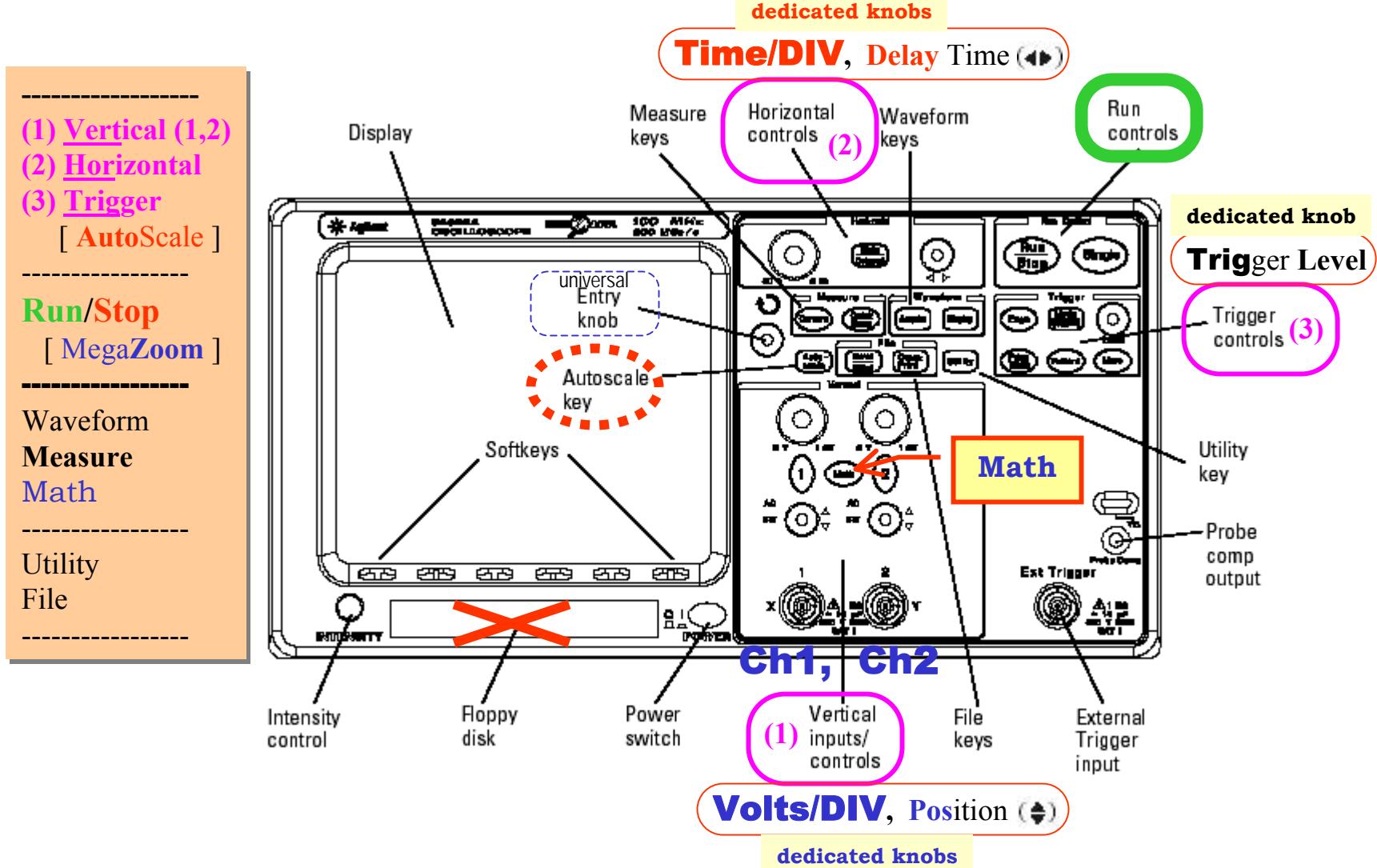
Scope (graphic voltmeter) ... a “mental model”

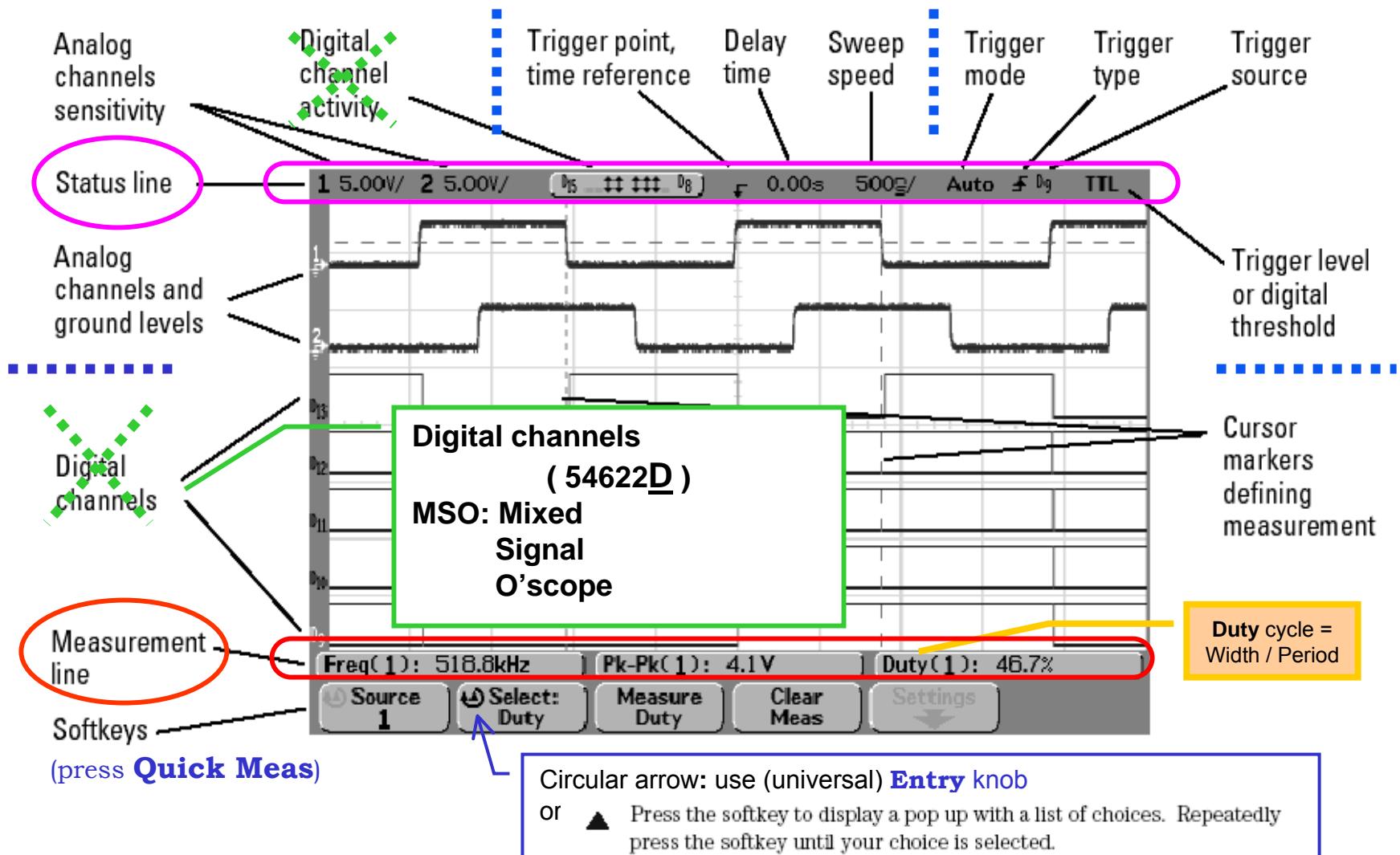
Scope Bandwidth (BW) ... the most important characteristic

54622A Scope - Front Panel

Scope - Display

54622D MSO: Mixed Signal O'scope

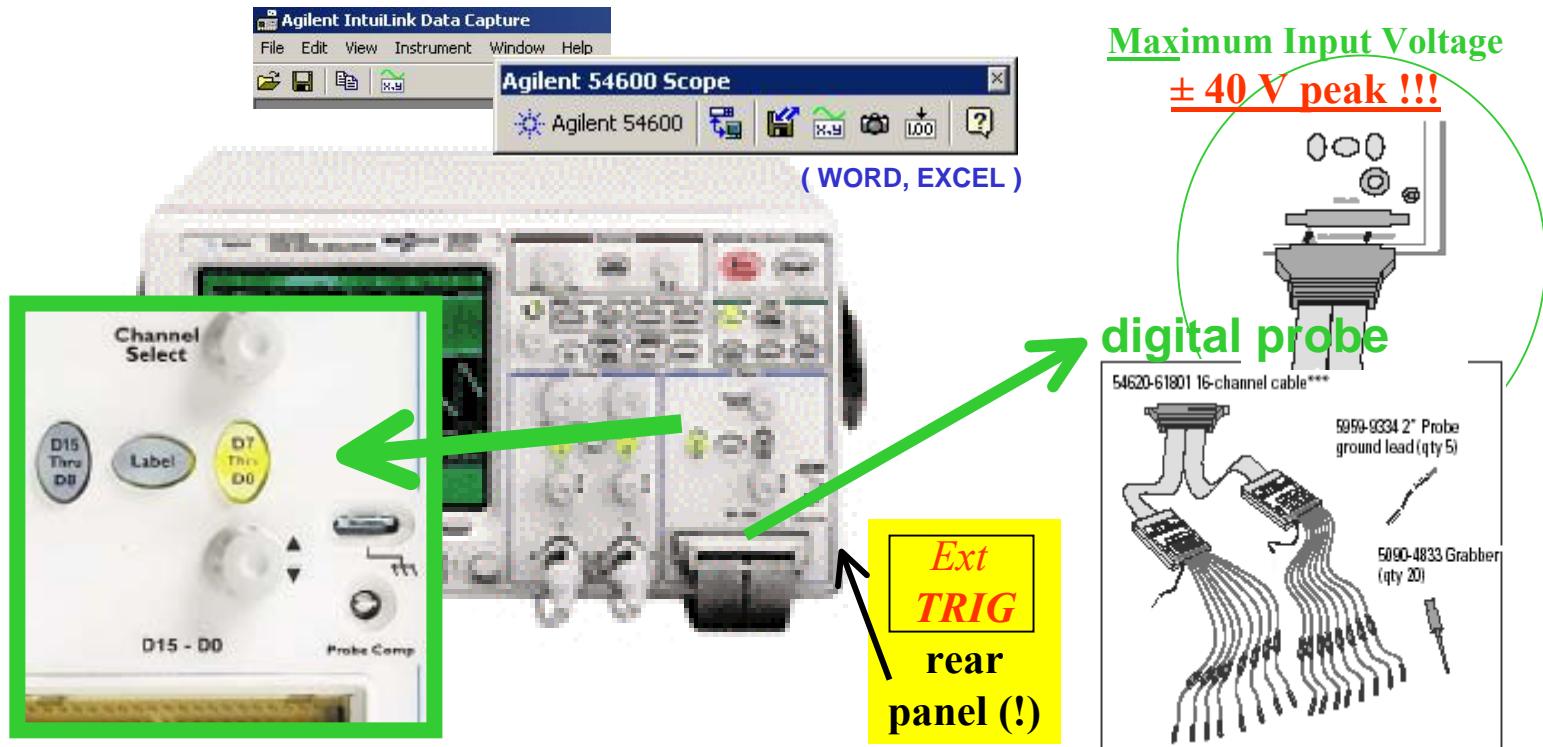
2 Ch, 100 MHz; max 200 Msa/s, max 2 MB/ch (MegaZoom)

Hi-Def display, flexible Trig; autoMeas, 2K FFT

floppy disk; **GPIB, IntuiLink: Toolbars; Data Capture**

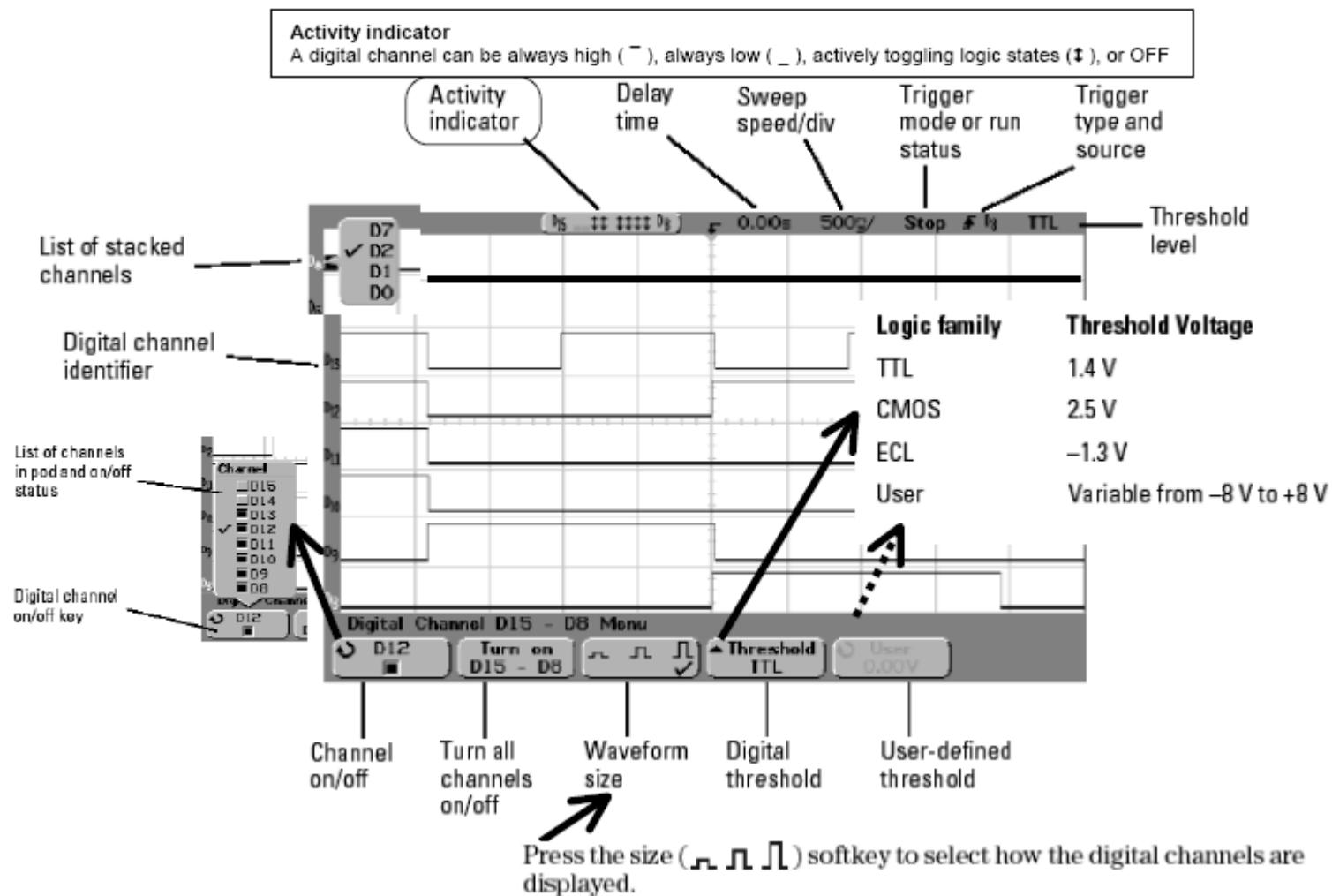
54622A DSO + 16 logic (digital timing) channels

MOST nem
használjuk

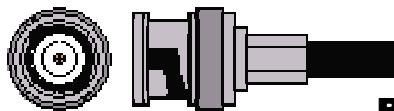

Scope (MSO):

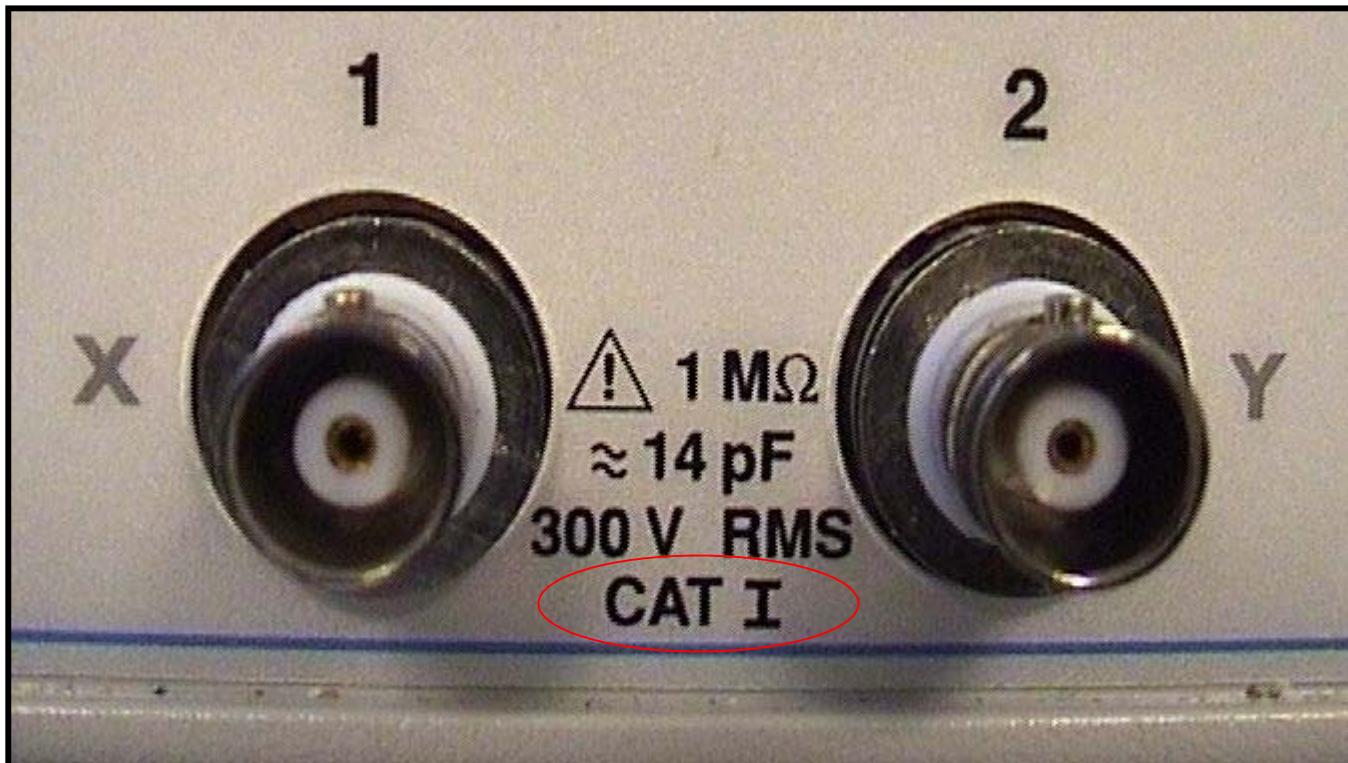
Interpreting the digital waveform display

Scope - **Ch1, Ch2** input (**BNC** connectors)

BNC: Bayonet Neill-Concelman (the inventors of the BNC connector)

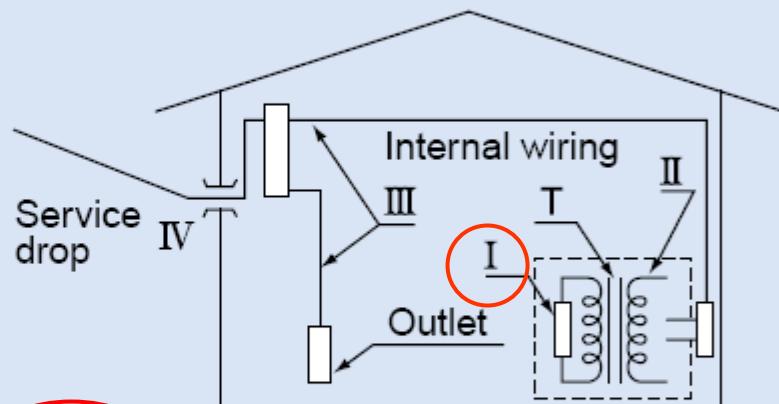

GROUNDED (non „floating”)

Overvoltage categories (CAT)

In order to ensure the safety of the user, IEC 60664 defines the ranges of use of measuring instruments by classifying power levels into overvoltage categories I through IV. This is because the excessive impulse or surge levels induced in a power line vary depending on the location of measurement (category). Categories with higher numerals

designate locations that include larger surge voltages. Instruments that are designed for category III can thus withstand higher surge voltages than instruments designed for category II.

Overvoltage category I (CAT I):

Secondary circuits connected to an outlet via a power transformer.

Overvoltage category II (CAT II):

Primary circuits of a device connected to an outlet with a power cord.

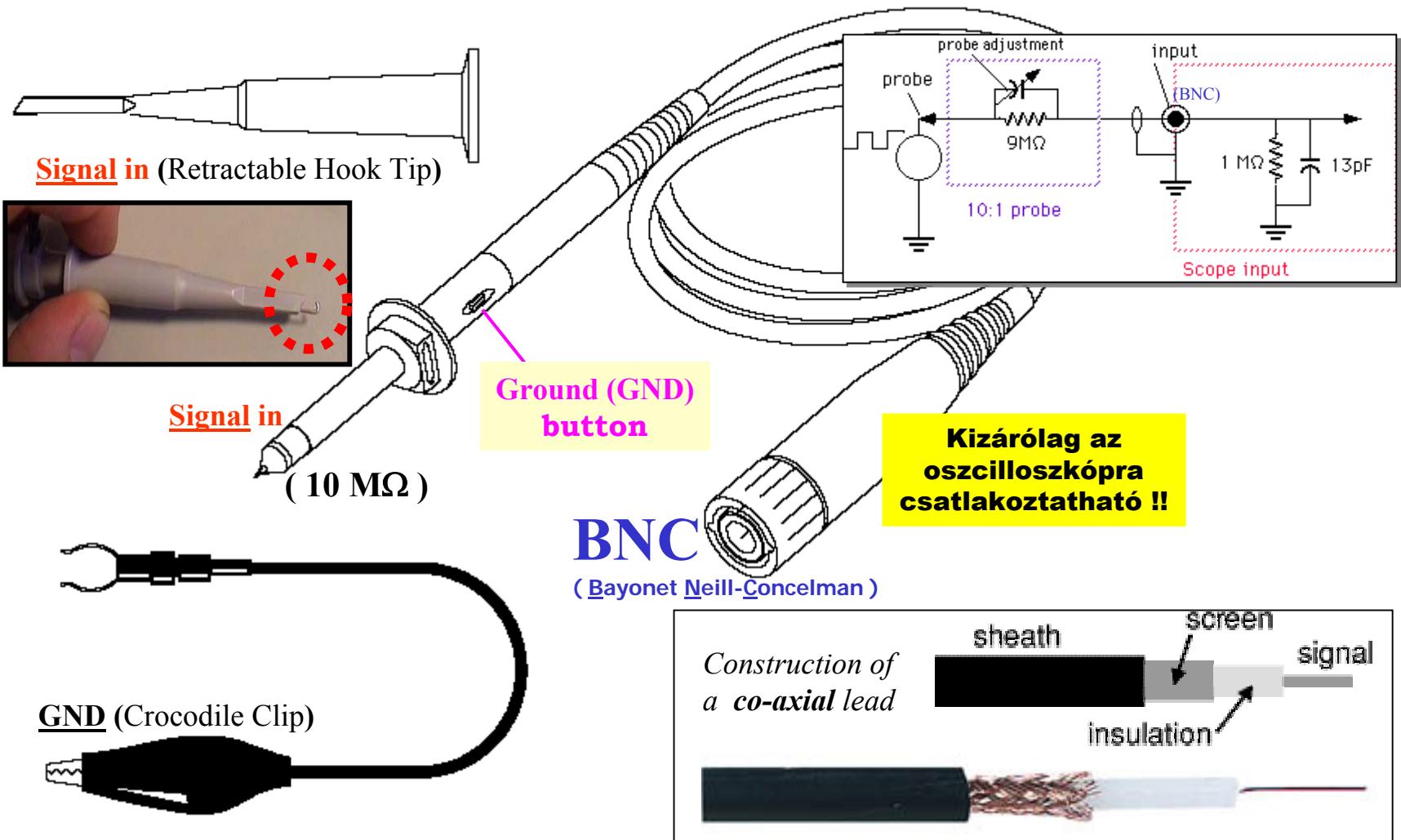
Overvoltage category III (CAT III):

Primary circuits of a device to which power is directly supplied from the power distribution panel, and circuits from the distribution panel to outlets.

Overvoltage category IV (CAT IV):

All service line entrance circuits through the power distribution panel

Oscilloscope Probe (10:1)

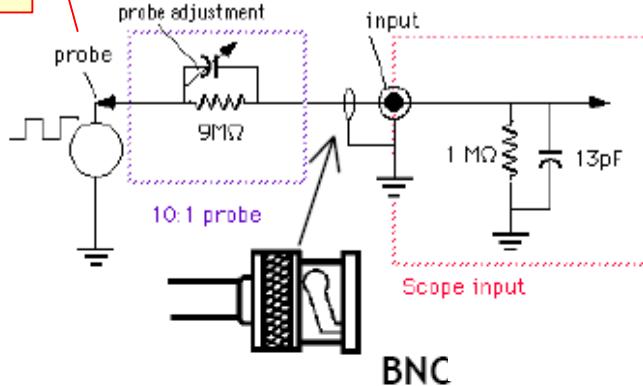
Scope:

Speciális mérőkábel (kompenzált osztó, AUTOprobe)

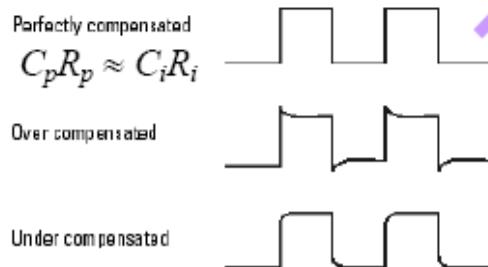
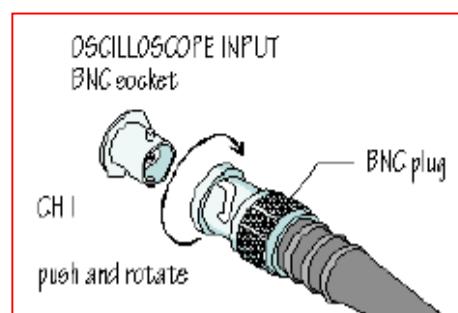
BNC és auto 10:1 beállítás érzékelő → ÓVATOSAN kezelni !!

Hi : „injekciós tű”, **Lo ≡ GND (!)** : „krokodil-csipesz”, **Ref button = GND**

... where the instrument meets UUT

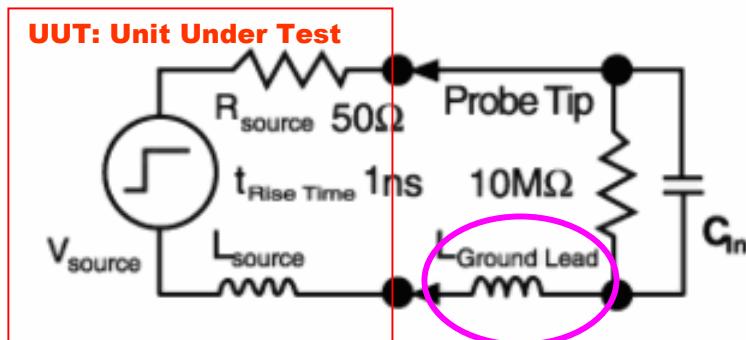
Érzékenység csökkenés, sávszélesség növekedés ...

$$\begin{aligned} \frac{U_{out}}{U_{in}} &= \frac{Z_i}{(R + Z_p) + Z_i} \\ &= \frac{1}{\frac{R}{R_i}(1 + j\omega C_i R_i) + \frac{R_p}{R_i} \cdot \frac{1 + j\omega C_i R_i}{1 + j\omega C_p R_p} + 1} \\ &\approx \frac{1}{1 + j\omega \frac{C_i R}{1 + (R_p / R_i)}} \quad R \ll R_i \end{aligned}$$

$R = 50 \Omega$ (jel forrás-impedancia),
 $R_p = 9 M\Omega$, $R_i = 1 M\Omega$

GROUND LEAD INDUCTANCE EFFECTS

For a 10X Passive Probe with $C_{in} = 10 \text{ pF}$

Ring Amplitude \approx 50% Error

$$\text{Ring Frequency From GND Loop} = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} = 50 - 70 \text{ MHz}$$

10074C probe

$C_{in} \approx 15 \text{ pF}$

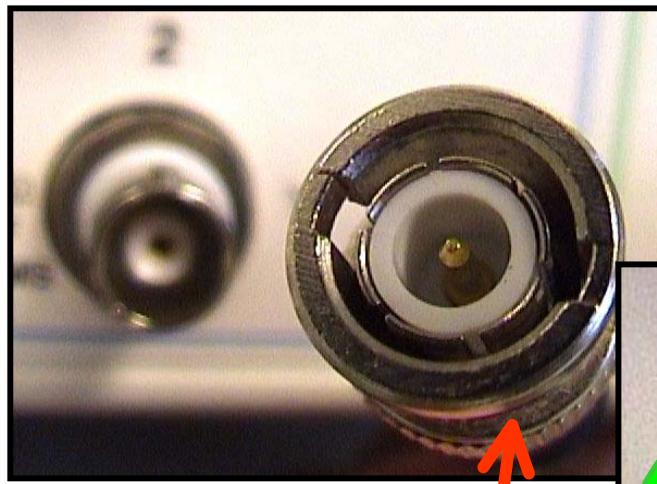
$$\frac{1}{2\pi\sqrt{150 \cdot 10^{-9} \cdot 15 \cdot 10^{-12}}} = 1.1 \times 10^8 \text{ Hz}$$

100 MHz

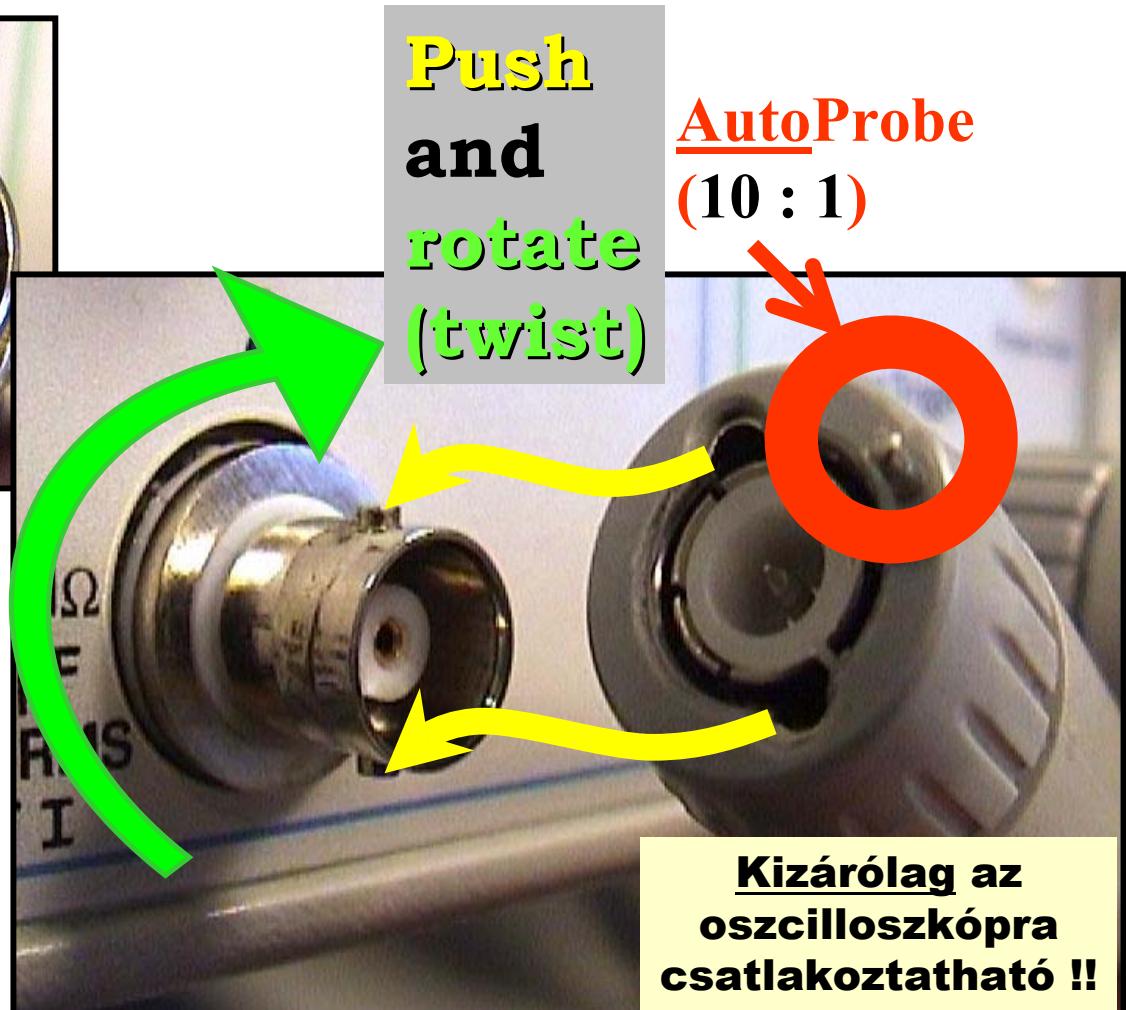
- Ring Frequency using a 10 pF Input Capacitance 10X High Z Passive Probe and 6 inch ground lead.

$\approx 25 \text{ nH/inch} = 10 \text{ nH/cm} = 1 \text{ nH/mm}$

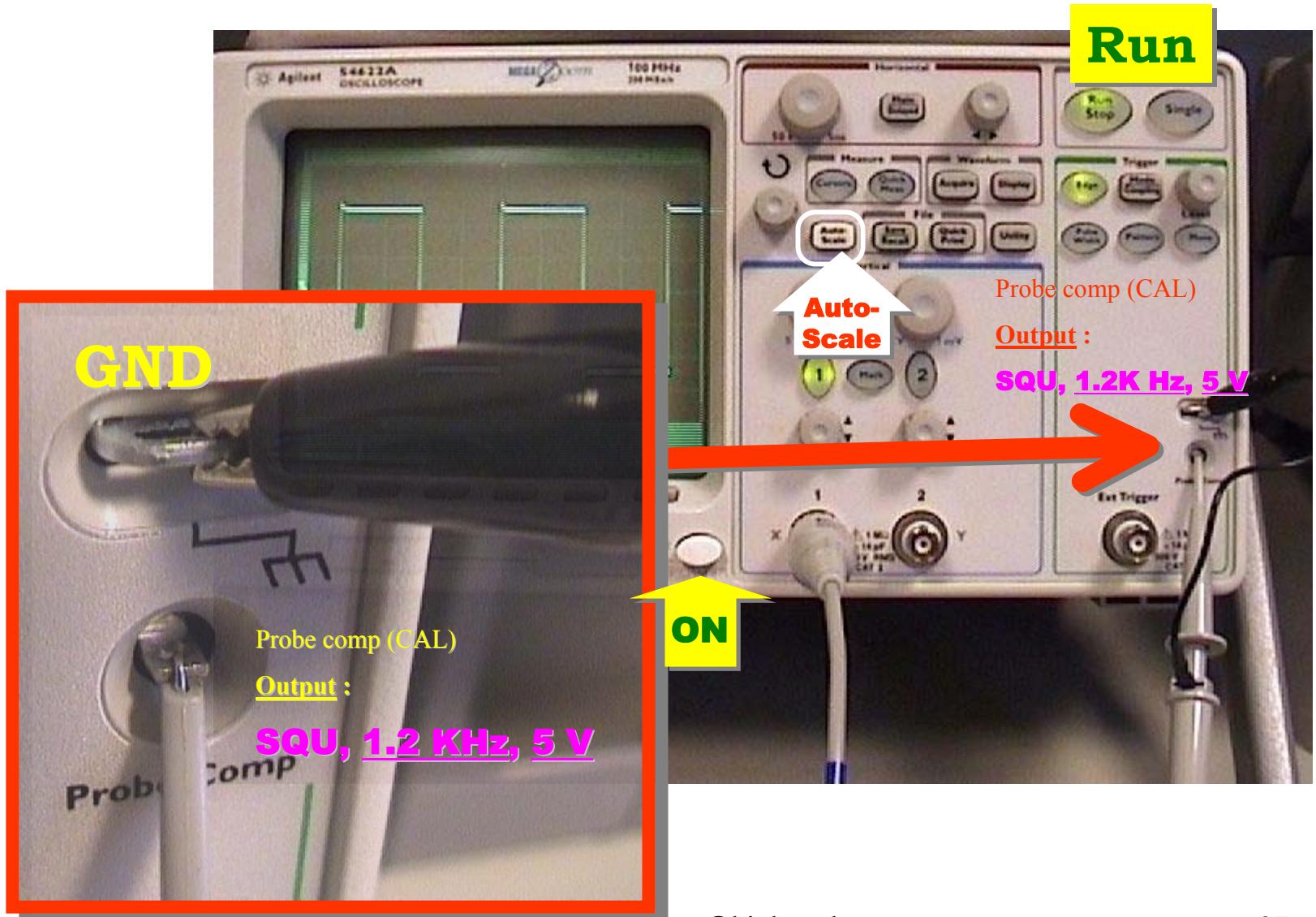
Scope: BNC

Generátorra is,
oszcilloszkópra
is
csatlakoztatható

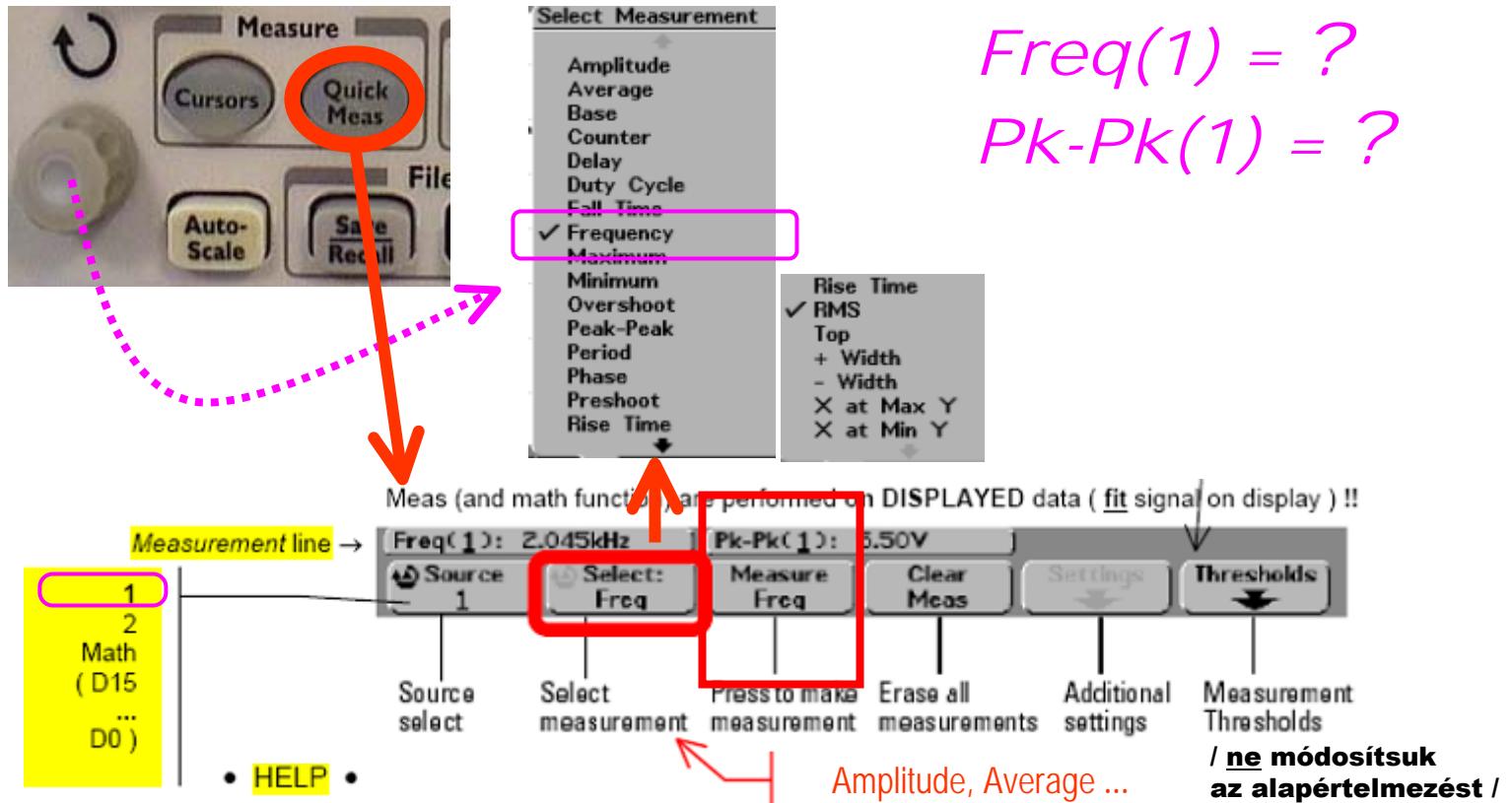

Scope: Auto Probe → Probe Comp (Out) / **ON** , **Auto Scale**

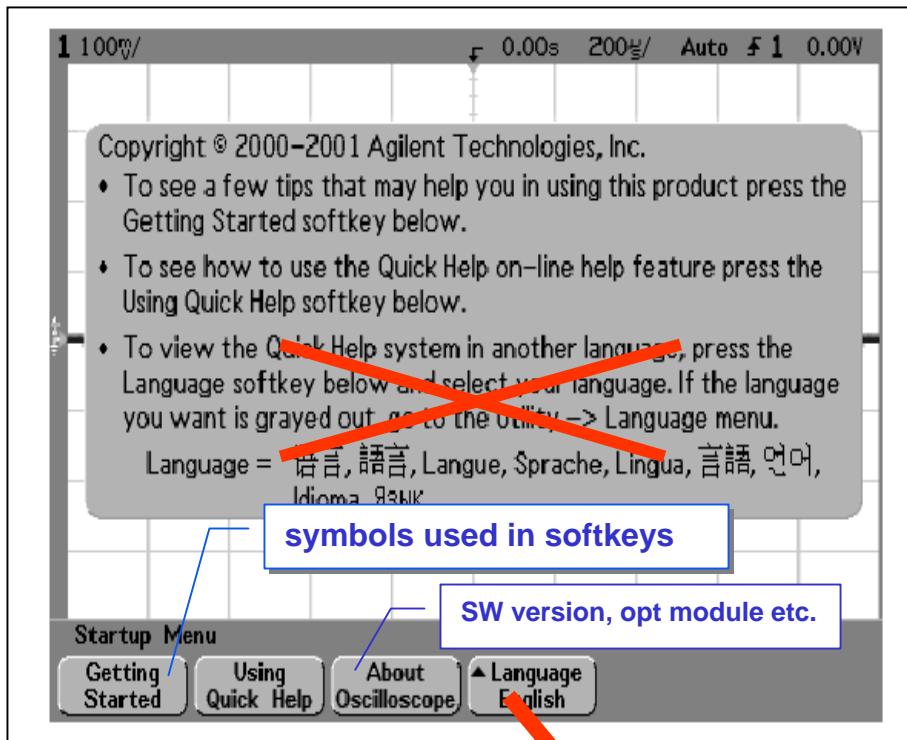

Scope - Measure

Quick Meas (“Let the scope do it: Select / Meas”)

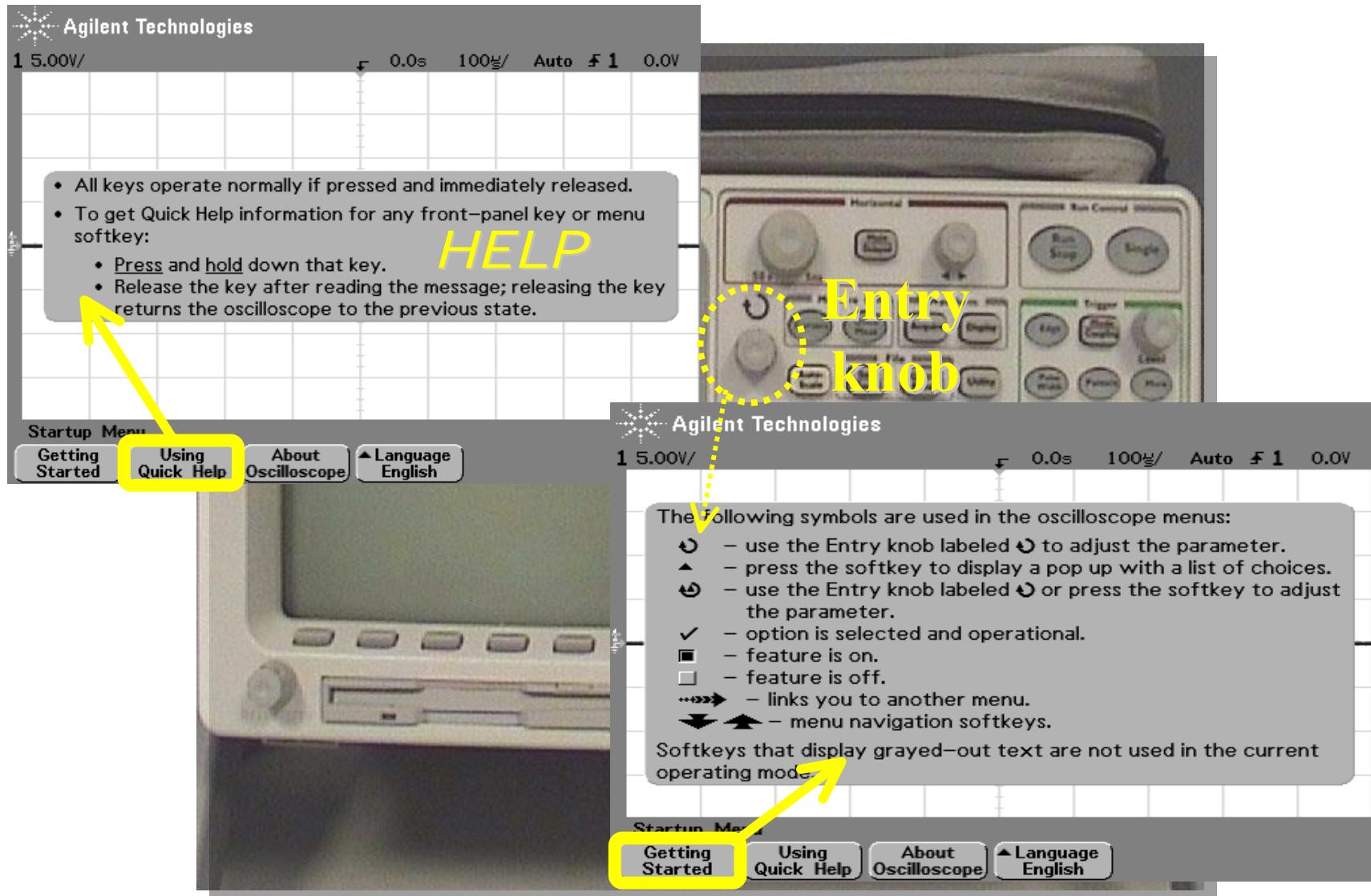

Scope: Getting started ... (@ Power ON)

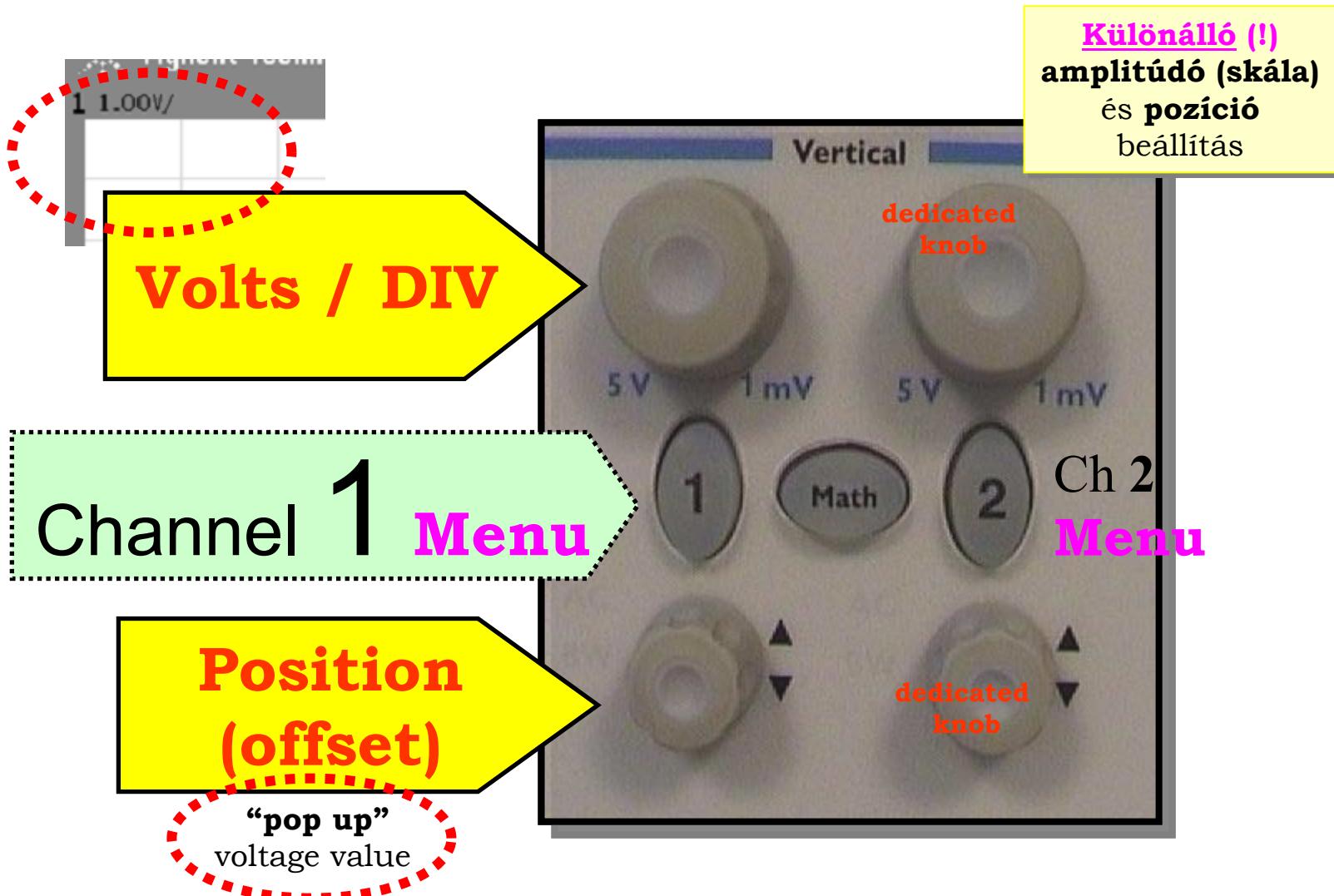

Please DO NOT
change (or delete)
the language

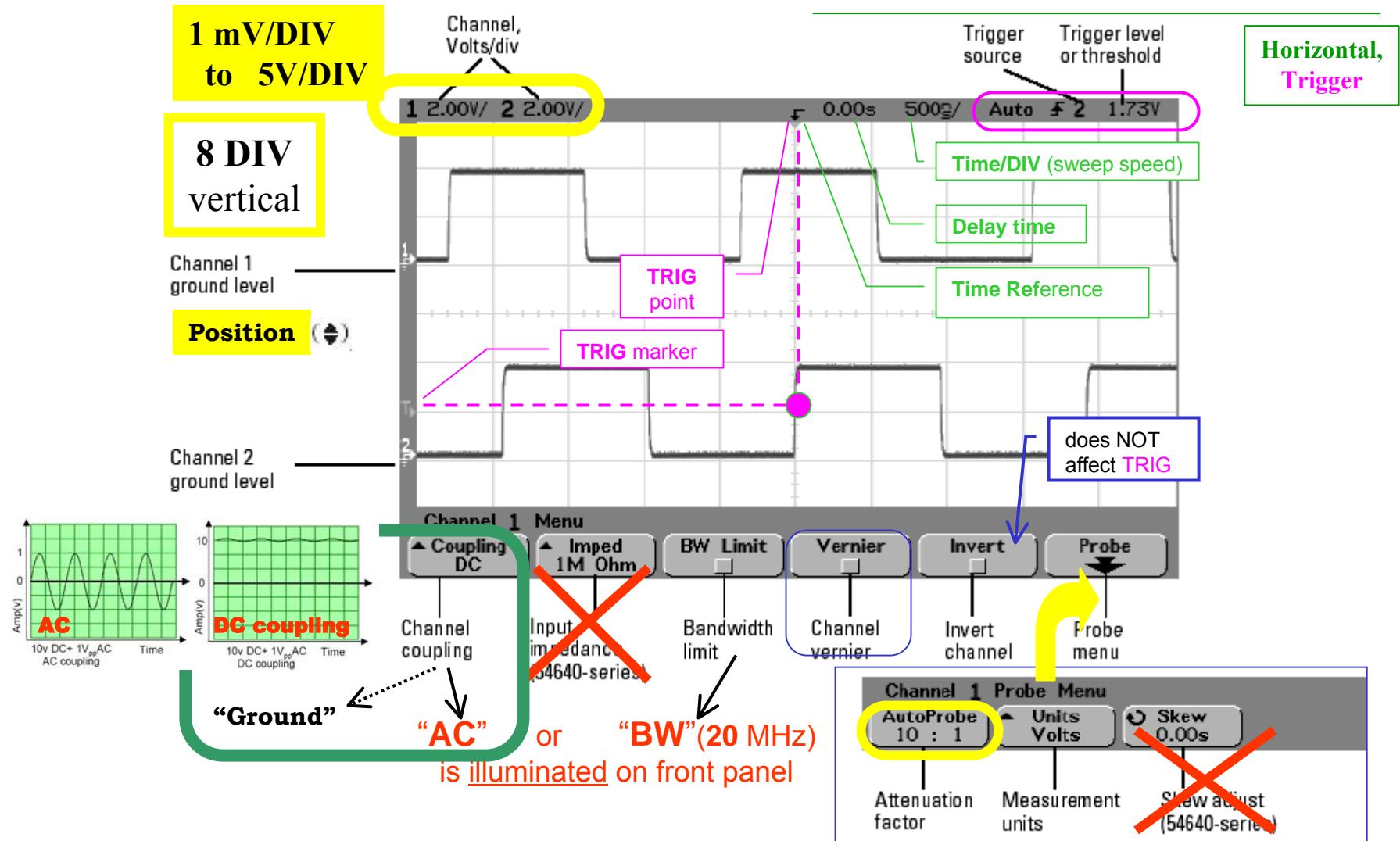
54622A/D scope (@ Power ON)

Scope - Vertical

Scope - Vertical : press 1 [or 2]

Scope - Vernier scale

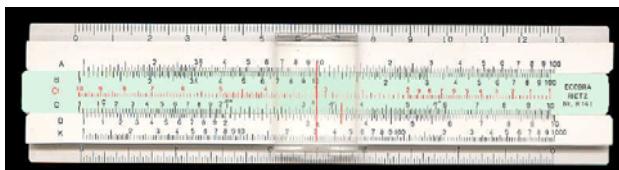
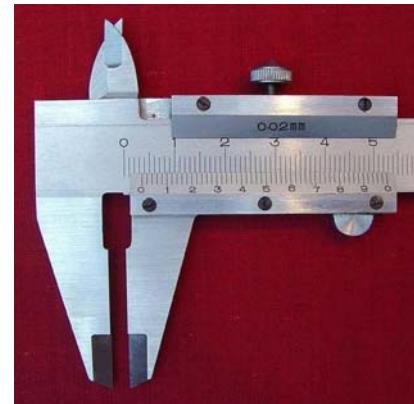
A **vernier** scale lets one read more precisely from a measurement scale. It was invented in **1631** by the *French* mathematician Pierre Vernier (1584-1638).

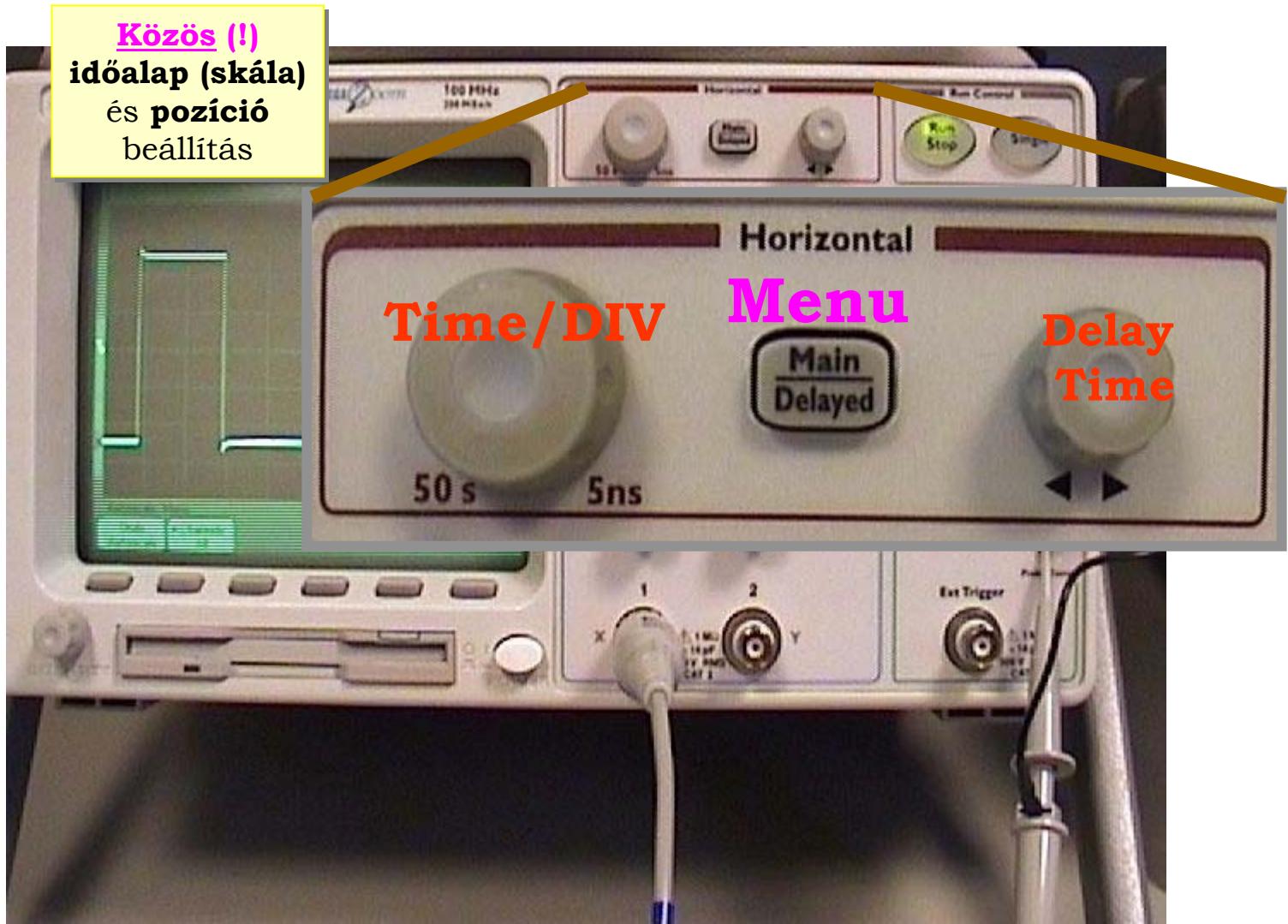
In some languages, this device is called **nonius**, which is the latin name of the *portugese* astronomer and mathematician Pedro Nunes (Lat. Petrus Nonius, 1502-1578).

Verniers are common on sextant, machinists' measuring tools (all sorts, but especially **calipers** and micrometers) and on **slide rules**.

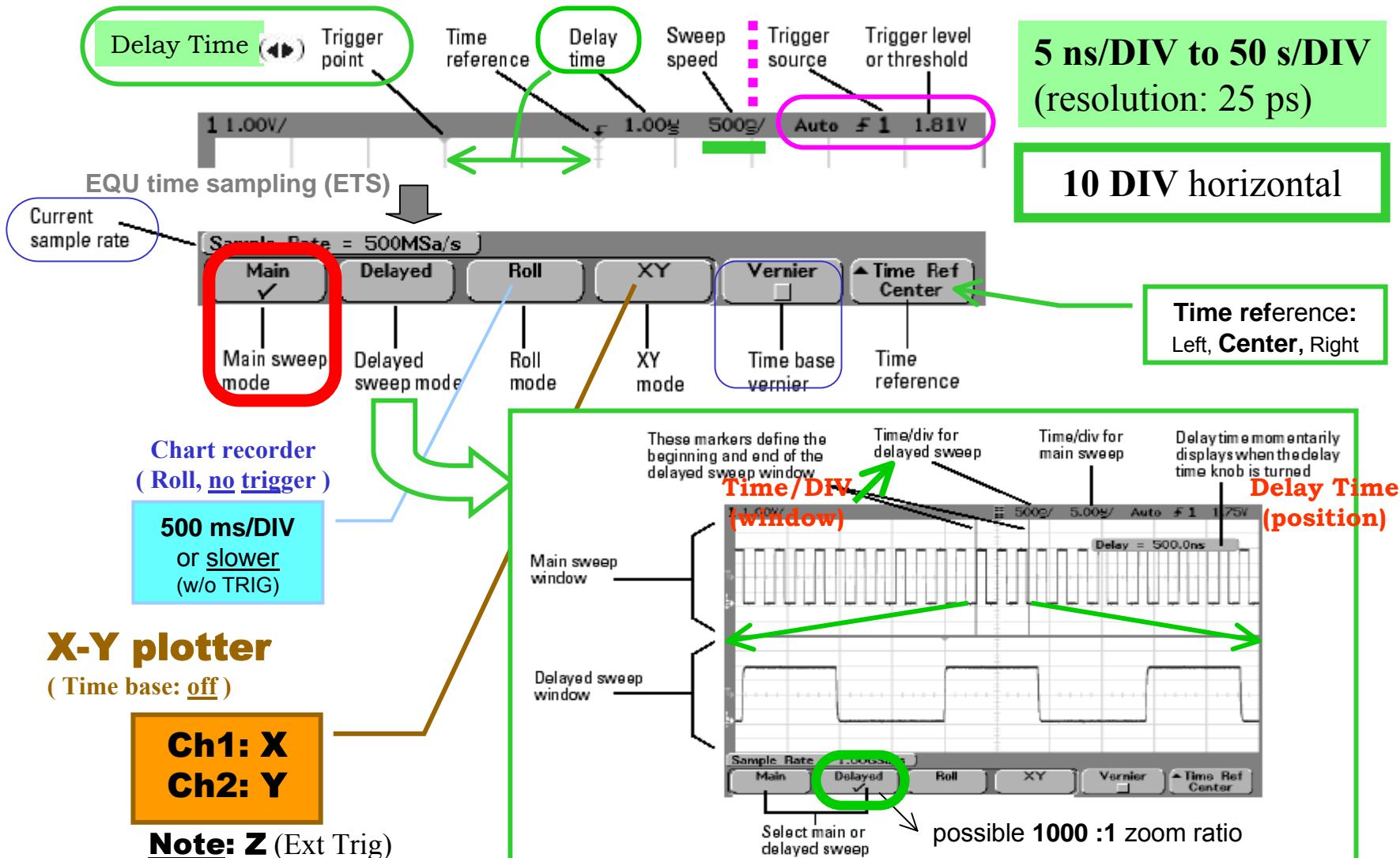
<http://www.phy.ntnu.edu.tw/ntnujava/viewtopic.php?t=69>

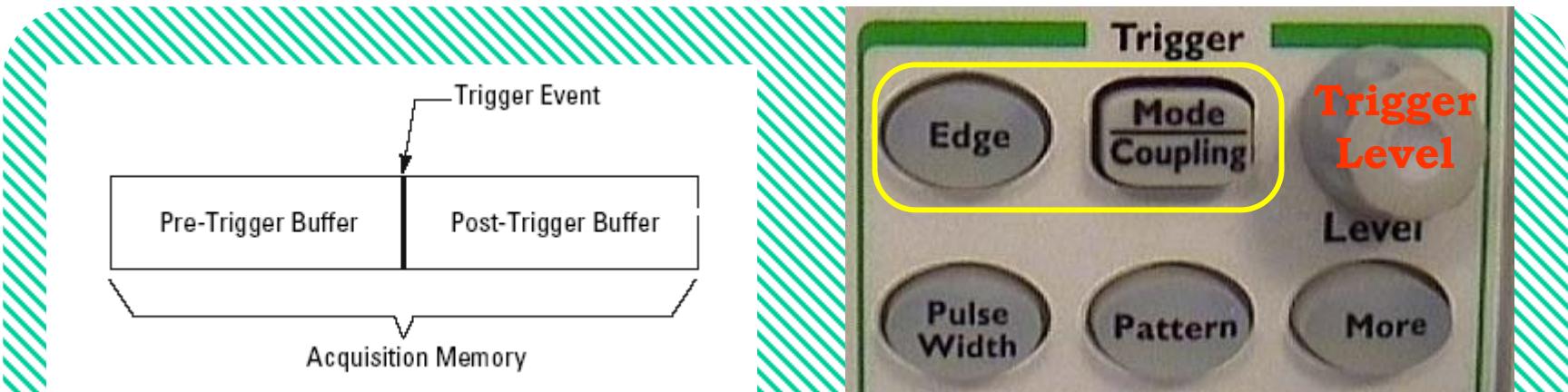
Scope - Horizontal

Scope - Horizontal : press **Main/Delayed**

Scope - Trigger : press **Mode/Coupling** ; **Edge**

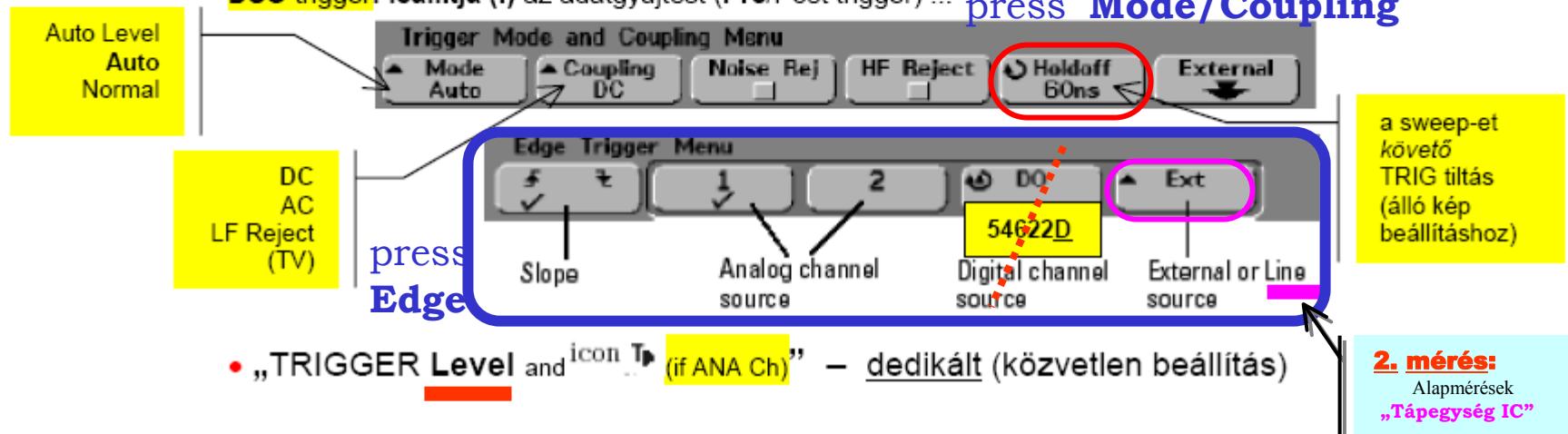

TRIG: to stabilize repetitive wfm, and capture single-shot wfm

• TRIGGER [**Mode/Coupling** ...*Holdoff*; **Edge**²⁰...*Int/Ext*] – Sweep „indítás”

! ANA szkóp működése bemutatható ('Auto' módban 'Trigger Level' hatása)!

DSO trigger: leállítja (!) az adatgyűjtést (Pre/Post trigger) ... press **Mode/Coupling**

Scope - Trigger mode

Trigger Mode and Coupling Menu

Mode Auto Coupling DC Noise Rej HF Reject Holdoff 60ns External

DC, AC, LF Reject, (TV)

press Mode/Coupling

- Normal mode displays a waveform when the trigger conditions are met, otherwise the oscilloscope does not trigger and the display is not updated.
- Auto mode is the same as Normal mode, except it forces the oscilloscope to trigger if the trigger conditions are not met. ...as ANALOG Scope
- Auto Level mode (54620-series only) works only when edge triggering on analog channels or external trigger. The oscilloscope first tries to Normal trigger. If no trigger is found, it searches for a signal at least 10% of full scale on the trigger source and sets the trigger level to the 50% amplitude point. If there is still no signal present, the oscilloscope auto triggers. This mode is useful when moving a probe from point to point on a circuit board.

External Trigger Menu

Probe 1 : 1 Units Volts Imped 1M Ohm

Attenuation factor Measurement units Input impedance (54640-series)

Holdoff Time ~60 ns to 10 seconds

To get a stable trigger on the pulse burst shown below, set the holdoff time to be >200 ns but <600 ns.

ARBgen BURST mode

Scope triggers here

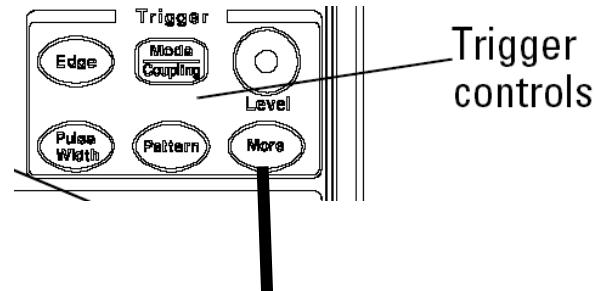
Holdoff

200 ns 600 ns

Note: with **MegaZoom** technology, you can press **Stop**, then **pan and zoom** through the data to find where it repeats. **Measure** this time using the cursors, then **set Holdoff** to this number

Scope - Trigger types

- **Edge**
- **Pattern**
- **Pulse width** (glitch)

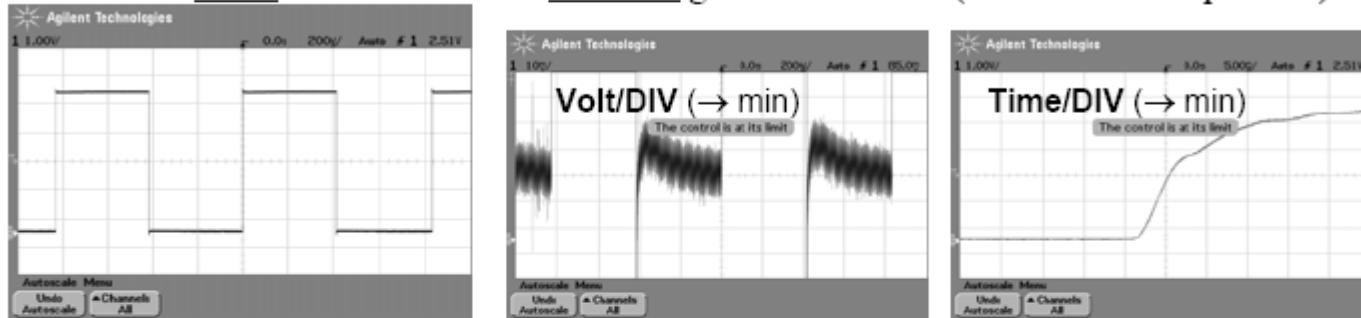
Pattern	Trigger on a pattern of high, low, and don't care levels and a rising or falling edge established across any of the sources. The analog channel's high or low level is defined by that channel's trigger level.
Pulse Width	Trigger when a positive- or negative-going pulse is less than, greater than, or within a specified range on any of the source channels. Minimum pulse width setting: 5 ns Maximum pulse width setting: 10 s

- **CAN** (Controller Area Network)
- **Duration**: multi-channel pattern
- **I²C** (Inter-IC bus)
- **LIN** (Local Interconnect Network)
- **Sequence**: Find event A, trigger on event B, with option to reset on event C or time delay.
- **SPI** (2 & 3 Wire Serial Peripheral Interface)
- **TV**: Trigger on any analog channel for NTSC, PAL, PAL-M, or SECAM broadcast standards on either positive or negative composite video signals.
- **USB** (Universal Series Bus)

Scope:

- ♣ Szemléltető példa: saját forrás mérése (Scope Probe, Ch1, 10:1 mérőkábel) – Auto-scale
Fedezzük fel a skála változtatás és a dedikált gombok hatását (→ Status: Állapot sáv) ...

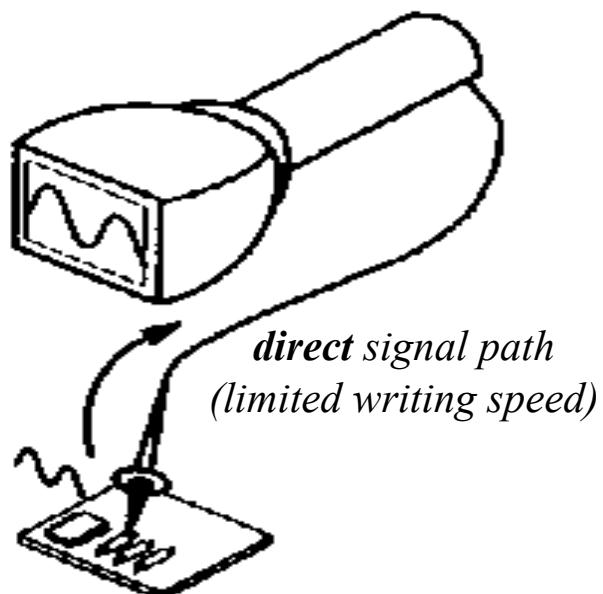

- VERT Position (↓): a rövid ideig megjelenő érték-kijelzés a mozgó icon (GND ref) távolságát adja meg a képernyő közép-vonalához képest
- HOR Delay time (↔): a trigger pontot (▼ symbol) mozgatja, és az érték-kijelzés azt adja meg, hogy a ▼ symbol (Time Ref, Zoom Ref) milyen távolságra van a trigger ponttól.
Megjegyzés: a ▼ symbol (trigger pont) előtt PRE-, utána POST-trigger információ
- TRIG Level: növeljük icon (if ANA Ch) értékét a jel-csúcsérték fölé, ekkor ha TRIGger: Auto – megszűnik az álló ábra (→ nincs szinkron, mint ANA scope!!), (átváltva) Normal – „befagy” a kijelzés (→ mint DSO, villog a Trig'd)

Scope

ANALÓG :

*közvetlen “rajzolás”
(képernyőre írás)*

Analog Oscilloscopes
Trace Signals

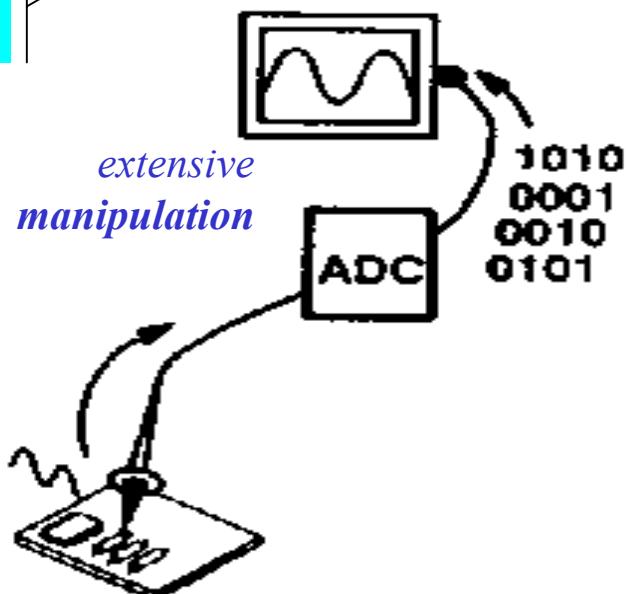
54622A/D

DIGITÁLIS :

Acquire

*numerikus “tárolás” (memóriába írás)
és virtuális nyomvonal “rekonstrukció”*

Display

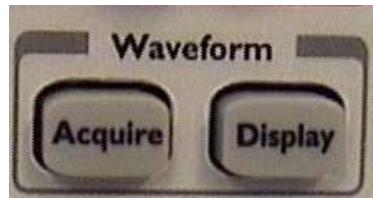

Digital Oscilloscopes Sample
Signals and Constructs Displays

Scope: Waveform – Rekord felvétel és megjelenítés

ACQUIRE:

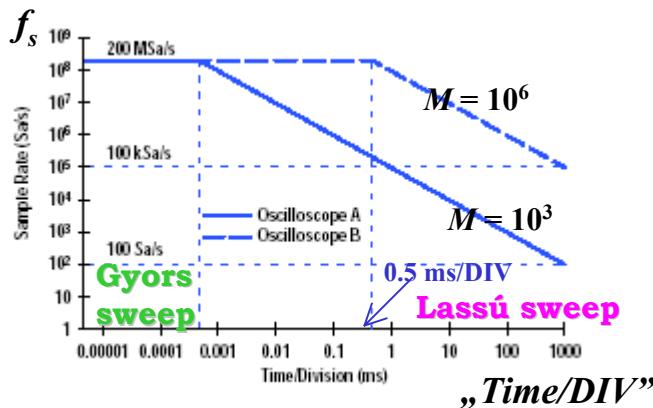
digitalizálás (numerikus minták)
→ mintavétel és kvantálás

A memória kapacitás (M) korlátozza
a minta-gyakoriságot (f_s , sample rate):

$$f_s = M / (10 \cdot "Time / DIV") \leq 200MSa/s$$

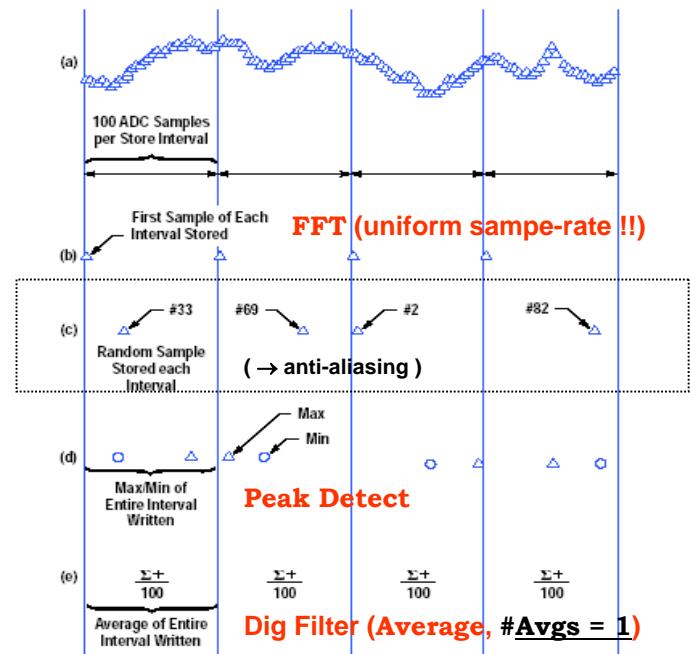
a DSO sávszélessége tehát változik (!!)
az **időalap (Time/DIV)** módosításával
(→ **Peak Detect**: glitch detect)

DISPLAY :

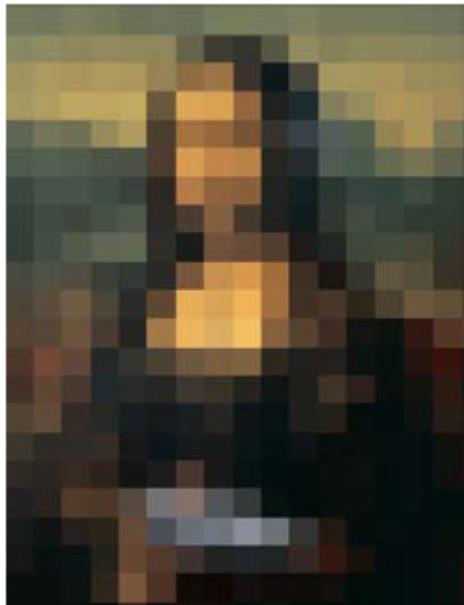
rekonstrukció („virtuális” nyomvonal)
→ pixel-ek

max $1-2(4) \cdot 10^6$ (Mega) point memória
kontra
 $1 \cdot 10^3$ (Kilo) pixel display (**compression !**)

Scope - Why is long Memory important

1a

2a

3

1b

2b

10 kpts

100 kpts

1 Mpts
Full resolution of
entire image

... finally you know why **Mona Lisa is smiling**
(listening to Leo's new music player)

Scope - Waveform : press **Acquire**

Lassú sweep

1 ms/DIV or slower
(10 ms/5 ns = 2M)

#AVG resolution

1	8 bit
4	9
16	10
64	11
256	12
(@ stable, <u>multiple</u> TRIG, up to 16K #AVG)	

12-bit versus 8-bit

#AVG = 1 HiRes

2 us/DIV	8 bit
5 us/	9
20 us/	10
100 us/	11
500 us/	12 bit

OS: oversampling & DF: decimation filter
(@ one TRIG)

Gyors sweep

2 us/Div or faster *
(20 us/5 ns = 4K),
with reduced BW
(200MSPS/4= 50MHz)

(@ **one** TRIG event,
SINC interpolation)

* or infrequent trigger,
complex waveform

Waveform : press **Display**

Display Menu

Persist	Clear Display	Grid 20%	Vectors
Grid 20%	Vectors		

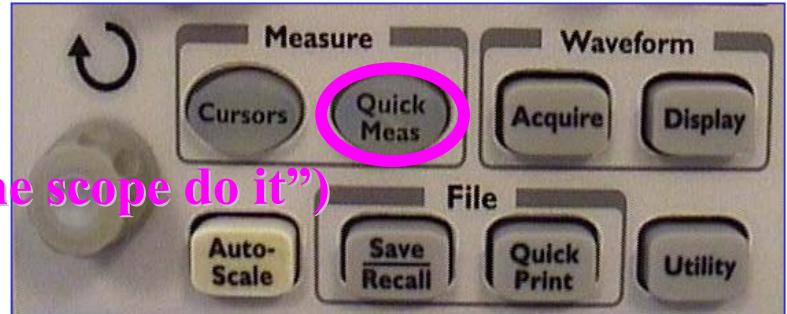
OFF

ON (“connect the dot”: **LIN** interpolation)

Scope - Measuring methods

Auto: **Quick Meas** (“Let the scope do it”)

Manual: **Cursors**

“Eyeballing”: graticule markings – Display / **Grid** [20%]
counting the (minor) divisions, and
multiplying by the readout sensitivity
... like *Analog Scope*

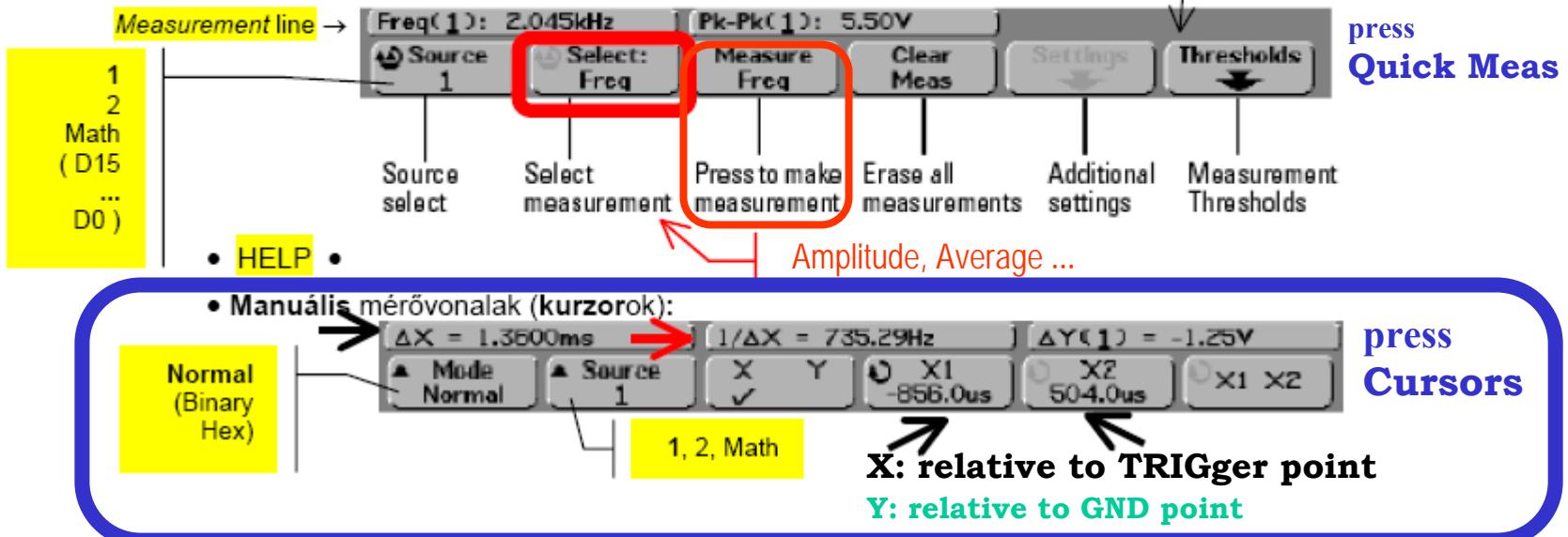
Maximizing measurement Accuracy, the first rule :
set the highest resolution (→ scale; **Vernier**; **Delayed**)

Scope - Measure : press **Quick Meas; Cursors**

MEASURE [Quick Meas, Cursors] – Paraméter mérések

- I (Display) **Grid** : „hagyományos (ANA szkóp) mérés” is lehetséges !
- Egyidejűleg három **auto** param. mérés:

Meas (and math function) are performed on DISPLAYED data (fit signal on display) !!

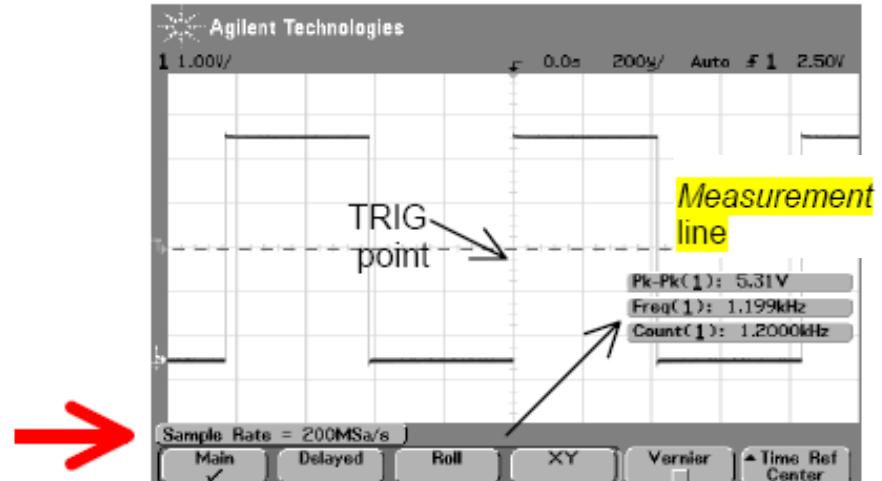
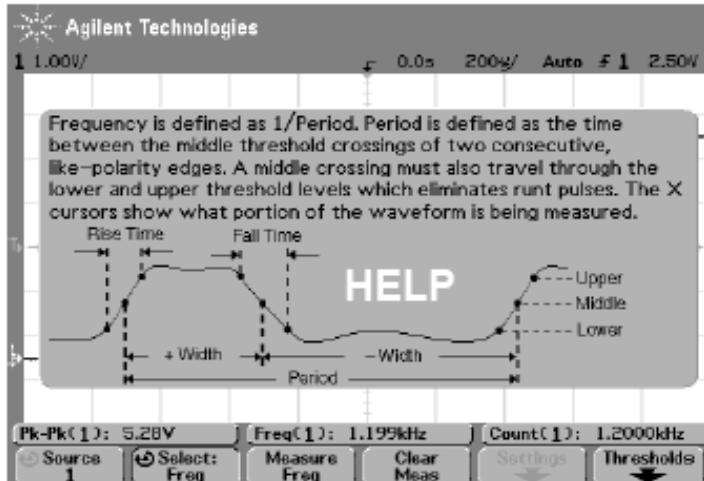

Measurements made with **Quick Meas** may give incorrect results, particularly on noisy signals.

Look at the cursor lines to see if **you** agree that the cursor lines are showing what you want to measure. If your displayed signal is noisy for any reason, try using **Averaging** to clean it up.

Scope:

♣ Szemléltető példa: (folytatás, egységes alap-helyzethez: Auto-scale)

Quick Meas: Vpp, Freq [Select: HELP], Counter

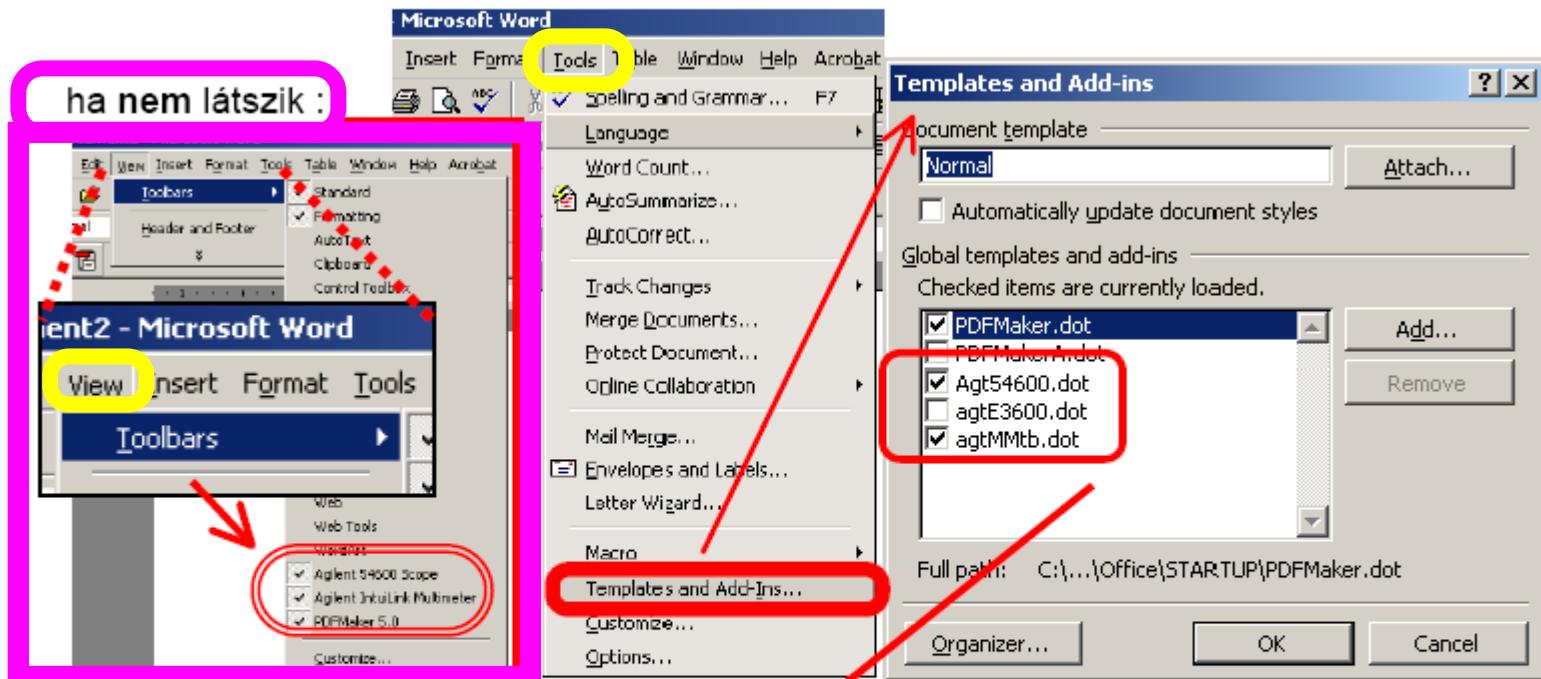
Main/Delayed (→display: 'Sample Rate')

Módosítsuk a skálákat, és figyeljük meg a hatásokat. (Pl. ha nincs egy teljes periódus a képernyön, akkor Freq: No edges, de Counter: továbbra is működik!)

Scope - dokumentálás:

„IntuiLink” Word Toolbar

Tools | Add-Ins... (ha nem látszik → View | Toolbars ...)

agtMMtb: Agilent MultiMeter Toolbar

Agt54600:

Scope - dokumentálás:

e-Jegyzőkönyv: Word **Save as ... (G: drive)!!**

A jegyzőkönyv ékezes betűkkel készül!

Word Toolbar (*IntuiLink* tasakból), vagy

Tools | Add-Ins... **Agt54600.dot** (ha nem látszik → View | Toolbars :)

Connect to Scope: GPIB address – 7

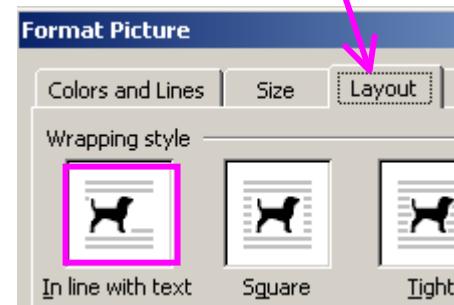
Get waveform data (N^o of points: 100 | 250 | 500), and make a graph

 Get Screen Image (Scope display) → Format Picture / Layout, Size ...

 Get single measurement

WORD
Right click
on picture

“bal Kutya” ...

nagyobb (2K)
mintaszám **Excel**
Toolbar-ral,

a **teljes** memória
„**Data Capture**”
SW-rel érhető el
(és az FFT is !)
NEM használjuk

(1) Scope – ∞ Persistence

Comparing waveforms (overlaid)

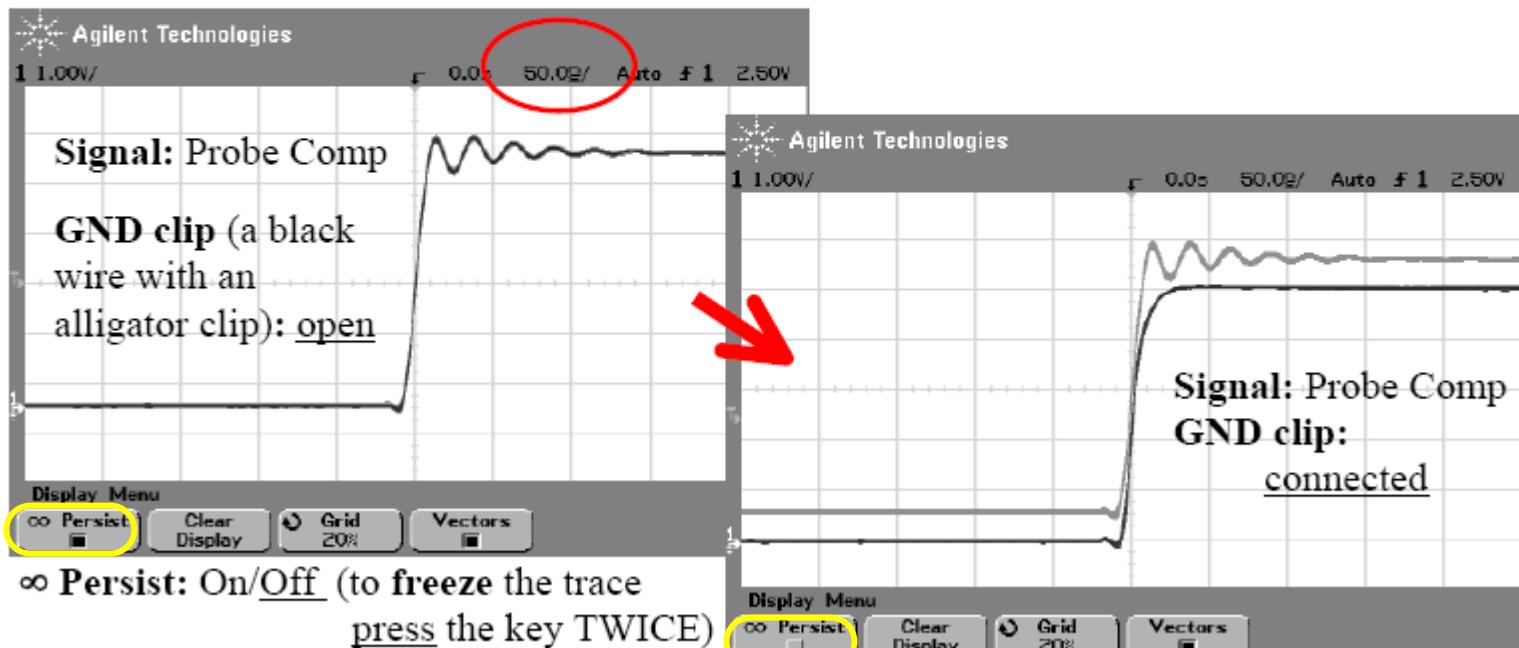
Save a waveform trace²¹ to the screen with “ ∞ Persistence”

press

Display

∞ Persist—**infinite persistence** acquires data, displaying the most recent trace in full-bright and previously acquired waveforms in half-bright.

Clear Display—clears the display.

²¹ vs. ... screenshot (as image File)

to the memory [press **Save/Recall**]

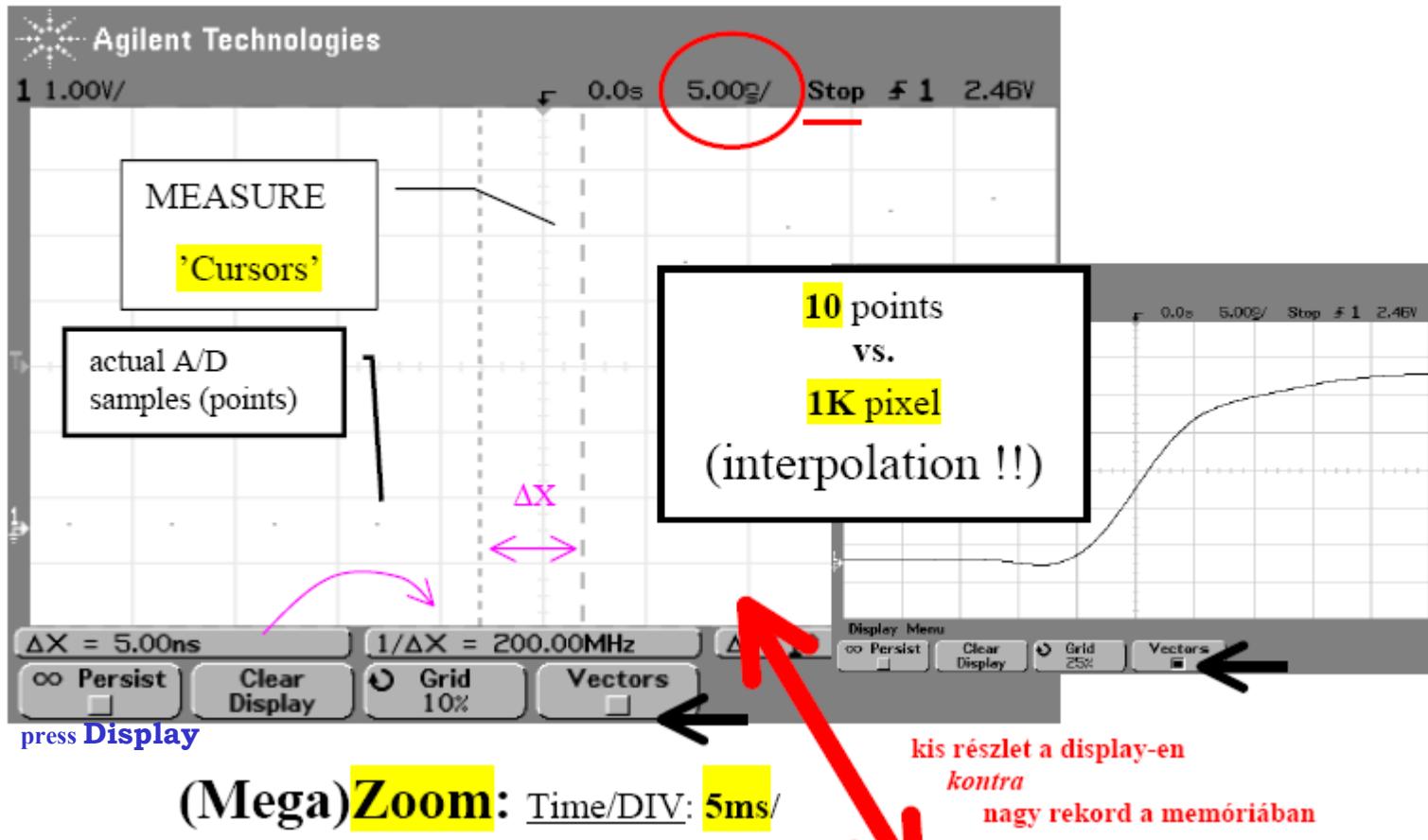
position knob (\downarrow)

moves the live signal vertically (\downarrow)

(2a) Scope – Interpolation ...

⊕ “Display Miles” of scope screens per trigger

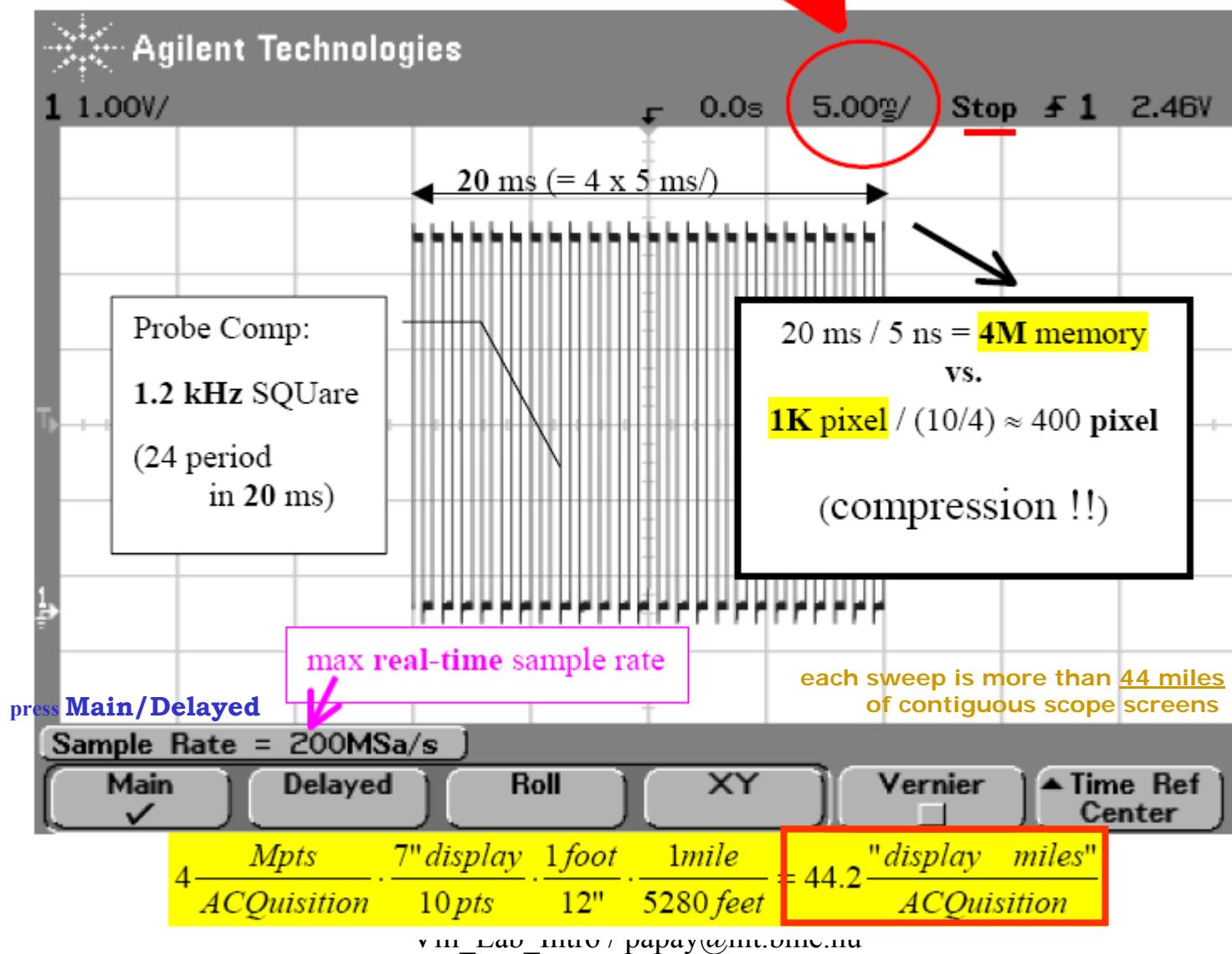
Signal: Scope Probe Comp, Time/Div: 5ns/, Run: Single, Display: Vectors: Off/On

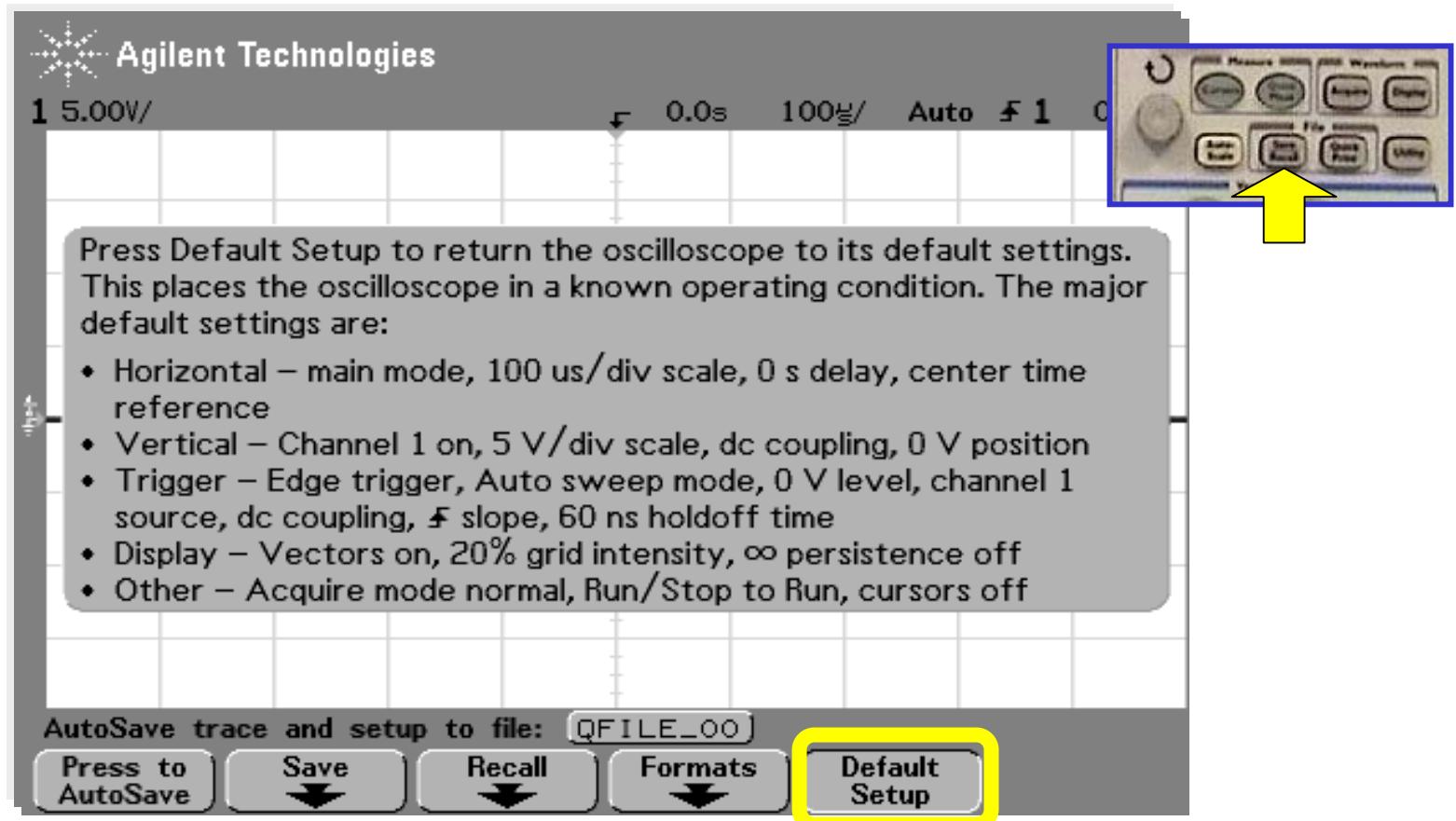
(2b) Scope – ... Compression

(Mega)Zoom: Time/DIV: 5ms/

kis részlet a display-en
kontra
nagy rekord a memóriában

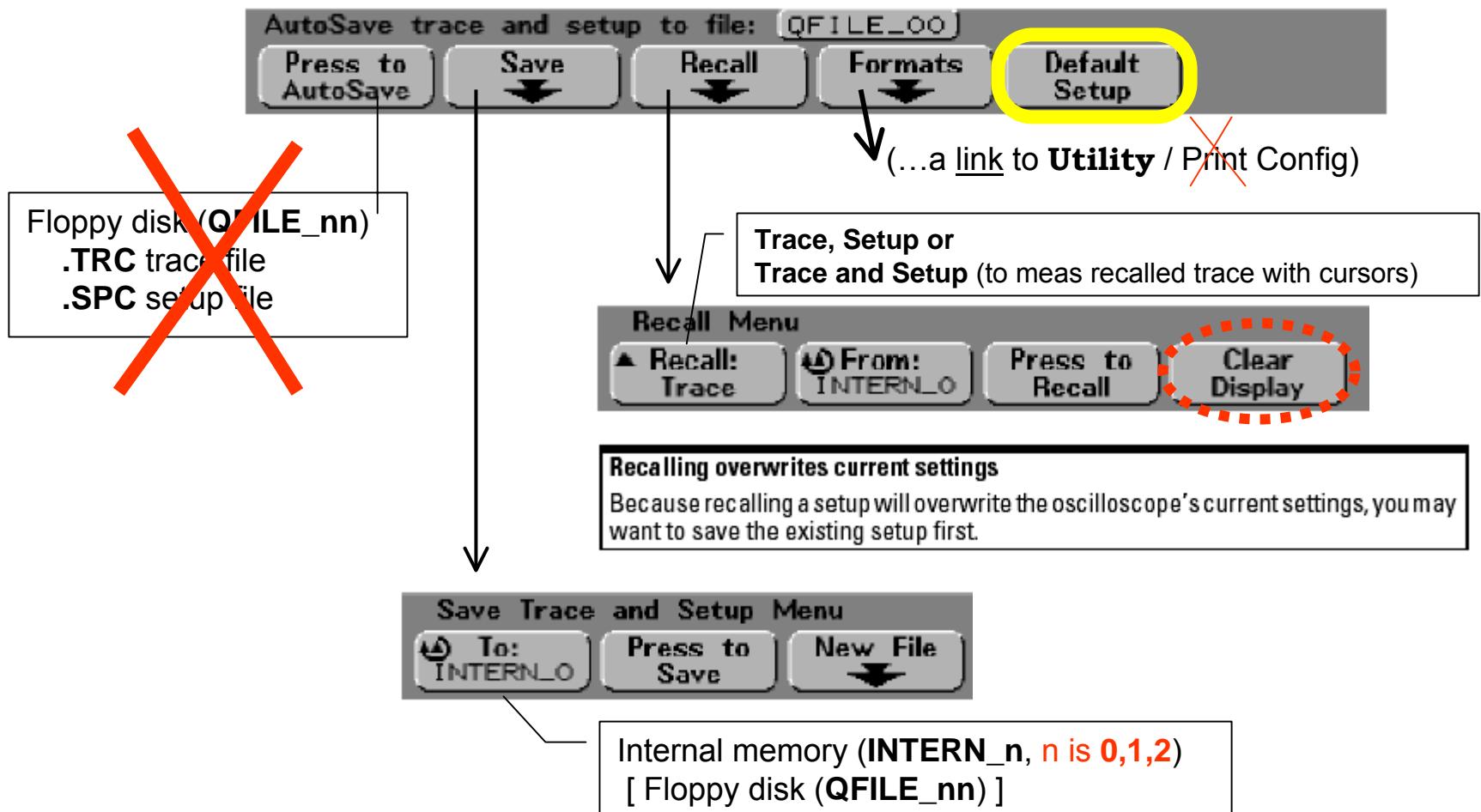

Scope - File : press **Save/Recall** – Default Setup

Scope - File : press Save/Recall

Current waveform **trace** and oscilloscope **setup** to internal memory (**3 non-volatile**) or floppy disk

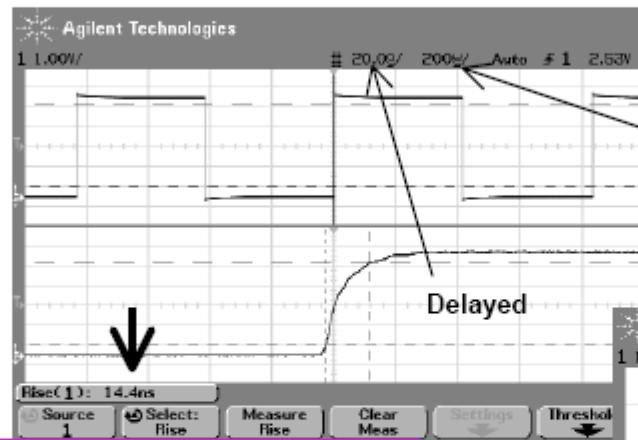
(3) Scope:

♣ Szemléltető példa: egységes alap-helyzethez 'Save/Recall / Default Setup' (!!)
... és gyakoroljuk a kézi beállítású („normális”) megjelenítést!

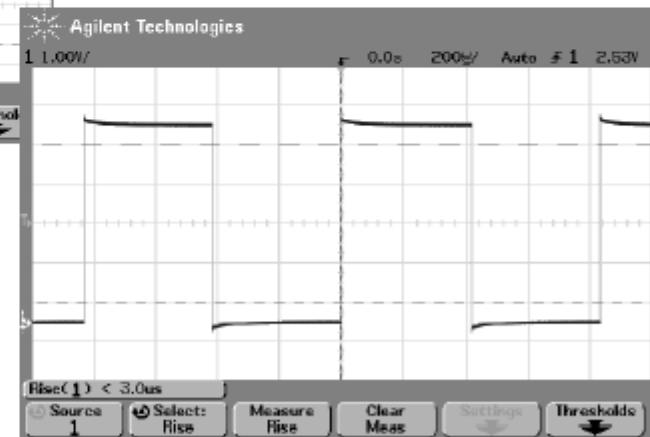
HOR Main/Delayed: Delayed → késleltetett sweep megismerése

QuickMeas: Rise Time (mérés a *kinagyított* részben !), és dokumentálás:

Képernyő – ábra

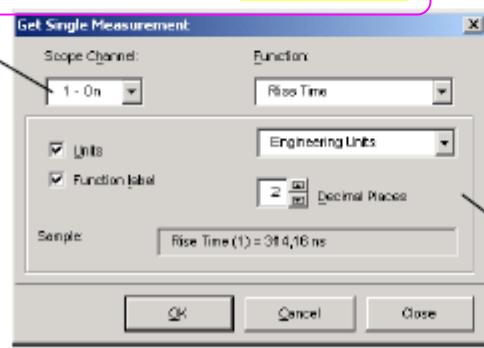

ez a beállítás: Main
(200us/DIV)
NEM felel meg
a felfutási idő
méréséhez ...

1.00 Felfutási idő – mérési adat

Ch1
vagy
Ch2
(Math nem)

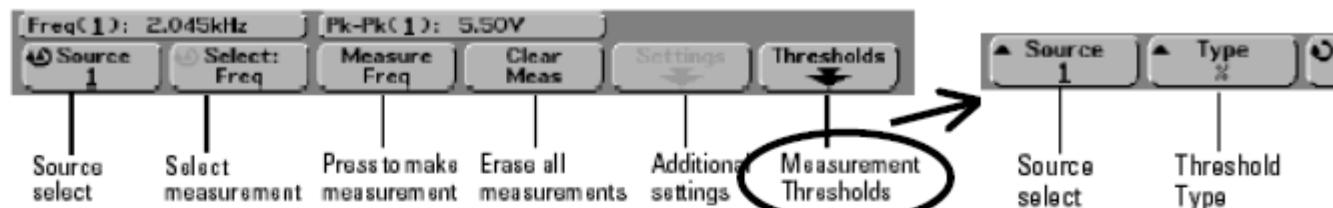

Rise Time (1) = 3,00 us (?!)

(Az igen eltérő adatok oka: távvezérléssel Main sweep-módban mér !! Ellenőrzizzük!)

Scope - Quick Meas (1- Time)

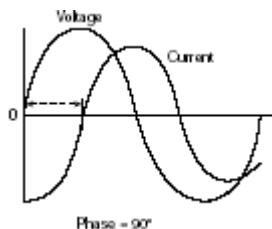
Press the **Quick Meas** key to display the automatic measurement menu.

Time Measurements

- Counter
- Duty Cycle
- Frequency
- Period
- Rise Time*
- Fall Time*
- + Width
- - Width
- X at Max*
- X at Min*

$$\text{Duty cycle} = \frac{+ \text{Width}}{\text{Period}} \times 100$$

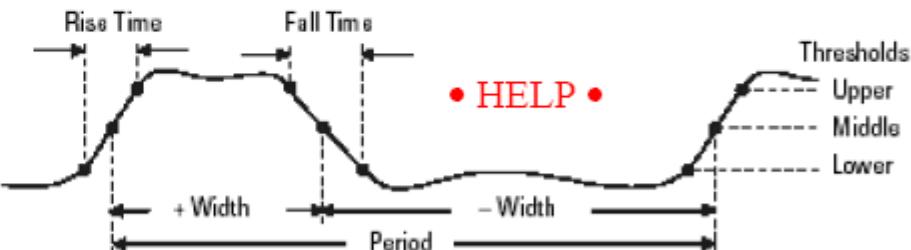
Phase and Delay

- Phase*
- Delay*

$$\text{Phase} = \frac{\text{Delay}}{\text{Source 1 Period}} \times 360$$

Changing default thresholds may change measurement results

The default lower, middle, and upper threshold values are 10%, 50%, and 90% of the value between Top and Base. Changing these threshold definitions from the default values may change the returned measurement results for Average, Delay, Duty Cycle, Fall Time, Frequency, Overshoot, Period, Phase, Preshoot, Rise Time, RMS, +Width, and -Width.

Automatic measurements **Phase**, and **Delay** are not valid for digital channels on the mixed-signal oscilloscope or for the math FFT function. The two sources defined in the phase and delay measurement must be turned.

* Measurement
on analog channels only.

Scope - Quick Meas (1)

Time = delta-time

the elapsed time between 2 events as defined
by the crossing of a specific level [*Rel* or *Abs* setting]

Direct (Period, ...) vs. **Indirect** (*calculated*: Freq = 1 / Period, ...)

Maximizing Time measurement Accuracy:

- **Delayed** sweep
- Noise reduction
 - **AVG** (repetitive wfm)
 - **AVG #1 (Hi_Res)**
- **BW limit** (Period, Width, 2Ch: Delay)
- TRIG noise (jitter) **Rejecting**: TRIG **Mode/Coupling**
- Expanding Amplitude (= increasing slope)
- *Live with noise*: Display/**Persistence** and
Cursors to the center of a noise band

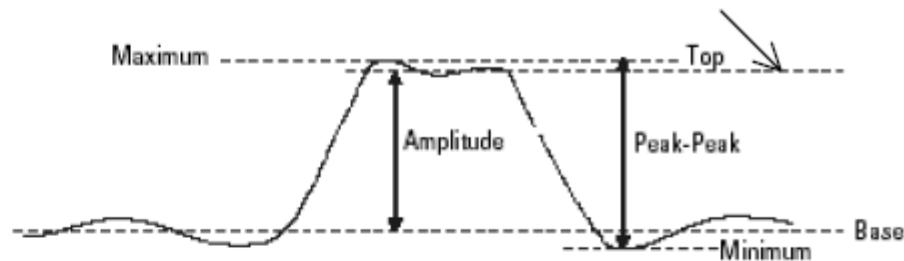
Scope - Quick Meas (2 - Voltage)

Voltage Measurements

$$\text{Average} = \frac{\sum x_i}{n}$$

$$\text{RMS (dc)} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n x_i^2}{n}}$$

- Average*
- Amplitude*
- Base*
- Maximum*
- Minimum*
- Peak-to-Peak*
- RMS*
- Top*

Average, RMS (dc) : over one or more **full periods**.

If less than one period is displayed, RMS (dc) or average is calculated on the full *width* of the display. The **X cursors** show what interval of the waveform is being measured.

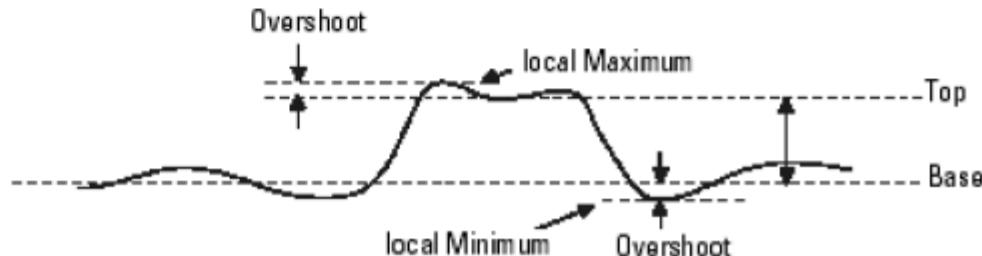
Preshoot and Overshoot

- Preshoot*
- Overshoot*

Preshoot is distortion that precedes a major edge transition expressed as a percentage of Amplitude. The **X cursors** show which edge is being measured (edge closest to the trigger reference point).

$$\text{Rising edge overshoot} = \frac{\text{local Maximum} - \text{Top}}{\text{Amplitude}} \times 100$$

$$\text{Falling edge overshoot} = \frac{\text{Base} - \text{local Minimum}}{\text{Amplitude}} \times 100$$

* Measurement
on analog channels only.

Scope - Quick Meas (2)

Voltage = potential-difference

Absolute: ref to GND (Max, ...) vs. **Relative** (Ampl = Top - Base, ...)
DC or AC coupled (!!)

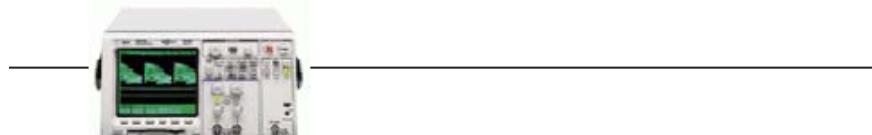
Maximizing Voltage measurement Accuracy:

- Noise reduction
 - **AVG** (repetitive wfm)
 - **AVG #1** (Hi_Res)
- Peak-to-Peak (any noise, spikes, over-shoot ...): **Peak Detect**
- Diff. meas: **Math 1-2**
- **Position** (⌚) as a “nulling voltmeter”
Placing the measured level at the *center* HOR graticule line
(Don't be afraid to overdrive!)
- *Offset voltage*: diff. between GND and graticule center

(4) Scope:

- ♣ Mielőtt kicseréljük a mérőkábelt (\rightarrow ARBgen méréshez 50Ω , BNC), „kézrátétellel” fedezzük fel „mi is van a levegőben” (kapacitív csatolás, az ember mint antenna) .. mérjünk is (Freq) ... vagy átváltva TRIG Normal, rövid érintésekkel (villogó Trig'd) vegyünk „mintá(ka)t”

Megjegyzés: a **2** csatornás mérést, a **Roll** és az **XY** módot, az **Averaging** rekord-felvételt (és a **Realtime** rekord-felvételt és megjelenítést), illetve a **Math** lehetőségeket, célszerűen, az ARBgen megismerése után vizsgáljuk.

7 MATH (FFT, Sub:1-2, ...) – Jelfeldolgozás

Részletesebben
ARBgen – ral
vizsgáljuk!

frekvencia-tartomány: 2K FFT ... aliasing (Nyquist wall), windows

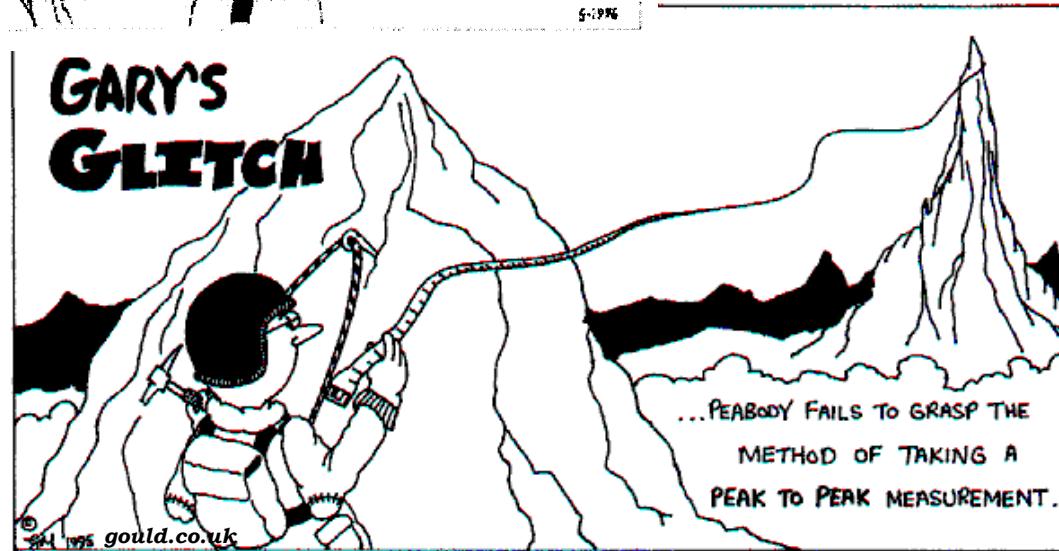
• differenciális méréshez (Lo ≡ GND! miatt) Sub: 1-2 •

(SZÜNET)

© 1995 gould.co.uk

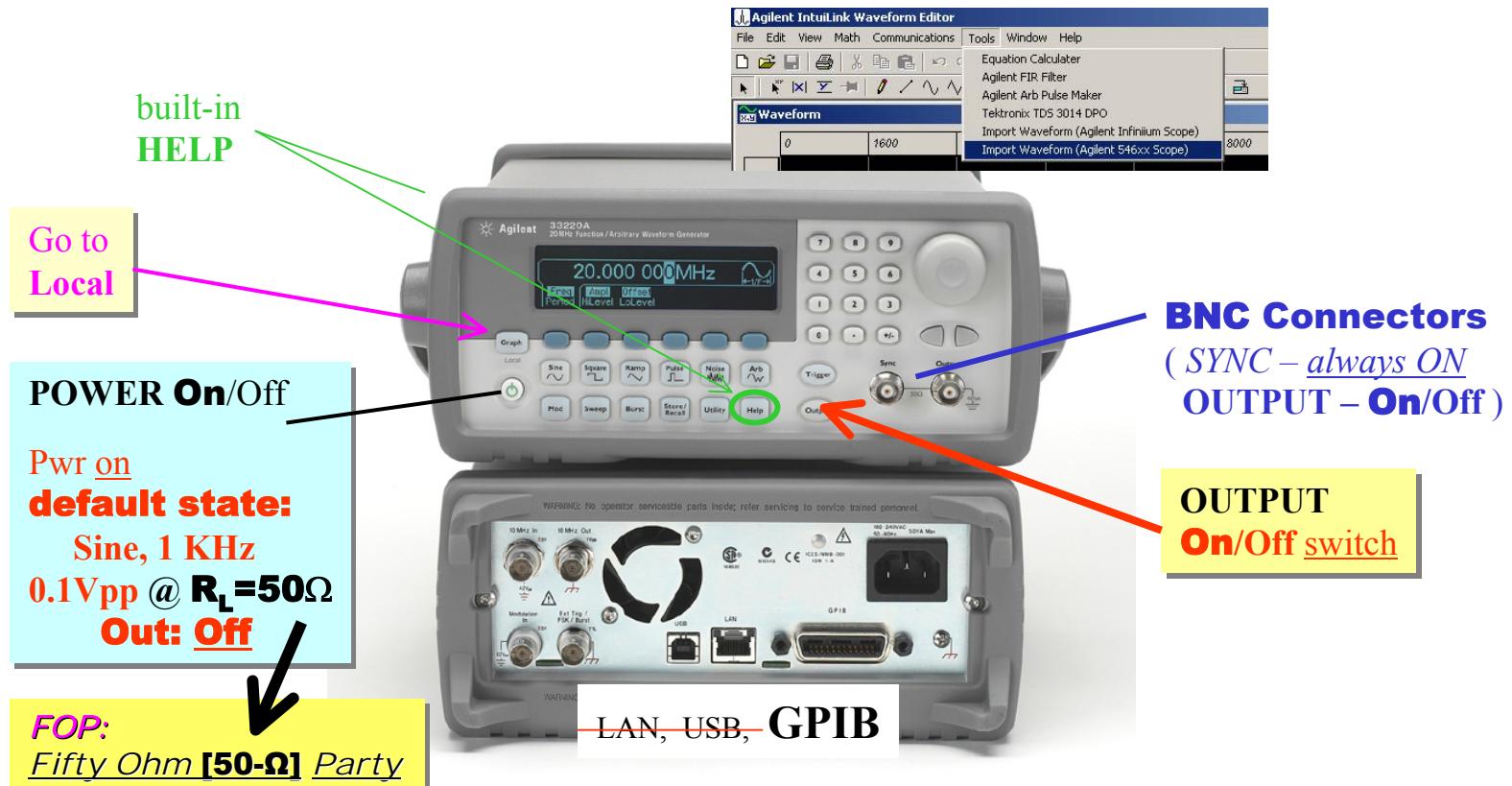
5195

Agilent 33220A Function/**AR**Bitrary waveform generator

20 MHz sine and square, ARBs; / modulations /
14-bit, 50 MSa/s, 64K-point **DDS**; variable-edge pulse
GPIB (USB, LAN), **IntuiLink: Waveform Editor**

MOST nem
használjuk

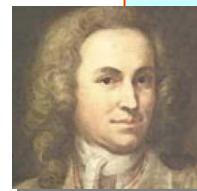
ARBgen - DDS: Direct Digital Synthesis

(@ constant f_c clock-rate)

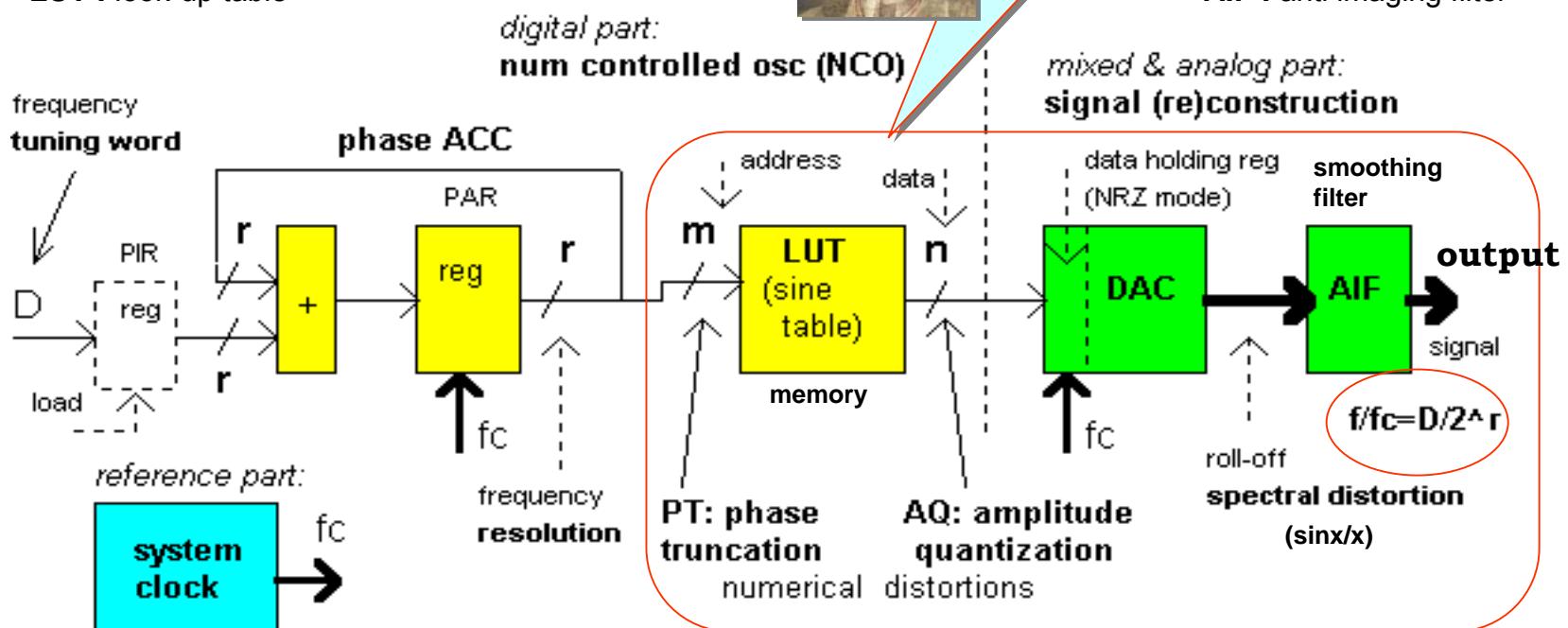
PIR : phase increment register

Phase ACC : accumulator

LUT : look-up table

... mint a CD lejátszó !!

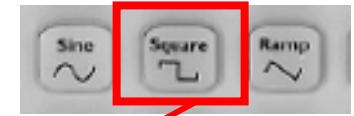
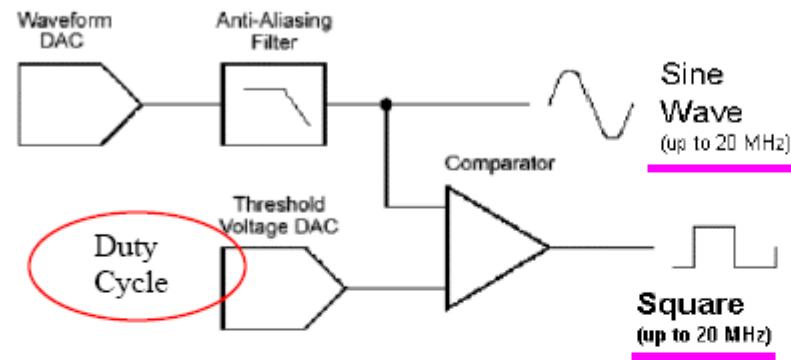

33220A : $r = 64$ bit, $m = 16$ bit (64K memory), $n = 14$ bit, $fc = 50$ MHz
 14 bit (16K memory)

FREQ resolution (int): 2.7 pHz ($2^r = 2^{64} = 2^{4+10+10+10+10+10} = 2^4 \cdot 10^{3+3+3+3+3}$)

ARBgen: Square, Pulse Wfm

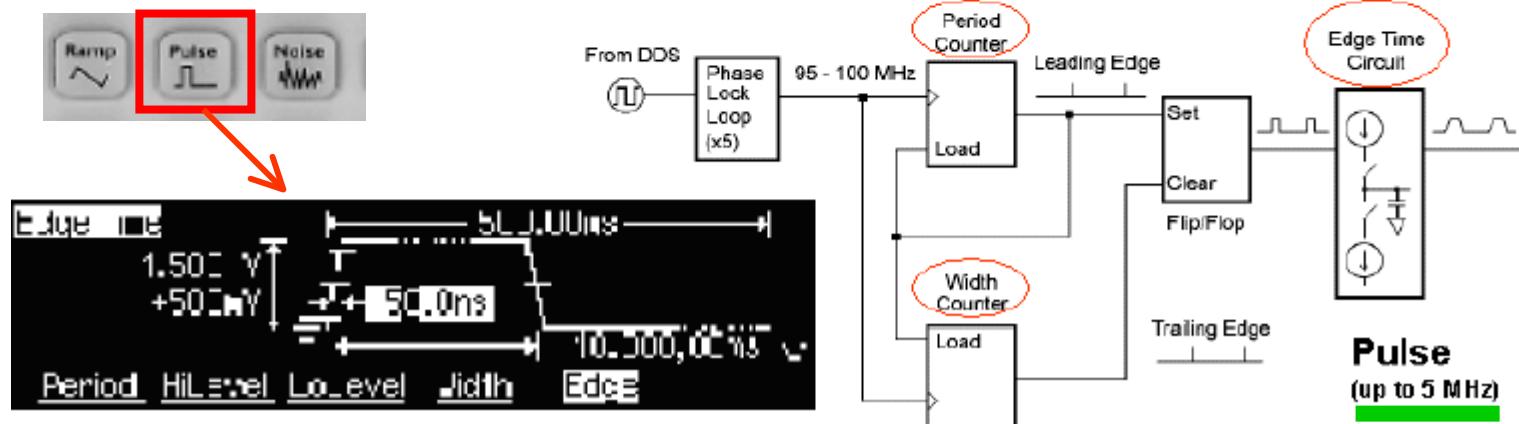
Speciális módszer a **Square** hullámforma generálására (ezért lehetséges az, hogy ennek max. frekvenciája megegyezik a **Sine** hullámformával):

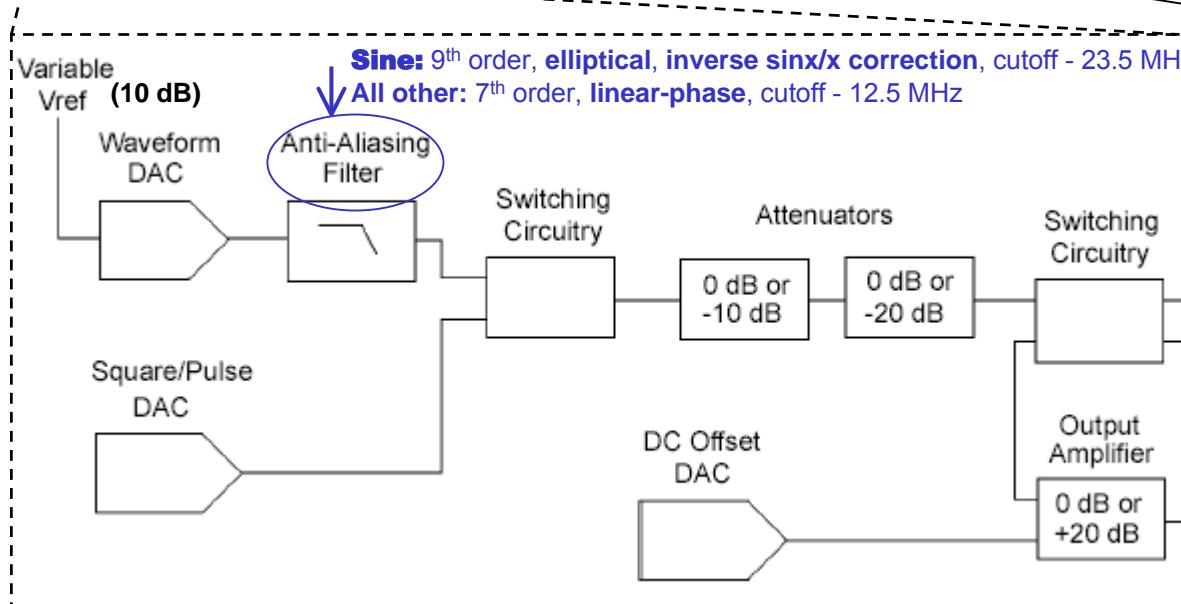
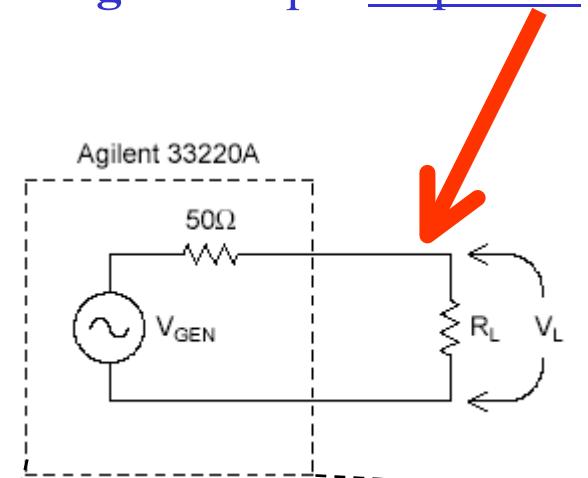
Variable Duty Cycle:

20% - 80% (to 10 MHz)
40% - 60% (to 20 MHz)

Speciális hardver állítja elő a **Pulse** hullámformát:

ARBgen: Output amplitude

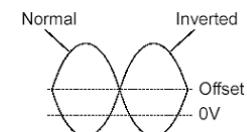
Setting of the **termination (R_L)** is simply provided as a convenience to ensure that the displayed V_L voltage matches the expected load :

1 ohm – 10 Kohm or High impedance,

the default R_L is **50 ohm**.

If you specify **50 ohm** termination but are actually terminating into an **open circuit**, the output will be twice (x2 !!) the value specified !!

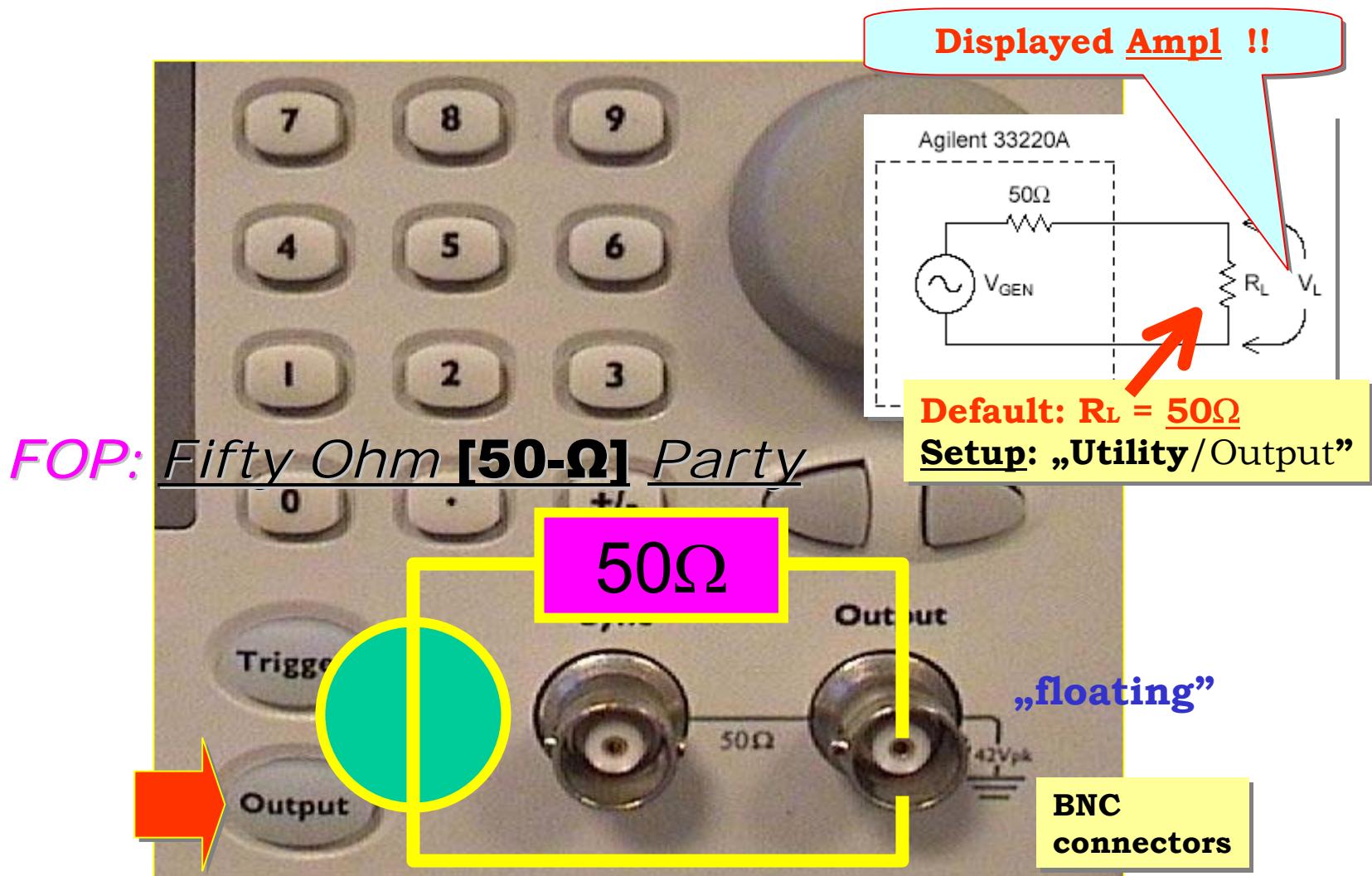
output termination (1Ω to 10 kΩ, or Infinite)

... finoman csatlakozni !!

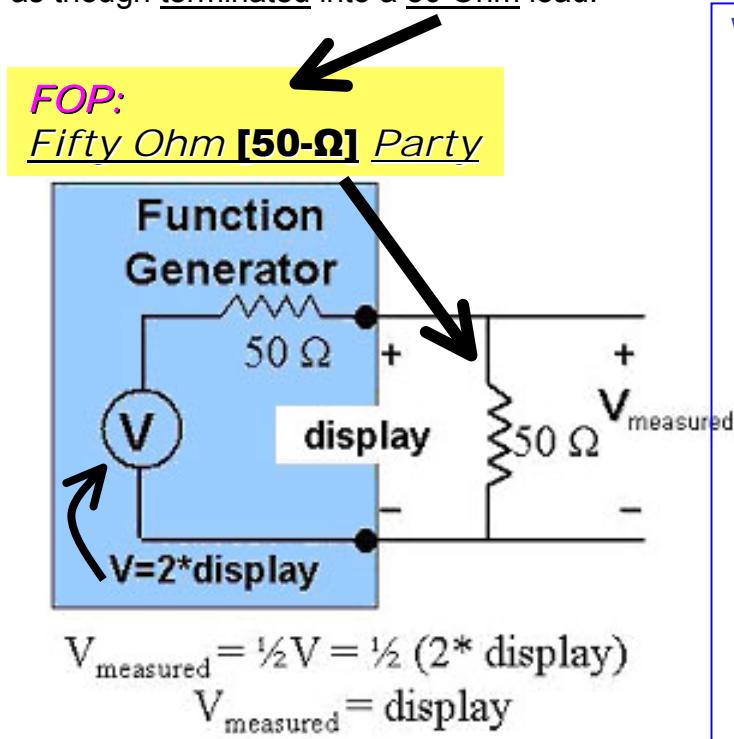

ARBgen Output - 50Ω source impedance

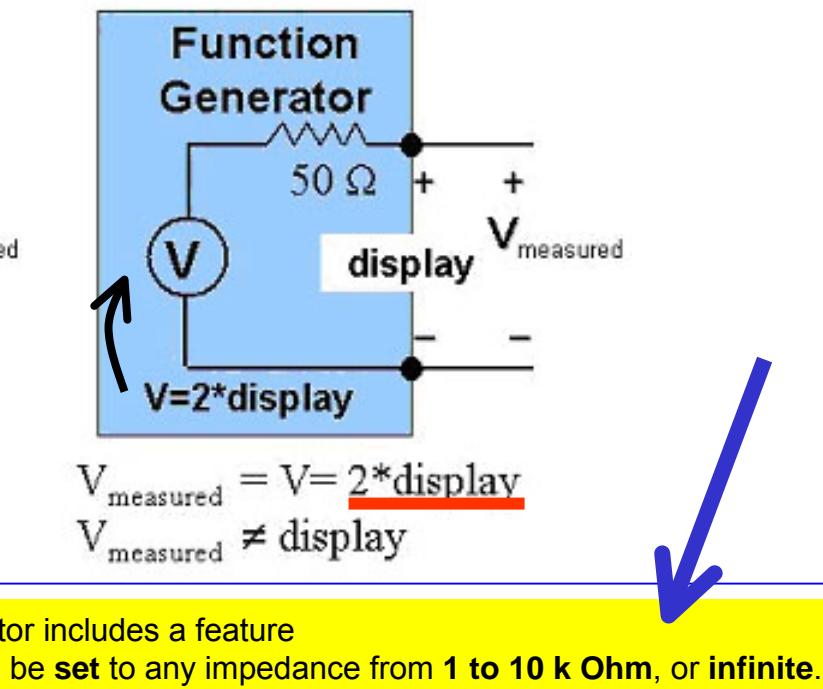

Why your function generator outputs twice (!!) the programmed voltage?

The **default setting** for Agilent function generators is to display the desired voltage as though terminated into a 50 Ohm load.

When a high impedance device, such as an **oscilloscope** is used to measure the output of the function generator, the waveform appears to be twice the voltage set on the display of the function generator.

The Agilent 33220A function generator includes a feature that allows the output termination to be set to any impedance from **1 to 10 k Ohm**, or **infinite**.

ARBgen - Front Panel

- 1. Function
- 2. Parameters
- 3. Output
On / Off

Setting

Tuning

Graph or
Menu mode

Softkeys
to configure
the Parameters

*...always adjust
Parameters
from left to right*

Mod
Type: AM
FM
PM
FSK
PWM
Source: INT EXT

Sweep
LIN or LOG

Burst
N cycle or
EXT-gated

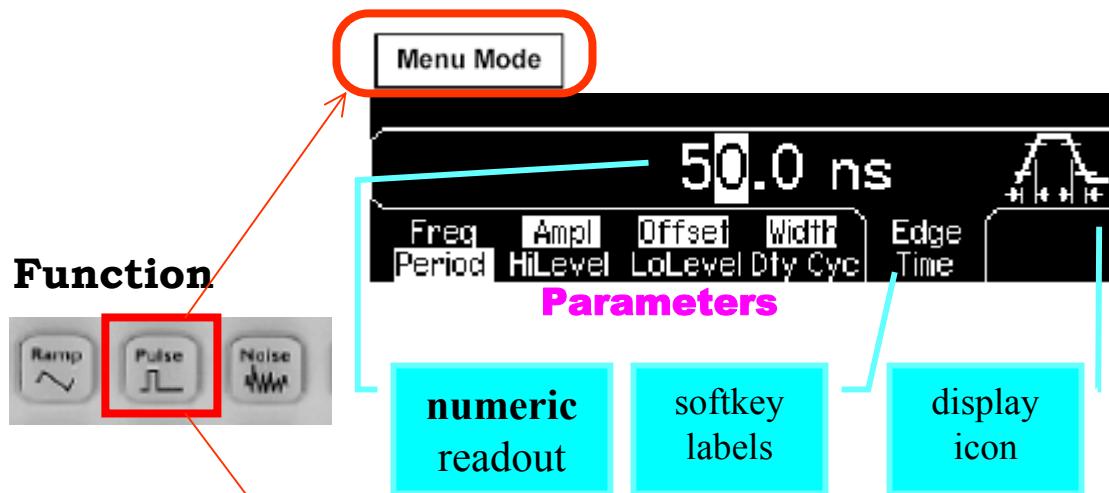
Sine **Square** **On / Off** **Ramp**
Pulse **Noise**
Arb (currently selected)
DC ('Utility' key | DC on)

	Sine	Square	Ramp	Pulse	Noise	DC	Arb
AM, FM, PM, FSK Carrier	•	•	•			•	
PWM Carrier			•	•			
Sweep Mode	•	•	•			•	
Burst Mode	•	•	•	•	• ¹	•	

¹ Allowed in the External Gated burst mode only.

**Knob and cursor
keys**
to modify the
displayed number
Keypad
to enter numbers,
and
Softkeys
to select units

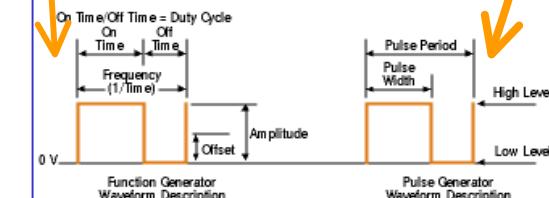
ARBgen Display: numeric vs. graphical views

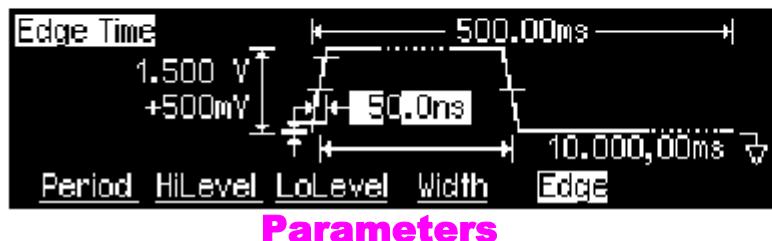
Methods:

Frequency / Duty Cycle
vs.
Period / pulse Width

(Let the ARBgen perform
the calculation ...)

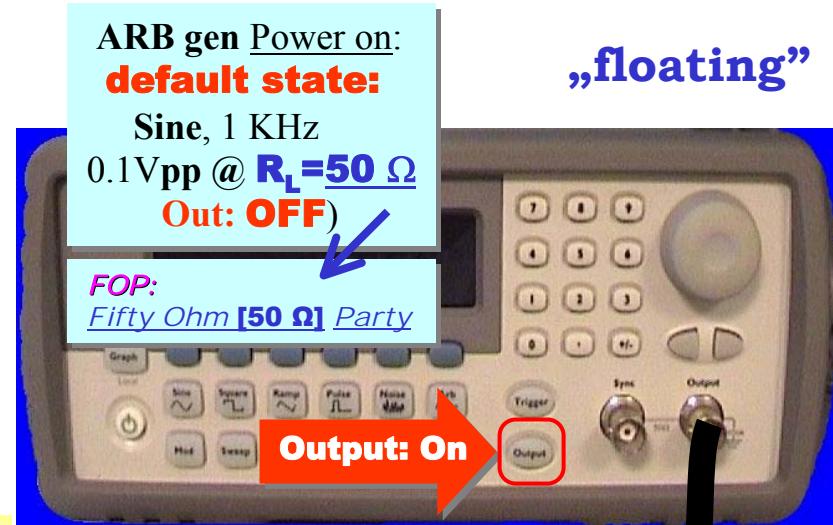
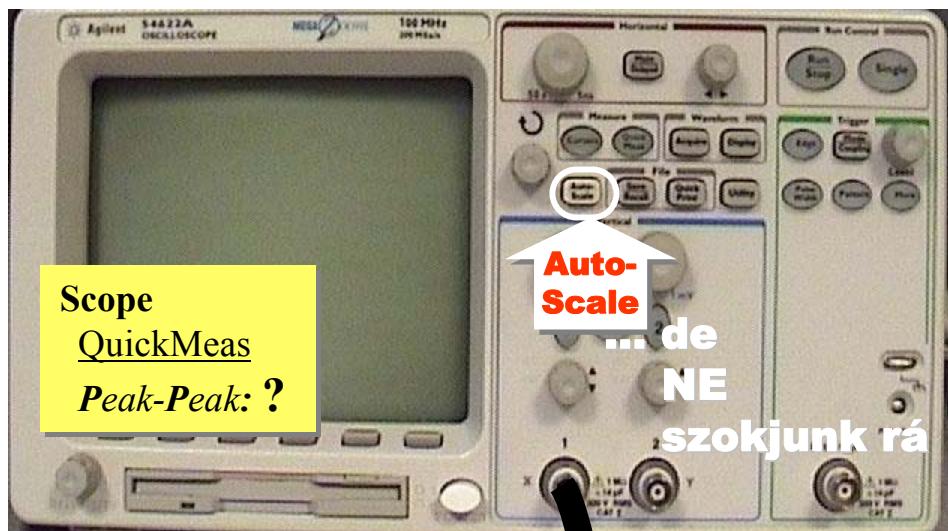
Press the **Graph** key to enable the Graph Mode. The name of the currently selected parameter, shown in the upper-left corner of the display, and the parameter's numeric value field are both highlighted.

To exit the Graph Mode, press **Graph** again.

Scope / ARBgen :

GROUNDED
(non „floating”) !!

BNC/BNC cable (50 Ω)

ARBgen:

✿ a terhelés hatása: a legfontosabb, amire figyelni kell !

- **ARBgen:**

Ampl: 1 Vpp, Output: ON

Scope: Auto-scale, QuickMeas: Peak-Peak: ≈2 Vpp (?!!)

(Az ok: *alap-beállításnál* a generátor **50Ω** terhelést tételez fel, valójában $1\text{ M}\Omega$ a terhelés: az oszcilloszkóp bemenete.)

ARBgen: Utility: **Output Setup:** Load \downarrow **High Z** . Ampl = 2 Vpp !

(Ahhoz, hogy fix 50Ω forrás-impedanciával 1 Vpp legyen 50Ω terhelésen, a generátor forrás-feszültsége: 2 Vpp . Átdefiniálva a terhelést a valóságos helyzetre („közel ∞ “ impedancia: **High Z**”), az ARBgen display most már a (*változatalan*) forrás-feszültséget mutatja.)

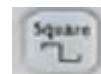
key

a kimenet bekapcsolása előtt (a **fix** 50Ω forrás-ellenállás miatt) –
gondoljuk át a feltételezett terhelő ellenállás (Output setup) és ahova kötjük
a kimenetet: a **tényleges terhelés** hatását !!

ARBgen - Utility/Output Setup: **High Z**

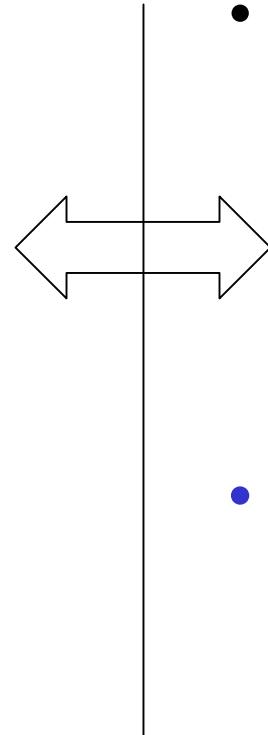

- **SINE**
 - Freq: 8 KHz
 - Ampl: 3 Vpp
 - Offset: 0 V
- ***RMS* = ?**

- **SQUARE**
 - Freq: 1.5 KHz
 - HiLevel: 3.2 V
 - LoLevel: 0 V
- ***RiseTime* = ?**

TTL,
CMOS 3.3V

ARBgen:

❶ Jelalak (vagy modulációhoz vivő) választás

shape: Sine, Square ... Pulse ... ARB (*one_at_a_time*)

Speciális: DC („Utility”/ ‘DC on’)

❷ Paraméter(ek) beállítása

Menu or Graph mode: Freq, Ampl, Offset ... Duty Cycle, Edge Time ...

Note: set the AC *magnitude* before setting the offset! (or HiLevel / LoLevel)

ARBgen / Scope:

❖ Szemléltető példa: közvetlenül ARBgen Output (ON) → Scope Ch1 (BNC kábel)

- **Sine** Freq, Ampl²⁴ / Offset .. HiLevel / LoLevel
(Figyeljük meg az oszcilloszkópon a paraméterek változtatásnak hatását!)
- **Square** ... Duty Cycle
- **Ramp** ... Symmetry
- **Pulse** ... Width, Edge Time (→ Scope: gyors sweep, ARBgen: **Graph** mode)
- **Noise**²⁵ (→ Scope: lassúbb sweep, ARBgen: **Menu** mode – visszaváltás)
- **ARB** Select Wform: Built-In²⁶ : ... Sinc($\equiv \sin(x)/x$), Cardiac

Function	Minimum Frequency	Maximum Frequency
Sine	1 µHz	20 MHz
Square	1 µHz	20 MHz
Ramp	1 µHz	200 kHz
Pulse	500 µHz	5 MHz
Noise, DC	Not Applicable	Not Applicable
Arbs	1 µHz	6 MHz

Set Freq:
1 (0.33) Hz ≡
60 (180) beat/min

Scope HOR:
Roll mode
(no TRIG !!)

ARBgen:

Sync (out) – a generált jel periódusával megegyező **négyszög** jel

Sine, Ramp, Pulse: 50% - os, Square: a jellel *azonos* a kitöltési tényező ...

Modulációnál a *referencia* a moduláló jel (mod source: INT), vagy a (belő) vivő (EXT)

ARBgen / Scope:

♣ Szemléltető példa: **két** csatornás oszcilloszkóp-mérés, Output: Ch1, Sync: Ch2,

ARBgen: Store/Recall: Set to Defaults: YES ; (→ **Sine**) Set: Ampl: **1 Vpp**, Output: **ON** (!)
Scope: Auto-scale

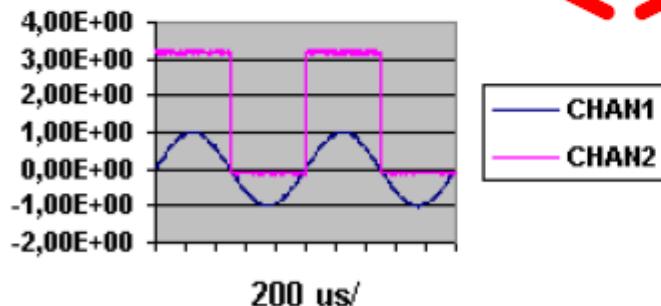
(a) Auto-scale után vegyük le Ch2 kábelt, és *magyarázzuk meg* a jelenséget

(Scope ...[Auto-scale miatt] Trig Source: Ch2, és megszűnt a szinkron!)

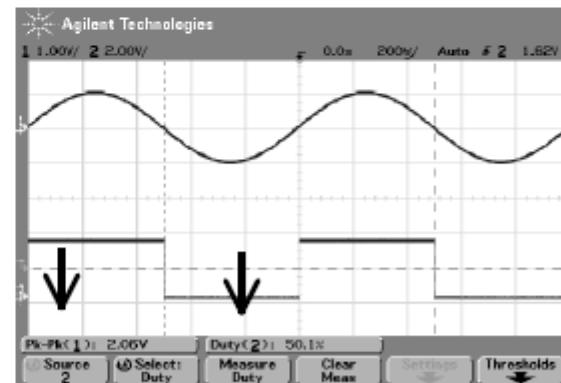
(b) Visszatéve a kábelt, *dokumentálás* (Scope):

Get waveform data (N° of points: 500),
and make a graph :

Get Screen Image :

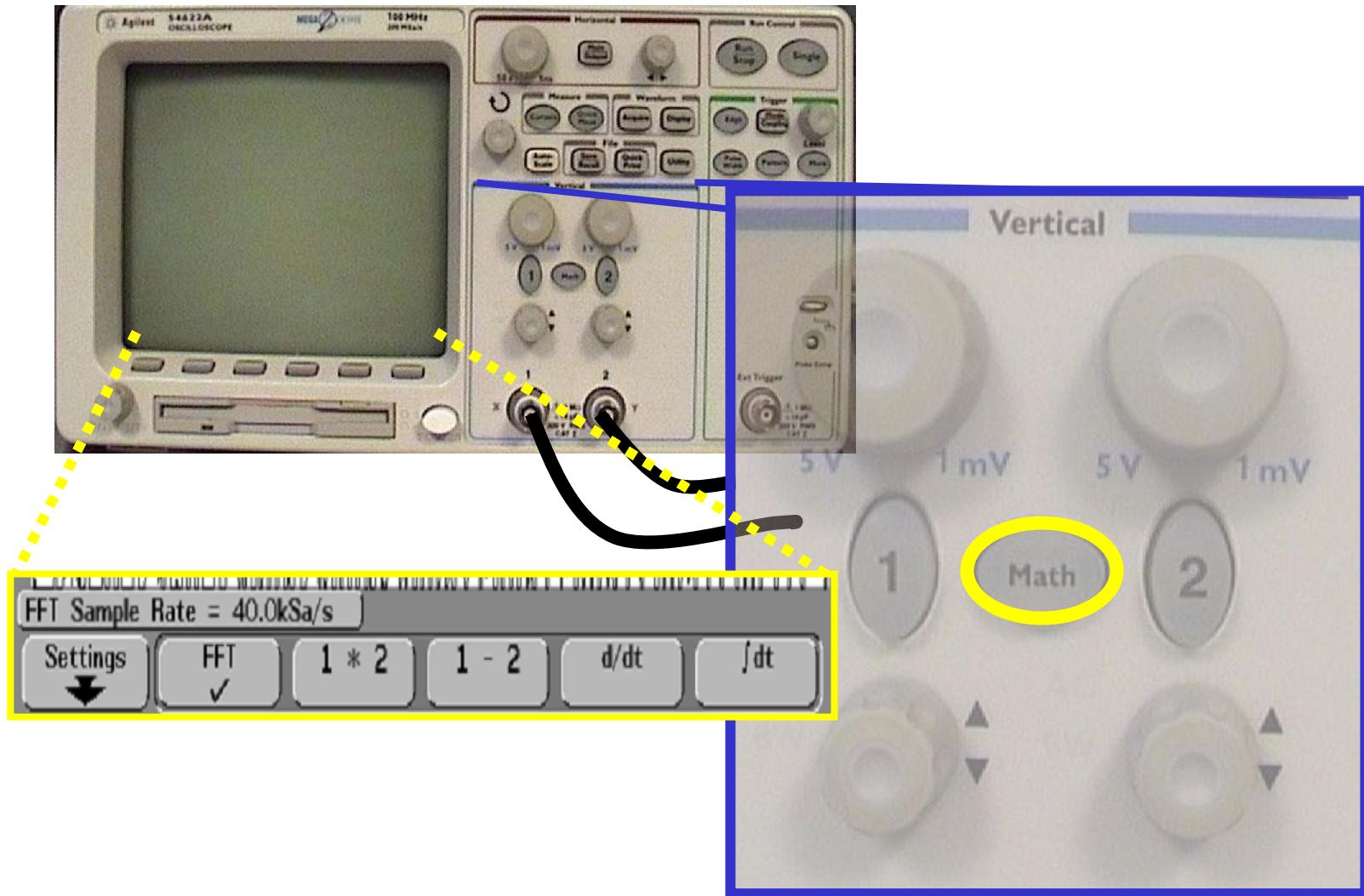

Get single measurement :

Ch1 : Volts Peak-to-Peak (1) = 2,063 V (... mert $1M\Omega$ a terhelés 50Ω helyett)

Ch2: Duty Cycle (2) = 49,9 % (... más időpont, ezért eltér Screen Image adatától)

Scope: Math

Scope:

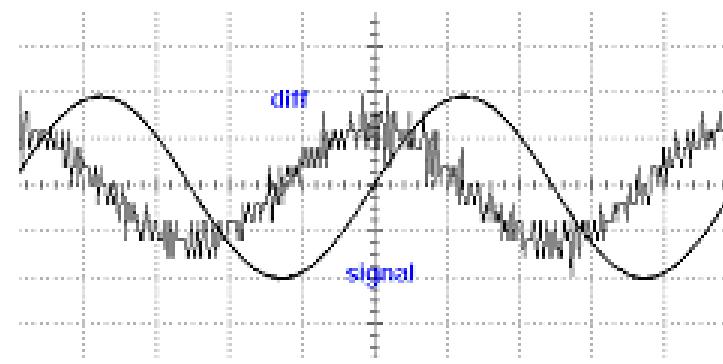
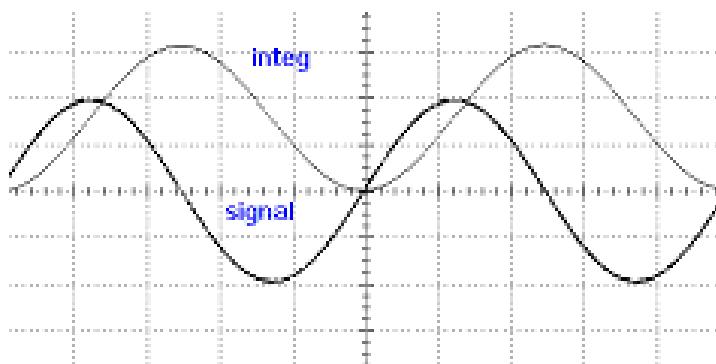
- ♣ Folytatás: Scope Math bemutatása (kétfaja jel is van, csak rövid áttekintés)

Ch1: Sine²⁷ → integrálás, differenciálás (a zajosság²⁸ oka?), FFT

Ch2: Square → FFT (source: Ch2 !) ... ugye, ilyen kell legyen a spektrum

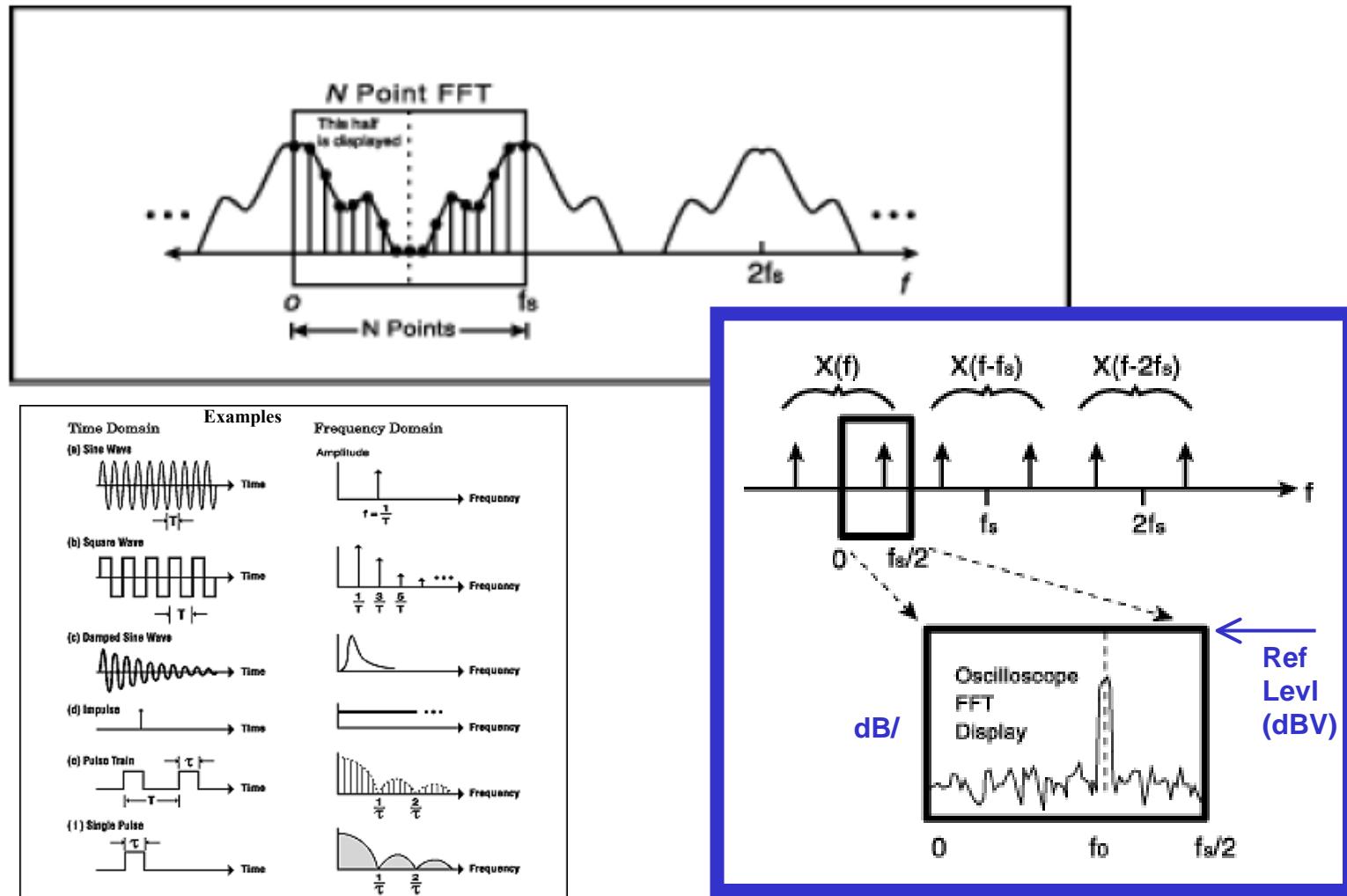
Math 1-2: ... mit várunk? (**Fontos:** Math forrása [1 , 2] ki is kapcsolható!)

- ♣ Folytatás: Scope Main/Delayed : XY (X≡Ch1 / Y≡Ch2) bemutatása ... miért ilyen az ábra? (**Figyelem:** XY üzemód esetén Ext Trig bemenet maradjon üresen !!)

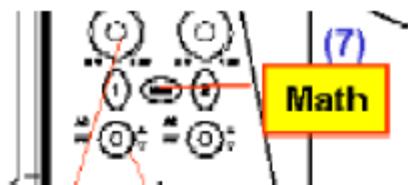

Scope -FFT:

Periodic sampling (f_s : sample rate) \rightarrow spectral replications (images)

Scope -FFT:

2K FFT (dBV vs. frequency)

Press the **Math** key, press the **FFT** softkey, then press the **Settings** softkey to display the FFT menu.

FFT Sample Rate = 400MSa/s

Source 1 Span 200MHz Center 100MHz Preset More FFT

Source select Frequency Span Center frequency Preset Span and Center frequencies Vertical and Window FFT controls Return to previous menu

1, 2, 1+2, 1-2, 1*2

Scale and offset considerations

If you do not manually change the FFT scale or offset settings, when you turn the horizontal sweep speed knob, the span and center frequency settings will automatically change to allow optimum viewing of the full spectrum. If you do manually set scale or offset, turning the sweep speed knob will not change the span or center frequency settings, allowing you see better detail around a specific frequency. Pressing the FFT Preset softkey will automatically rescale the waveform and span and center will again automatically track the horizontal sweep speed setting.

FFT Sample Rate = 400MSa/s

Scale 10dB/ Offset 28.0dB Window Hanning

FFT Scale FFT Offset Window

Hanning (freq)
Flat Top (amp)
Rectangular

54622A Oscilloscope (Scope) – 2K FFT spectrum analysis

N (= 2K) point FFT:

(1) Data capture (time record)

$$T = N \cdot \Delta t = 10 \cdot \text{"Time/DIV"}$$

T: capture time

$\Delta t = 1/f_s$, and f_s : FFT sample rate

↓

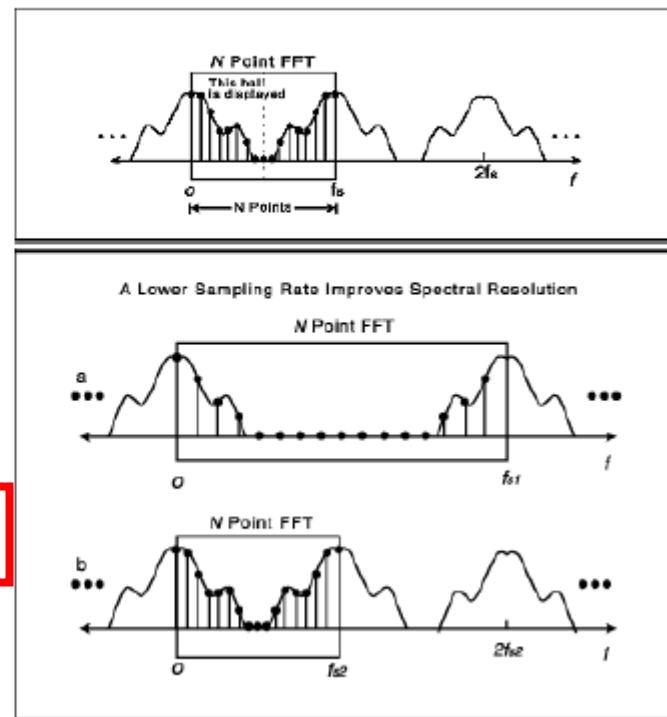
$$f_s = (N/10)/\text{"Time/DIV"}$$

(2) Math: FFT (= DFT = Fourier series)

Span = $f_s/2$

Resolution (Δf) = $1/T = f_s/N = 0.1/\text{"Time/DIV"}$

- Key performance specifications of the FFT operation depend on the sweep time ("Time/DIV")

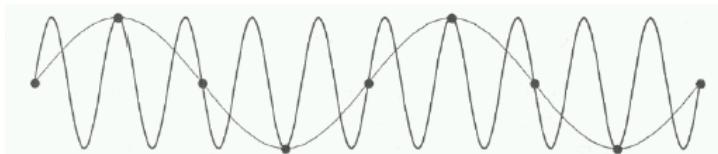
FFT Units The readout for the horizontal axis changes from time to **frequency** (Hz) and the vertical readout changes from volts to **dB**. FFT units (amplitude) will be displayed in **dBV** when channel units is set to Volts

Note: Once the function is displayed, the analog channel(s) may be turned off for better viewing

Aliasing Aliasing happens when there are frequency components in the signal higher than half the effective sample rate. Components of the input signal above the Nyquist frequency will be mirrored (aliased) on the display and reflected off the right edge

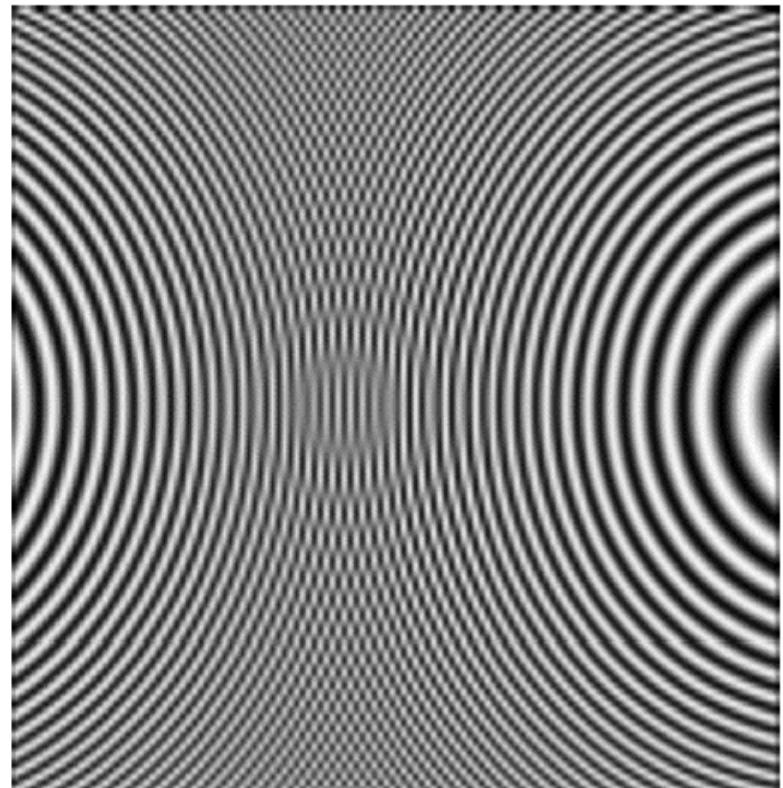
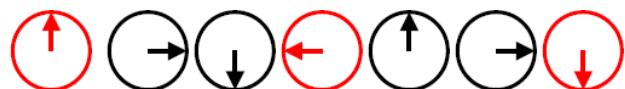
Aliasing Artifacts

- Moiré Patterns
- Aliasing

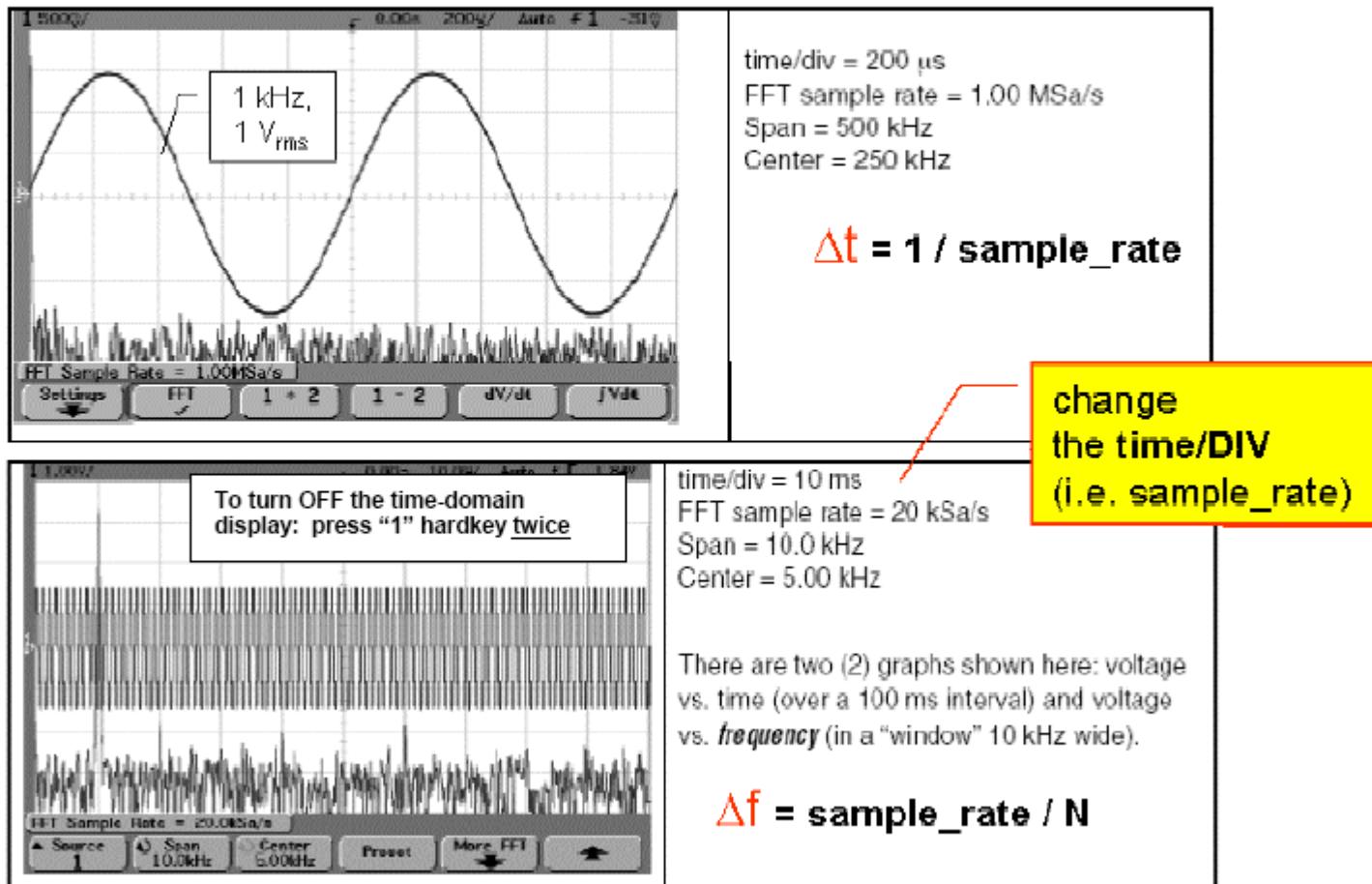
<http://www.dsptutor.freeuk.com/aliasing/AD102.html>

Car wheels

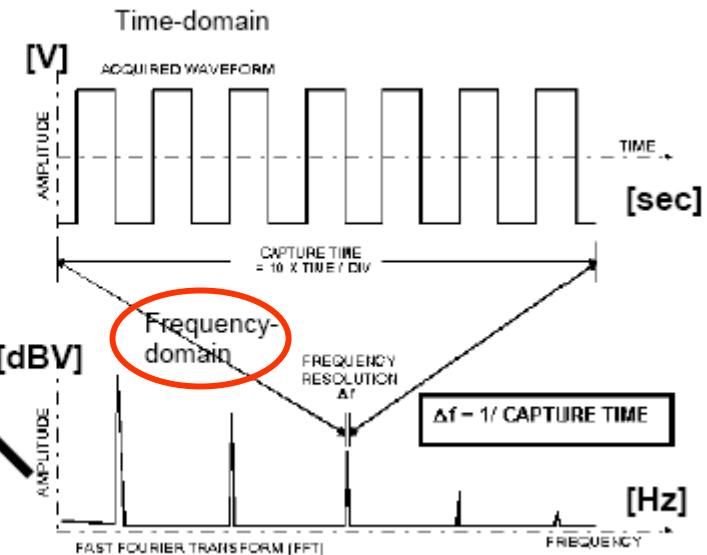
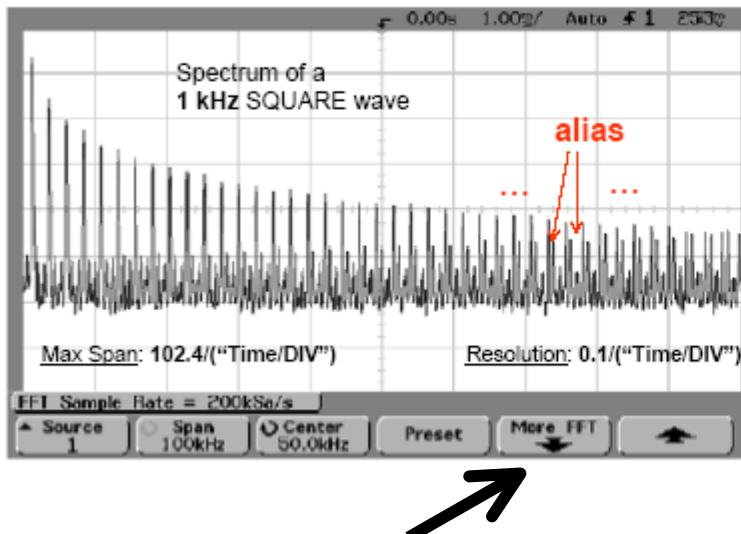

Scope:

Time domain vs. frequency domain (Δt , $\Delta f = 1/N$; $N = 2K$)

Scope - FFT display

Window The type of “window” that is used to generate the FFT is important:

Hanning – for making accurate frequency measurements or for resolving two freq that are close together

Flat Top – for making accurate amplitude measurements of frequency peaks

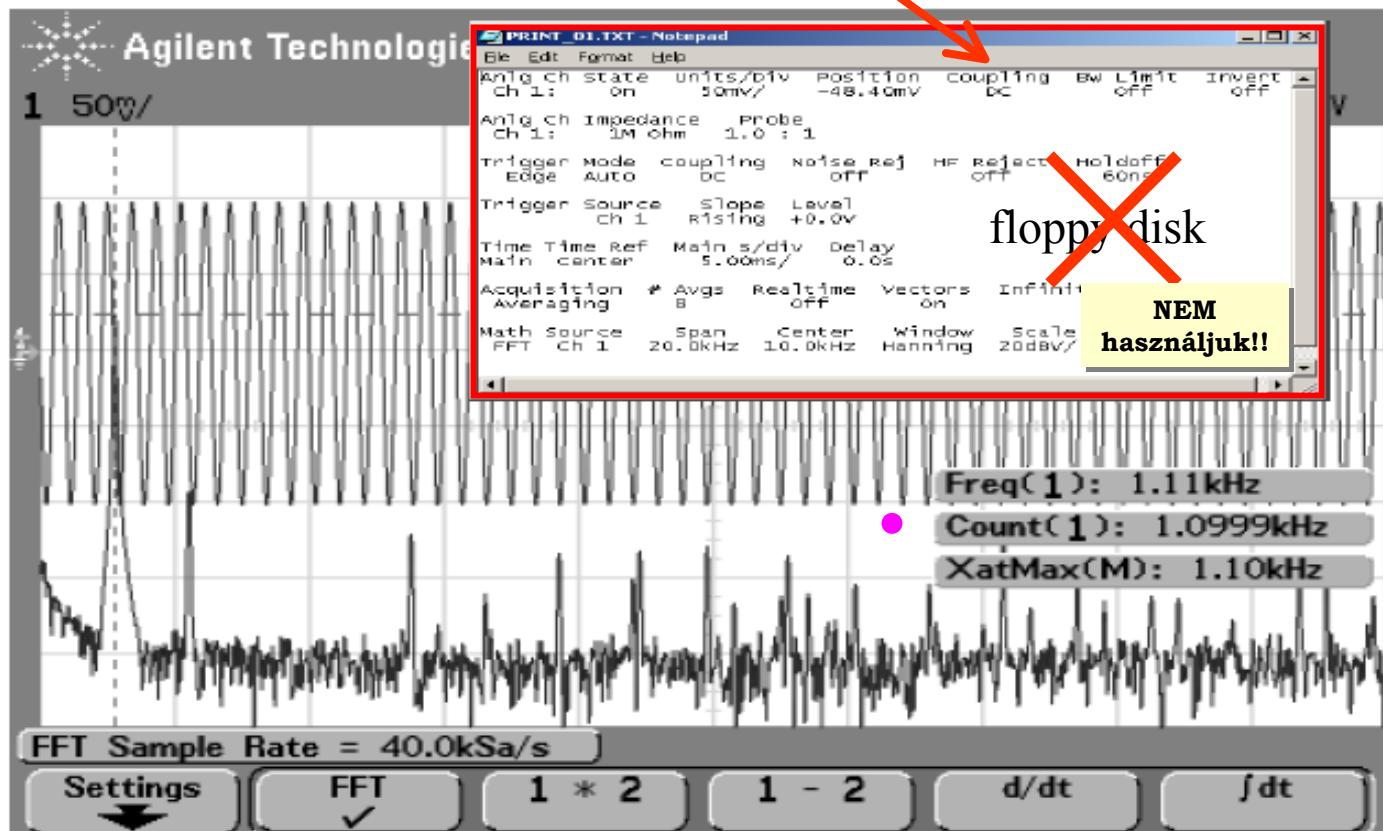
Rectangular – good freq resolution and ampl accuracy, **but** use only where there will be no **leakage** effects; use on self-windowing waveforms (as pseudo-random noise, impulses, sine bursts, and decaying sinusoids)

Spectral Leakage The FFT operation assumes that the time record repeats. Unless there are an integral number of cycles of the sampled waveform in the record, a discontinuity is created at the end of the record. This is referred to as leakage. In order to minimize spectral leakage, **windows** that approach zero smoothly at the beginning and end of the signal are employed as filters to the FFT.

Scope - FFT display

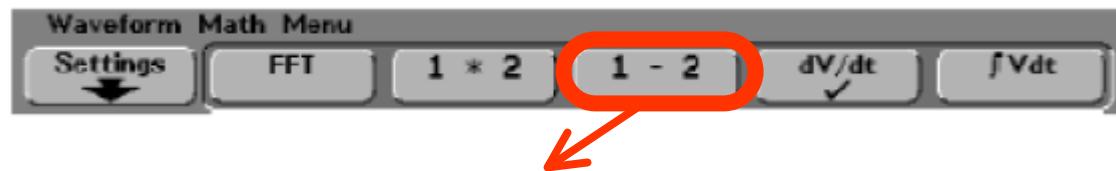
Example: Frequency Measurement (... and print oscilloscope scale Factors)

- Freq
- Counter (**built in** 5 digit reciprocal counter)
- Math (FFT)

(press **Math**)

Scope - Subtract : press **Math** / softkey **1-2**

Subtract

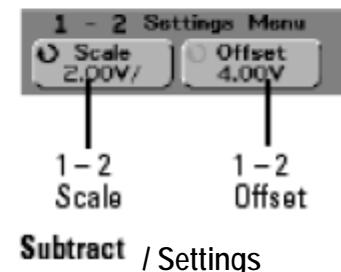
When you select **1 – 2**, Ch2 voltage values are subtracted from Ch1 voltage values *point by point*, and the result is displayed.

You can use **1 – 2** to make a differential measurement or to compare two waveforms.

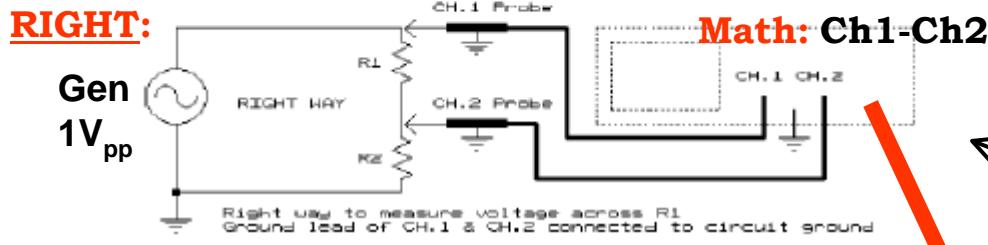
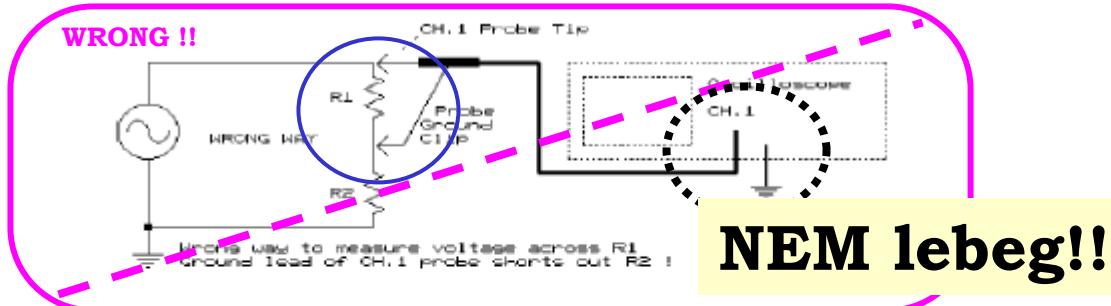
To perform the **addition** of Ch1 and Ch2, select **Invert** in the Ch2 menu and perform the **1 – 2** math function.

Scale allows you to set your own vertical scale factors for subtract, expressed as V/div (Volts/division) or A/div (Amps/division). Units are set in the channel **Probe** menu.

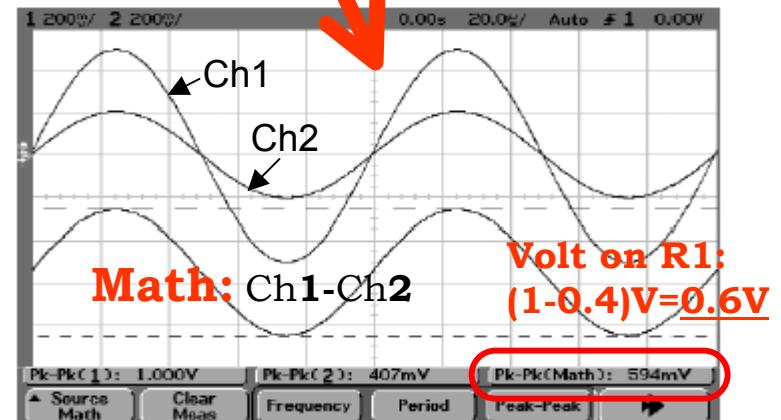
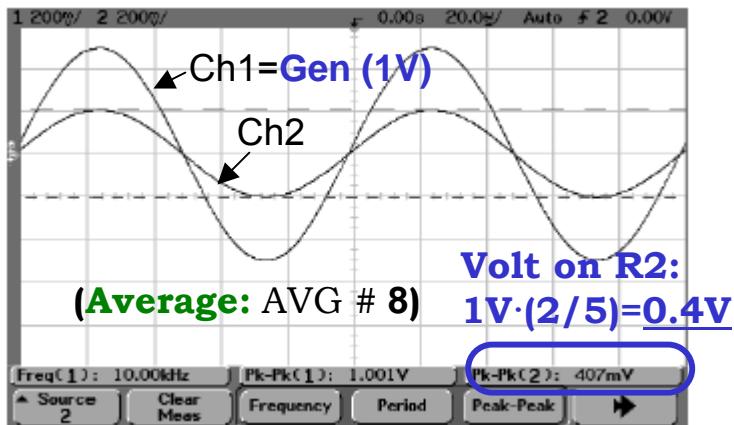
Offset allows you to set your own offset for the **1 – 2** math function. The offset value is in Volts or Amps and is represented by the center graticule of the display.

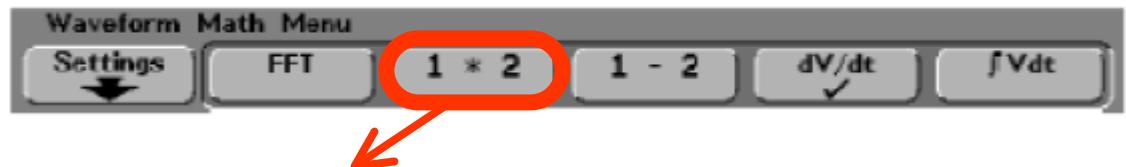
Scope : Measure voltage across R1 ($R_1 = 3K$, $R_2 = 2K$) → **Math: 1-2**

2. mérés:
Alapmérések
„Tápegység IC”

Scope - Multiply : press **Math** / softkey **1*2**

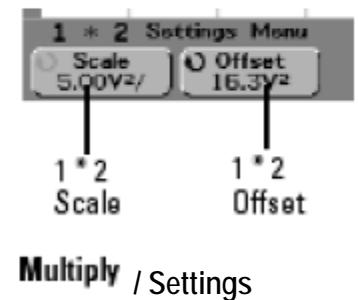
Multiply

When you select **1 * 2**, Ch1 and Ch2 voltage values are multiplied *point by point*, and the result is displayed.

1 * 2 is useful for seeing power relationships when one of the channels is proportional to the current.

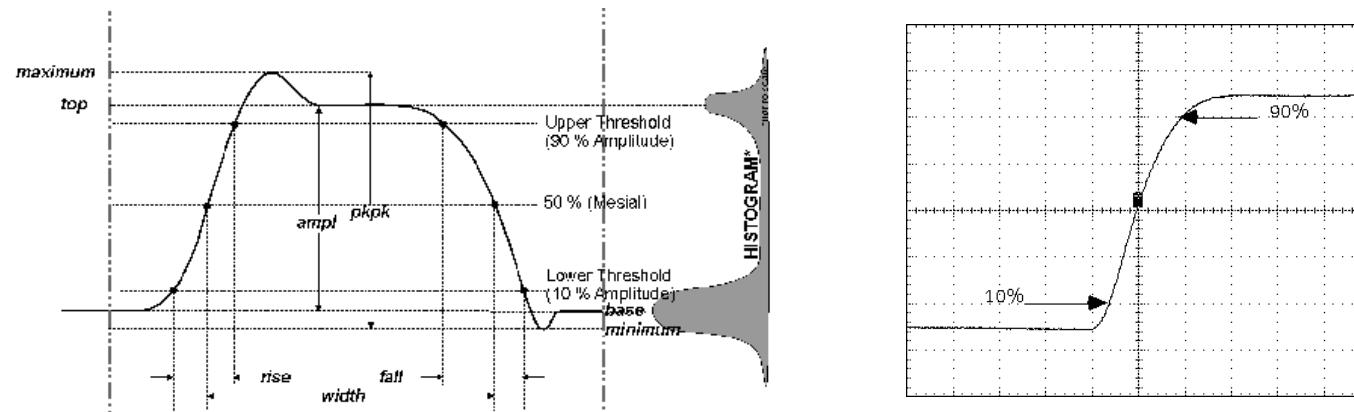
Scale allows you to set your own vertical scale factors for multiply expressed as V^2/div (Volts-squared/division), A^2/div (Amps-squared/division), or W/div (Watts/division or Volt-Amps/division). Units are set in the channel **Probe** menu.

Offset allows you to set your own offset for the multiply math function. The offset value is in V^2 (Volts-squared), A^2 (Amps-squared), or W (Watts) and is represented by the center graticule of the display.

(1) ARBgen : Sine / Scope: Quick Meas - Rise Time

The analysis begins by **computing a histogram** of the waveform (wfm) data; **for example**, the histogram of a wfm transitioning in two states will contain two peaks. The analysis will attempt to identify the two clusters that contain the largest data density. Then *the most probable state* (centroids) associated with these two clusters will be computed to determine the Top and Base reference levels.

Once Top and Base are estimated, **calculation of the Rise and Fall times** is easily done. The 90% and 10% threshold levels are automatically determined by using the amplitude (ampl) parameter; the vertical interval spanned between the Base and Top line is subdivided into a percentile scale (Base = 0%, Top = 100%) to determine the vertical position of the *crossing points*.

The time *interval* separating the points on the rising or falling edges is then estimated to yield the Rise or Fall time.

The right signal to test Rise an Fall time measurement

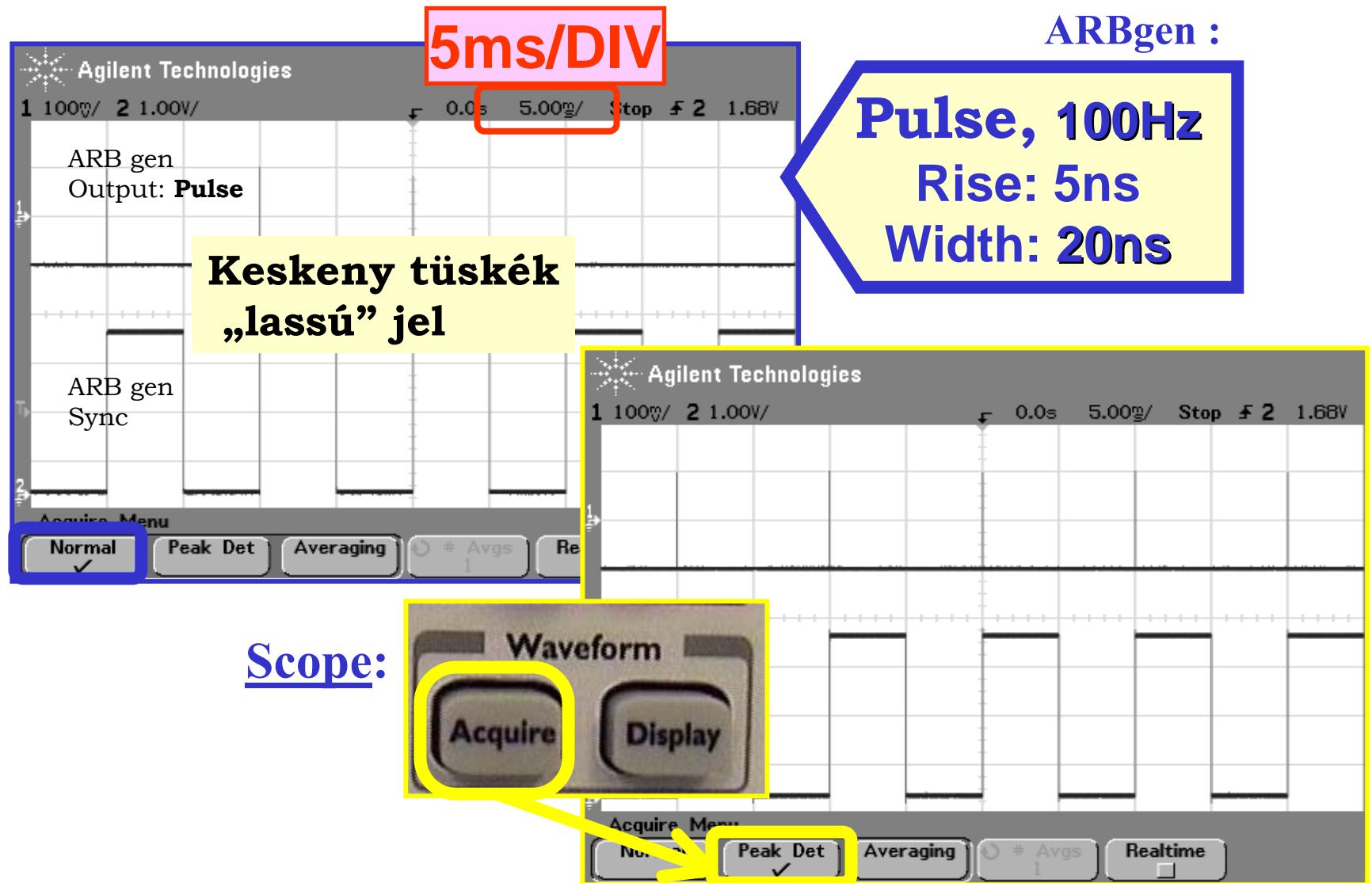
Sine waves have a predictable shape and, theoretically, known timing parameters such as
Rise times (and Fall times)

$$\text{RiseTime} = \frac{\arcsin(0.8)}{\pi \cdot \text{Freq}} = \frac{0.927295218}{\pi \cdot \text{Freq}} = \frac{0.2951672}{\text{Freq}} \approx 0.3 \cdot \text{Period}$$

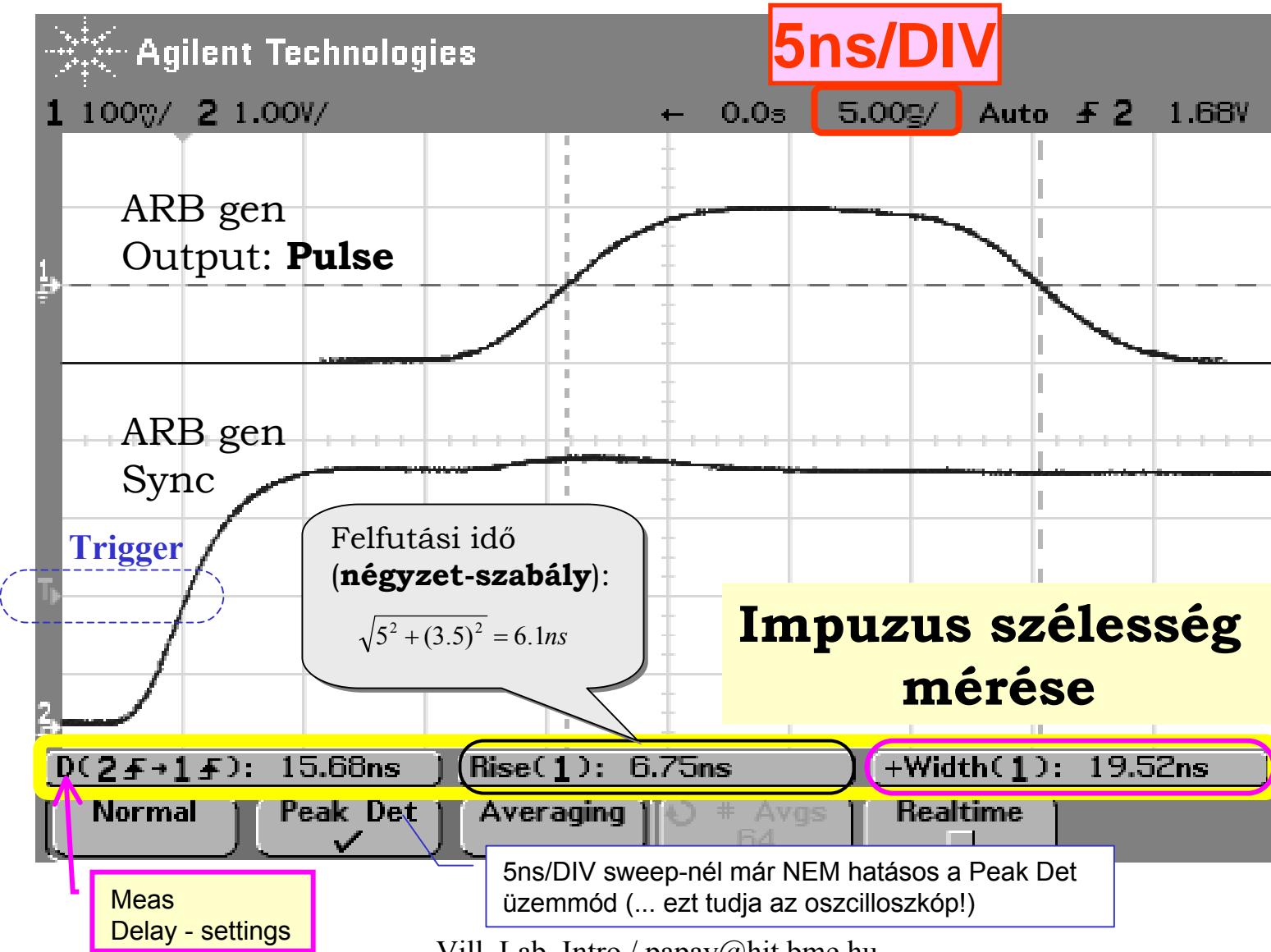
~ 1 us

0.295...MHz

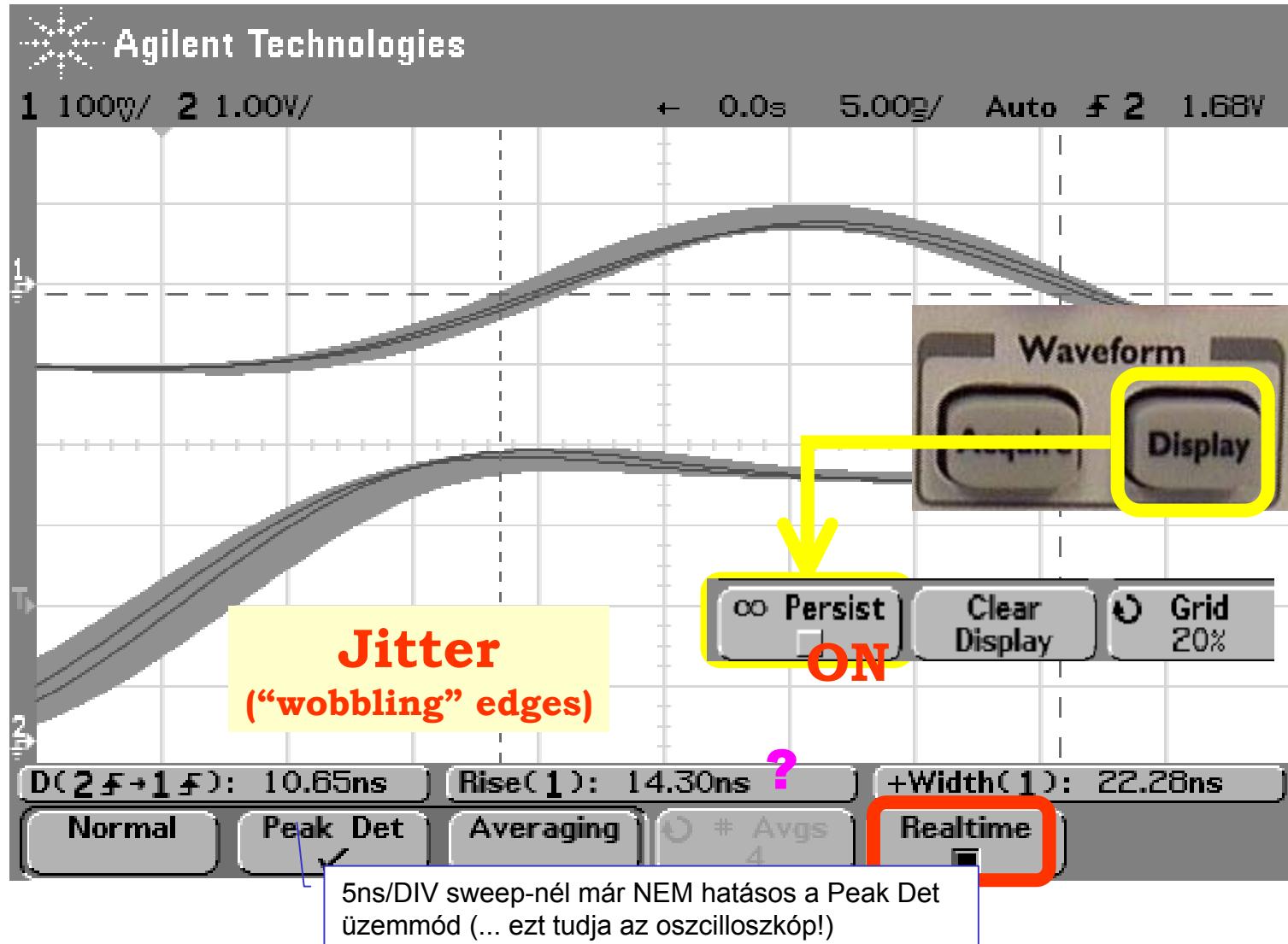
(2) ARBgen : **Pulse** / Scope: Acquire - **Peak Det**

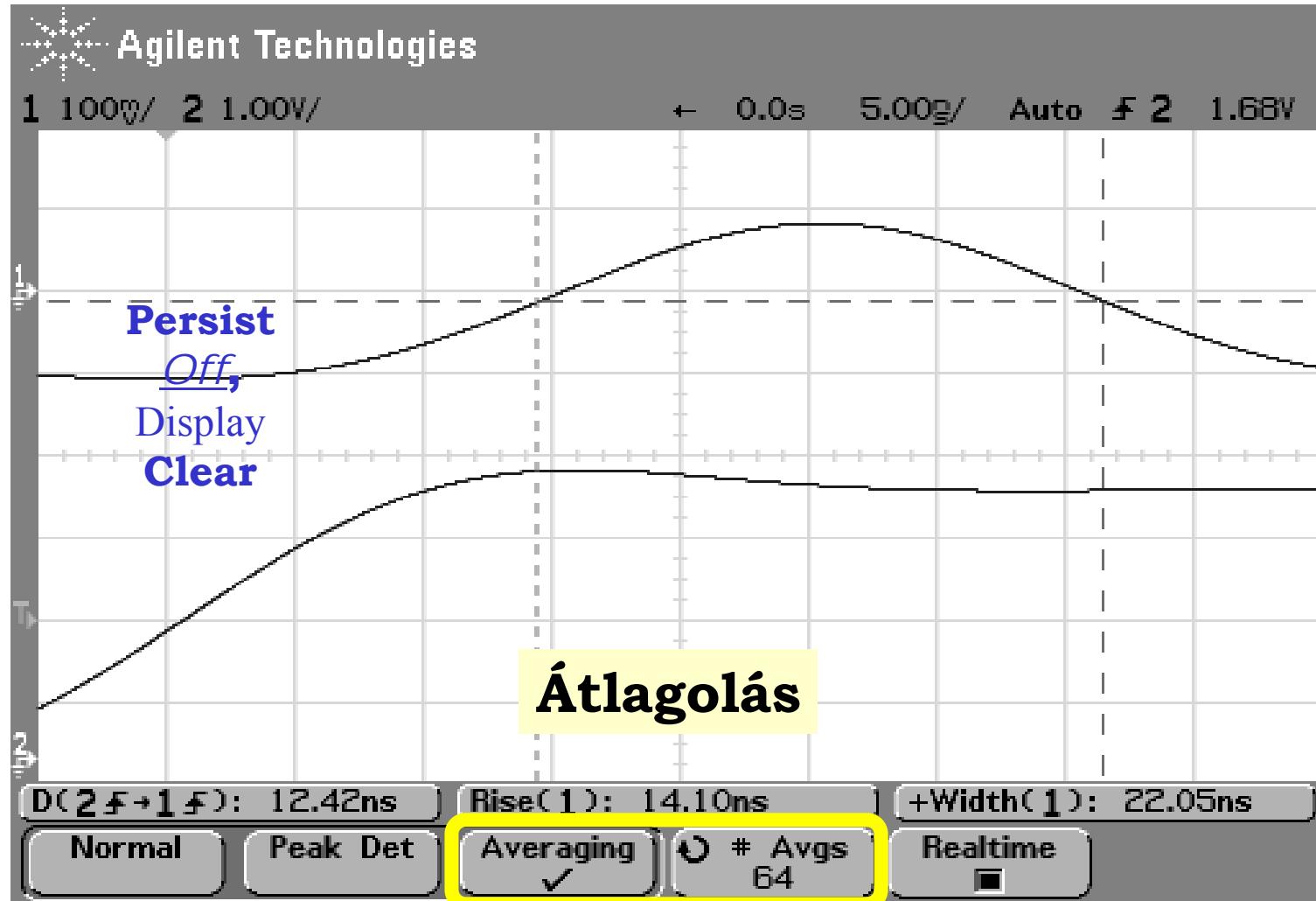
ARBgen: Pulse ... folytatás — Scope: Quick Meas

ARBgen: **Pulse** ... folytatás — Scope: **Realtime**

ARBgen: **Pulse** ... folytatás — Scope: **Averaging**, #**Avg**s 64

(3) ARBgen:

Modulációk bemutatása

Először a vivő-t kell kiválasztani ... pl. Sine

♣ Szemléltető példa:

- Mod Type: AM ... Type: FSK
 - Sweep (LIN)
 - Burst (N cycle) ... Cyc: 1, 2 ... vizuális „élmény” – ARBgen display: Graph Mode
- Álló ábrához: Scope TRIG mode: Holdoff

Store/Recall – 4 memória hely van

„The ARBgen stores the selected **function**, **frequency**, **amplitude**, **dc offset**, **duty cycle**, **symmetry**, as well as any **modulation parameters** in use.

The instrument *does not* store *volatile* waveforms created in the arbitrary waveform function.”

Utility – / csak ezeket használjuk ... /

DC off| on – de 50Ω a forrás-ellenállás (!)

Output Setup Load/HighZ ... | (polarity) Normal/Invert

Range: Auto (!!)- maradjon!!

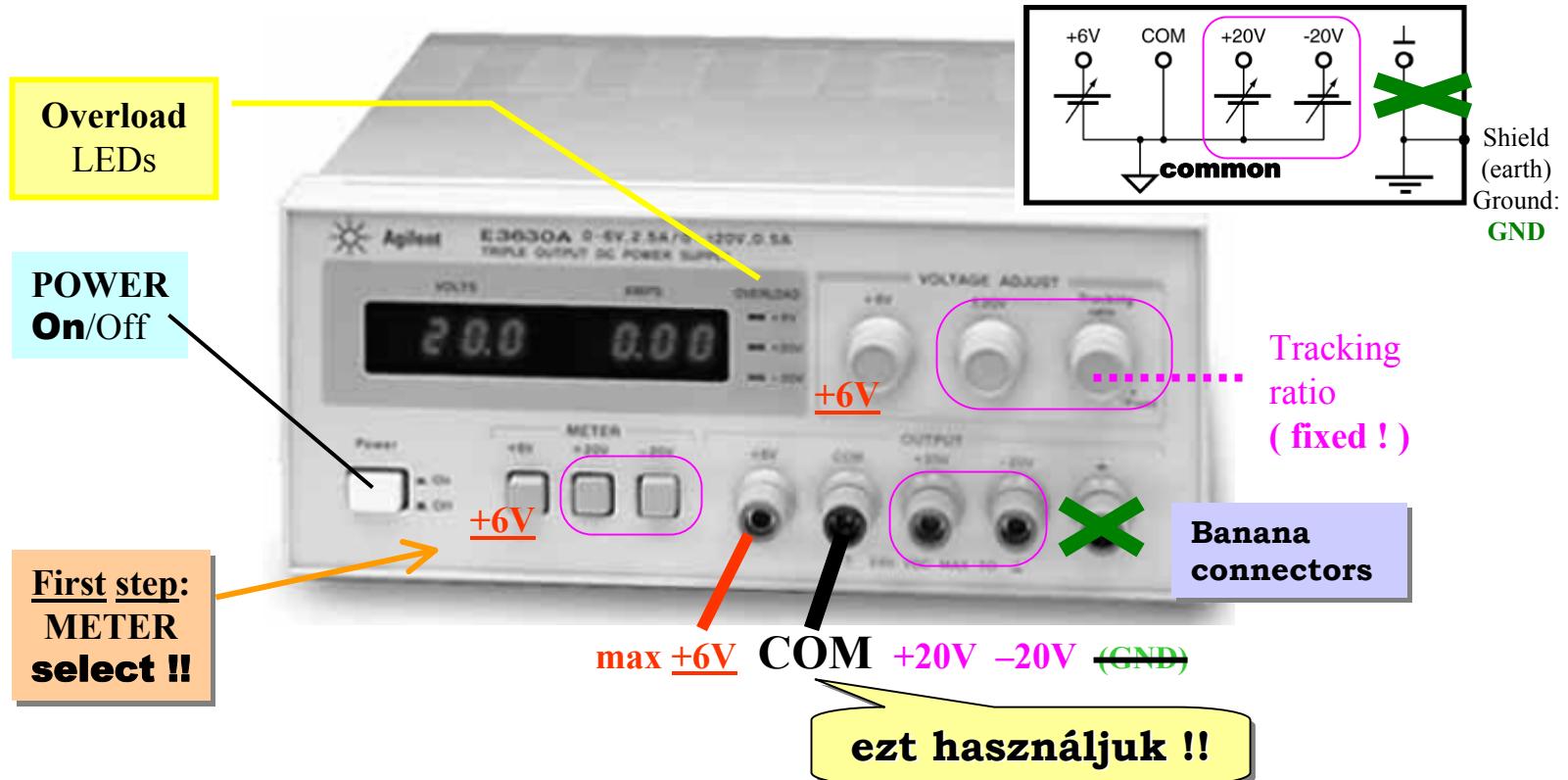
Agilent 3630A triple-output Power Supply

max **6V**, **2.5A**; max **$\pm 20V$** **0.5A** (output tracking)

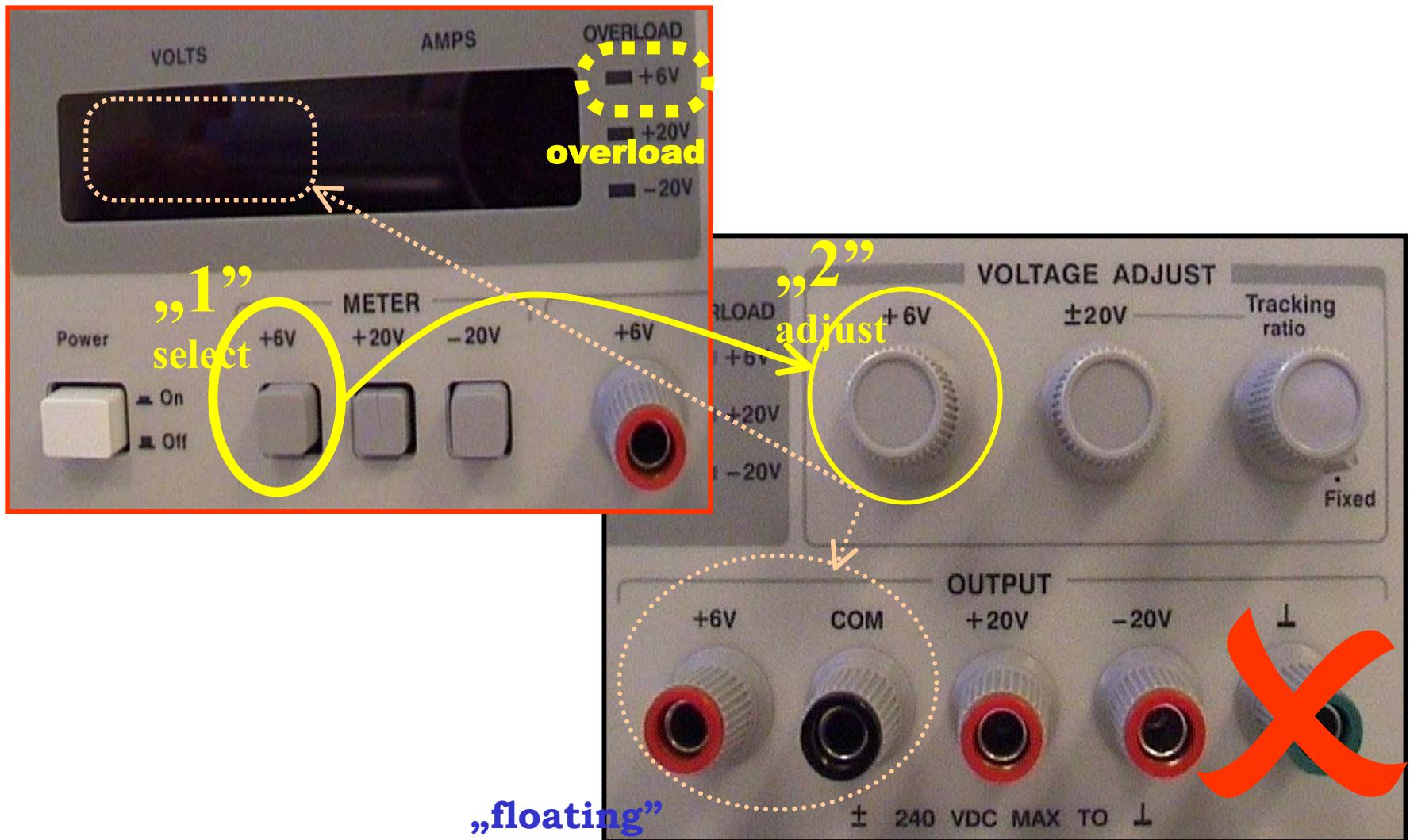
Constant voltage (CV)

and current foldback (CF, +6V) / current limit (CL, $\pm 20V$) modes

Digital voltage and current METERS

Power Supply - max +6V output

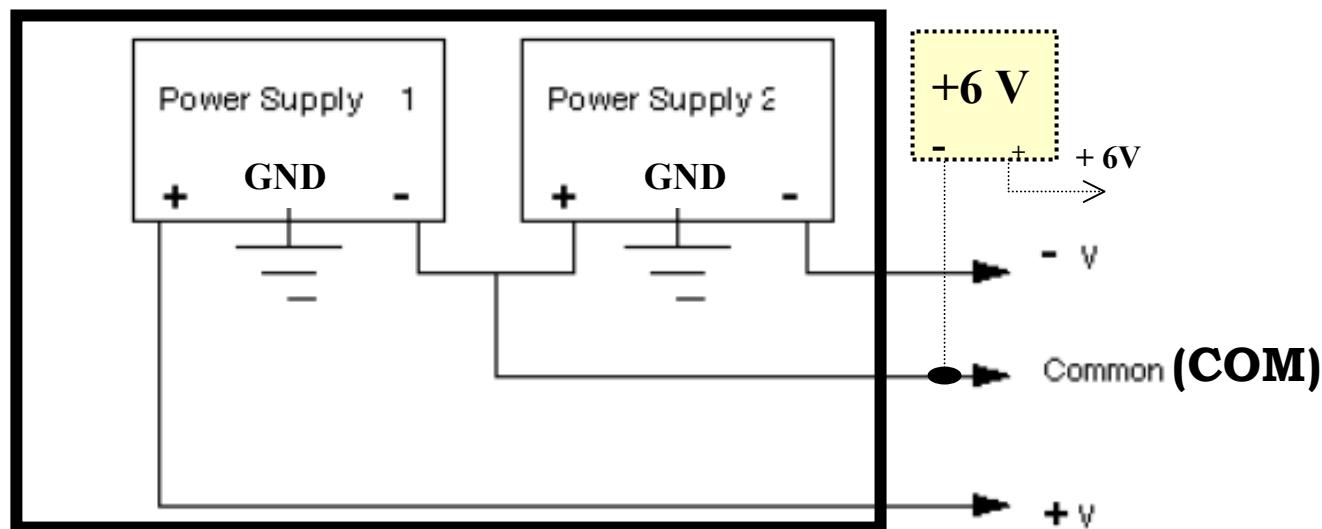
Power Supply: $\pm 20V$ output “tracking”

- The $\pm 20V$ control sets the **0 to +20V** and the **0 to -20V** outputs simultaneously. With the **Tracking ratio** control turned fully clockwise to its “fixed” position, the voltage of the negative supply tracks the positive supply within 1%, giving *balanced* positive and negative supplies.

Example: Press the +20V METER button (to display the +20V output) and adjust the $\pm 20V$ control knob to set the positive supply to **+15V**. Press the -20V meter button, the METER should read **-15V**. The positive and negative supplies are *balanced* : **$\pm 15V$**

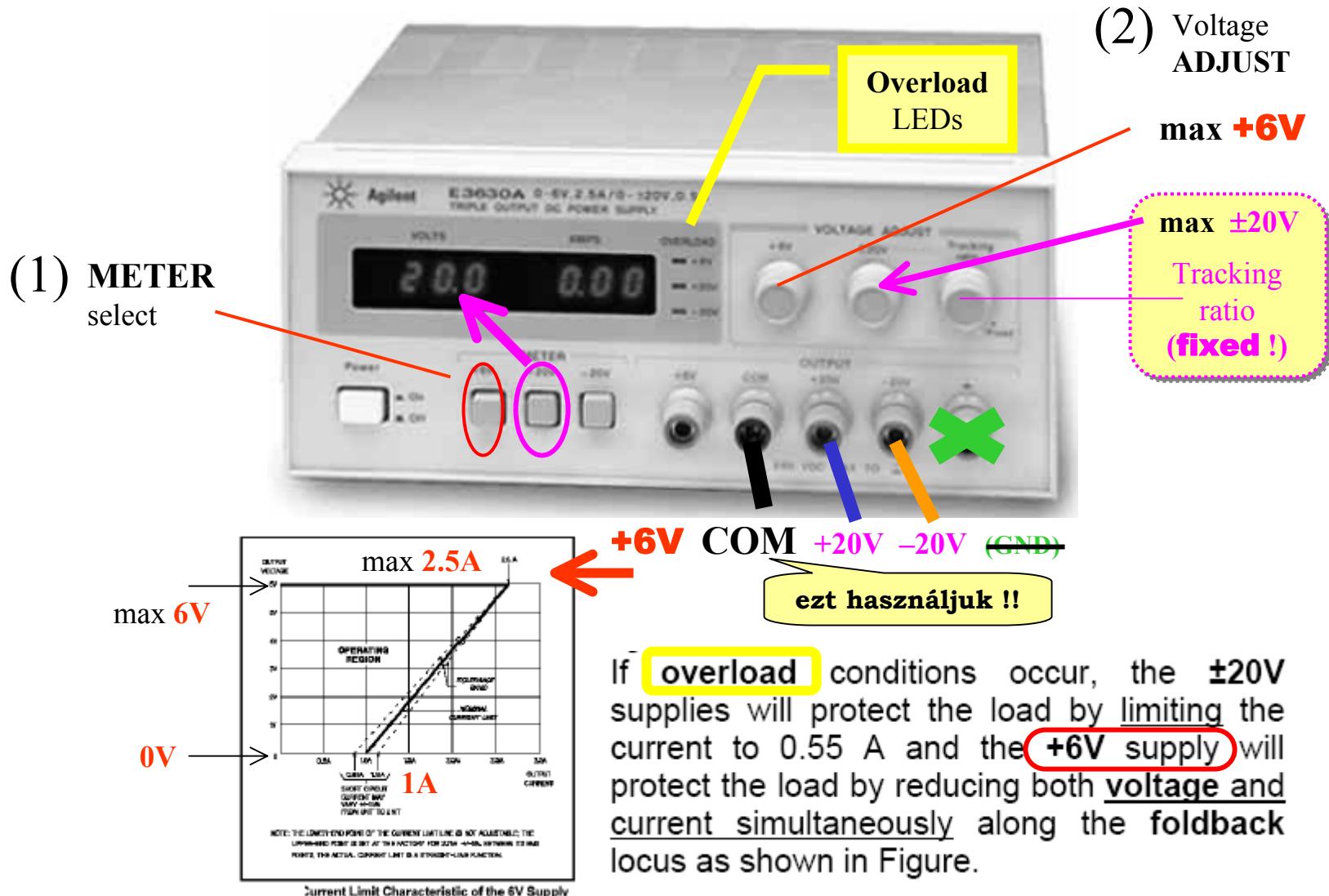
“1” METER
“2” ADJUST

“3” Connect
(COM, V)

- Turning the **Tracking ratio** control clockwise out of its fixed position allows you to set the voltage of the **-20V supply** to a fixed fraction (**less** than unity) of the +20V supply. Once this ratio is set, the $\pm 20V$ control still controls both outputs and maintains a *constant ratio* between their voltages.

Power Supply - Overload

Agilent 34401A digital Multimeter (DMM)

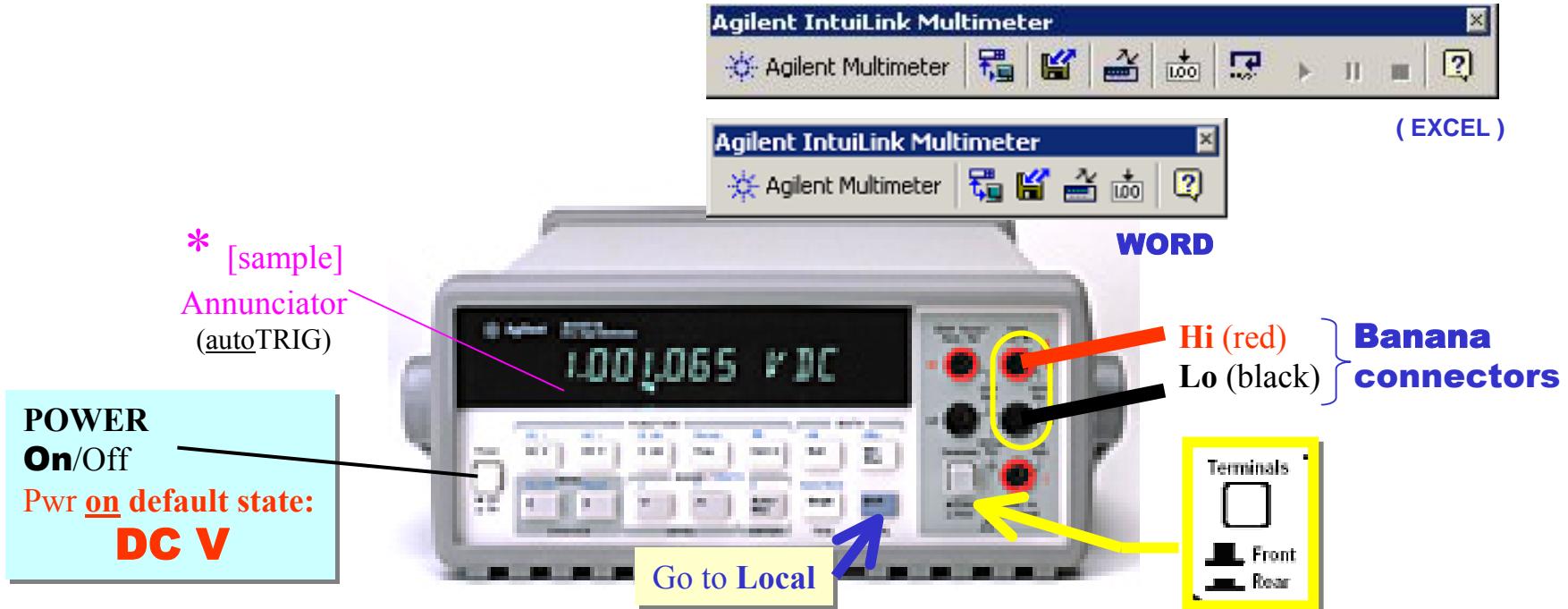
6.5 digit resolution (!); autoRanging; autoTrig

Voltage:V, Current:I, Resistance: Ω (2Wire, NULL feature, 4W)

True RMS AC volt and current (ac coupled !)

Frequency, period; **Math**, Data logging

GPIB, IntuiLink: Toolbars

DMM - Front panel

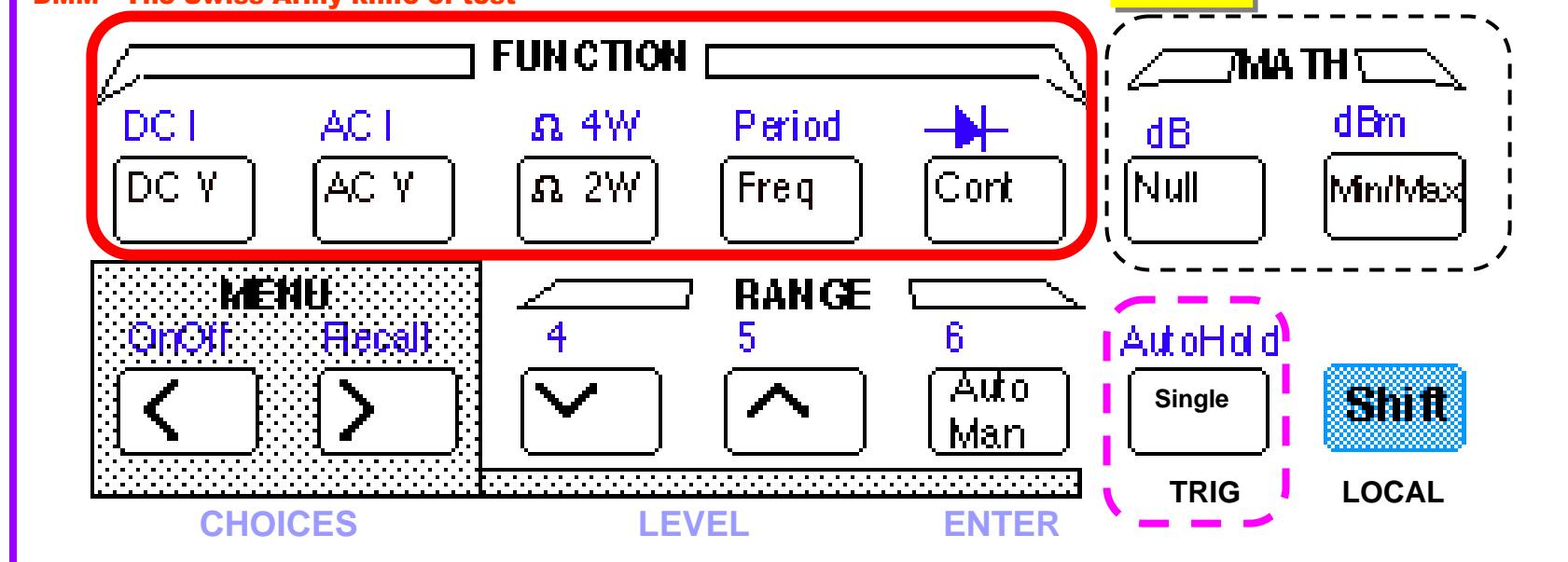
① **FUNCTION** (default state: **DC V**)

② **RANGE** (Auto/Man $\wedge \vee$), ③ **DIGITS** (Shift 6/5/4; masking: <>), ④ **TRIGger** (Auto)

⑤ *Connection*

"DMM - The Swiss Army knife of test"

DMM:

Math Functions

To make **null** (relative) measurement

Null

To store **min/max** readings

Min
Max

To make **dB** measurements

Shift dB

DC V $dB = \text{reading in } dBm - \text{relative value in } dBm$

or

AC V only

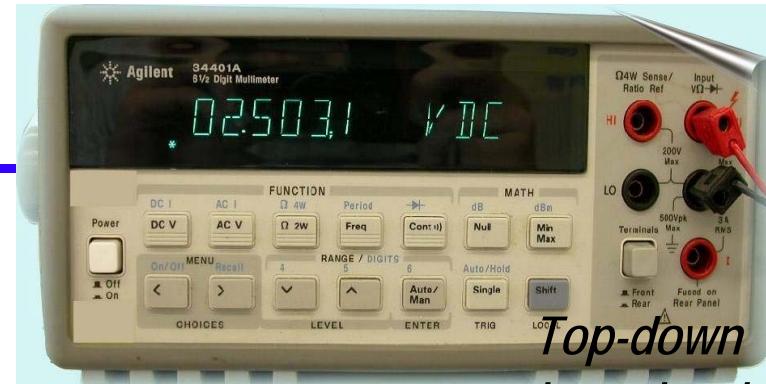
To make **dBm** measurements

Shift dBm

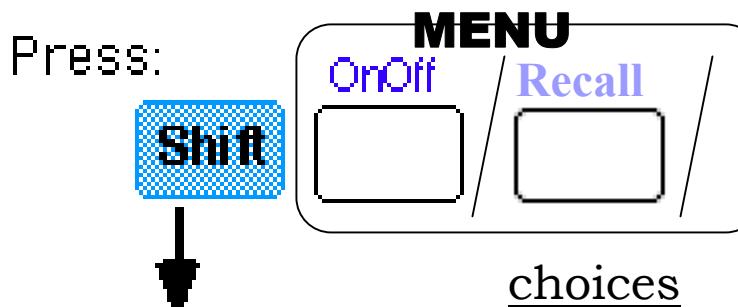
$dBm = 10 * \log_{10} (\text{reading}^2 / \text{reference resistance} / 1mW)$

Limit testing (Access through **Menu**)

DMM - Front panel menu

Top-down tree structure

A:MEAS → B:Math → C:Trigger → D:System → E:I/O → F:Cal

1:filter 2:

1:Min-Max

choices

Min → Max → Avg → Count

1st level
menu
(menus)

2nd level
menu
(commands)

3rd level
menu
(parameter)

choices

A: MEASUREMENT MENU

1: AC FILTER → 2: CONTINUITY → 3: INPUT R → 4: RATIO FUNC → 5: RESOLUTION

B: MATH MENU

1: MIN-MAX → 2: NULL VALUE → 3: dB REL → 4: dBm REF R → 5: LIMIT TEST → 6: HIGH LIMIT → 7: LOW LIMIT

Execute: Enter

DMM - Display annunciators

AGILENT
HEWLETT PACKARD 34401A MULTIMETER

* [sample] Announcer (autoTRIG) → * Adrs Rmt Man Trig Hold Mem Ratio Math ENTR Rear Shift 4W

Go to Local

Shift	Local
--------------	--------------

Terminals

Front
Rear

* Turns on during a measurement.
Adrs Multimeter is addressed to listen or talk over the HP-IB interface.
Rmt Multimeter is in remote mode (remote interface).
Man Multimeter is using manual ranging (autorange is disabled).
Trig Multimeter is waiting for a single trigger or external trigger.
Hold Reading Hold is enabled.
Mem Turns on when reading memory is enabled.
Ratio Multimeter is in dcv:dcv ratio function.
Math A math operation is enabled (null, min-max, dB, dBm, or limit test).
ERROR Hardware or remote interface command errors are detected.
Rear Rear input terminals are selected.
Shift "Shift" key has been pressed. Press "Shift" again to turn off.
4W Multimeter is in 4-wire ohms function.
 \dots Multimeter is in continuity test function.
 \blacktriangleleft Multimeter is in diode test function.

MENU

GPIB=HP-IB

DMM - Basic functions

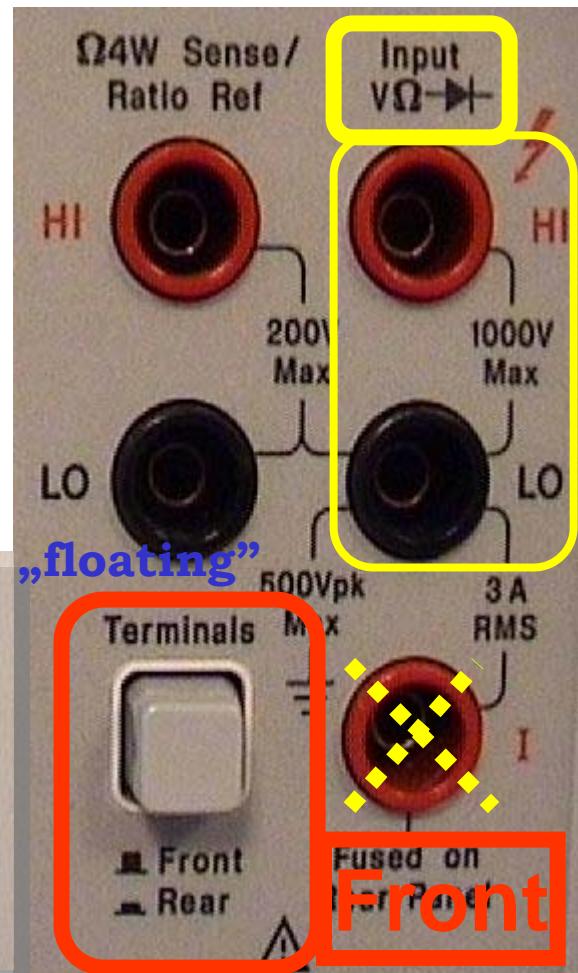
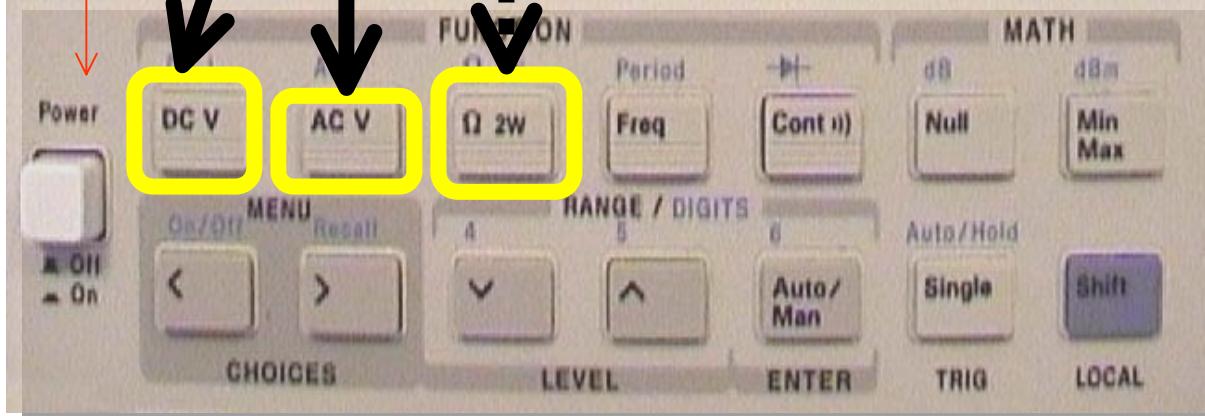
Egyenkomponens

DC: „direct current”
AC: „alternating current”
V: volt (!!)

POWER
(Pwr on:
default state:
DC V)

Egyenkomponens
nélküli váltakozó jel
valódi effektív értéke

Ellenállás (2Wire)

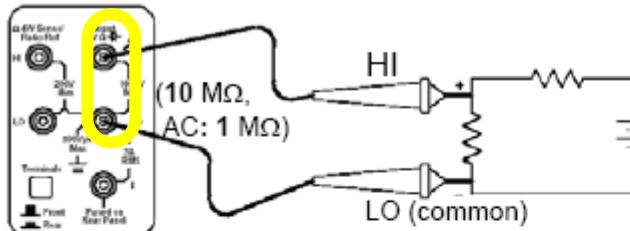

“DMM - The Swiss Army knife of test”

DMM Functions – Banana connectors

DC V, AC V:

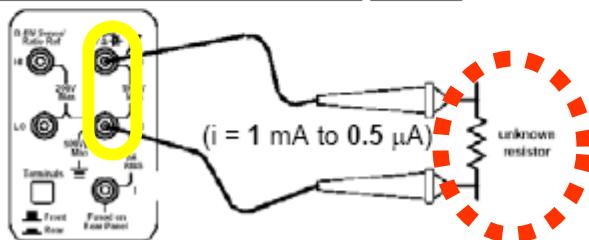
Voltage measurement:

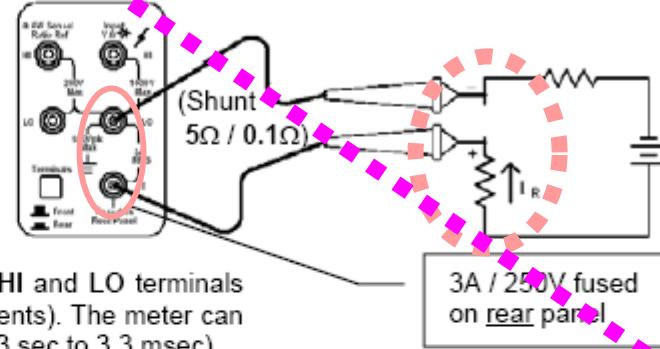
Note: to Measure Frequency: F (or Period: T) use the HI and LO terminals marked 1000 V Max (as you would for voltage measurements). The meter can measure frequency from 3 Hz to 300 kHz (period from 0.33 sec to 3.3 msec).

For frequency and period measurements, ranging applies to the signal's input voltage, not its frequency!

Ω 2W: 2 wire (2W) Resistance meas:

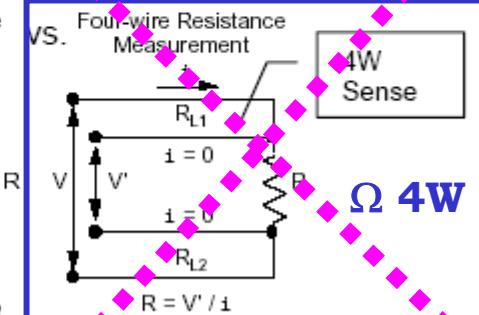
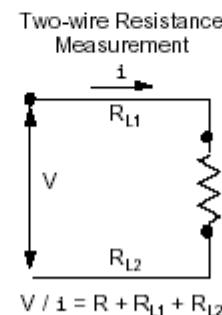

Current meas:

NOTE: the measurement portion of DMM is **ISOLATED** from chassis (earth) ground !!

Üzemmód váltás előtt: vezetéket bontani (kivéve: DC V, AC V)

DMM - DC V (dc coupled)

Range (DIGITS) vs. Integration (AVG) time in PLCs

Resolution Choices	Integration Time	
Fast 4 Digit * Slow 4 Digit	0.02 PLC 1 PLC	Fastest , least accurate
Fast 5 Digit * Slow 5 Digit (<i>default</i>)	0.2 PLC 10 PLC	Do not provide power-line noise rejection
* Fast 6 Digit Slow 6 Digit	10 PLC 100 PLC	Slowest, most accurate

* These settings configure the multimeter just as if you had pressed the corresponding “DIGITS” keys from the front panel.

Integration time is specified in *number of power line cycles* (NPLCs). The choices are 0.02, 0.2, 1, **10**, or 100 power line cycles. *The default is 10 PLCs.*

Power Supply / DMM - DC V:

♣ Szemléltető példa: a tápegység előzőleg beállított értékeit mérjük (piros, fekete mérővezeték)

Vessük össze a
Tápegység indikátor
és a **Multiméter**
adatait!

- Tápegység +6V out mérése, → Méréshatár: „Auto/Man” (**Man annunciator turns on**), ezután „ \vee ... OVLD [display], „ \wedge ” (optimális tartomány!)
Megtartva ezt a beállítást, +20V out mérése: **OVLD**, → Range: „Auto/Man” (**Man annunciator turns off**) ... a továbbiakban célzterű auto Range
- Felbontás módosítás: „(shift) 6 / 4 / 5” (figyeljük meg * [sample] annunciator gyakoriságának változását!) ill. a digit „maszkolás” (“ $<$ ”, “ $>$ ”) hatása
- Mérés indítás (TRIG): „Single”⁹ (**Trig annunciator turns on**), → „(shift) Auto | Hold” (**Trig annunciator turns off**) ... célzterű auto TRIGger

Megjegyzés: Hold állapotban (**Hold annunciator turns on**) „befagy” a kijelzés (!), és új érték (sípolva) csak akkor jelenik meg, ha a rögzített érzékenységi-sávon¹⁰ belül, egymást-kötöttön három mérési adat fordul elő.

Például, *kapcsoljuk be*¹¹ a **Hold** állapotot, majd +6V out mérése, majd ismét +20V out mérése; ezután *kapcsoljuk ki*: „(shift) **Auto | Hold**”

⁹ one reading: press **Single**

¹⁰ default state: 0.1% of reading (→ Trig MENU)

¹¹ **(shift) Auto/Hold toggles** between **auto TRIG** and reading **Hold**

DMM - Ω 2W meas

DISPLAY * [sample] Announcer (autoTRIG)

unit: **K OHM** $\left[\begin{matrix} mA DC & A AC \\ V DC & mV AC \dots \end{matrix} \right]$

FUNCTION

- DC I AC I **Ω 2W** Period
- Freq Cont
- Math** dB Null dBm Mini/Max

RANGE

- 4 5 6 AutoHold
- Auto Man Single TRIG
- Shift LOCAL

MENU

- OnOff Recall
- ◀ ▶
- 4 5 6 AutoHold
- Auto Man Single TRIG
- Shift LOCAL

2W Sense

2W = 2 Wire

Terminals

Front Rear

1. FUNCTION : Ω 2W

- RANGE (auto)
- Digits (Shift 4/5/6)
- TRIGGER (auto)

2. Connection

BEkapcsolásnál ez aktív: DC V
(most meg kell változtatni !!)

a BEkapcsolási alaphelyzet maradjon !!

♣ DMM - Szemléltető példa: Ω **2W**

1. Két összekötött mérővezeték ellenállásának mérése ... ($\approx 45 \text{ m}\Omega$),

ezután

Math: **Null** (*Math annunciator turns on*):

Ω **2W** mérésnél a mérővezeték hatásának kompenzálása

- (2. Saját test ellenállás mérése ...)

3. Dokumentálás: e-Jegyzőkönyv (**Word**)

egyszerűbb KÉZZEL
begépelni az adatot ...

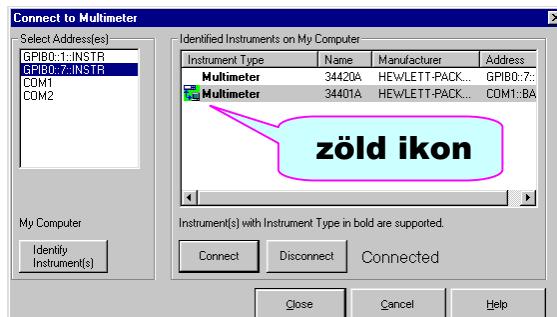
DMM - WORD: Tools | Templates and Add-Ins... AgtMMtb.dot

(ha nem látszik → View | Toolbars : ✓)

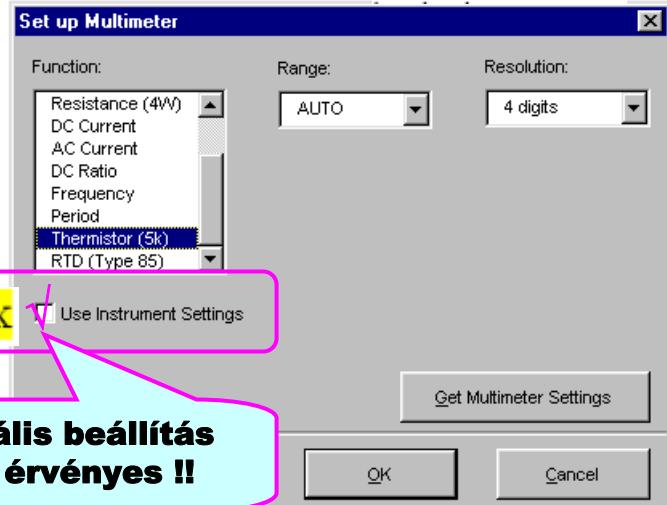
Agilent MultiMeter toolbar

Connect to Multimeter

GPIB address - 22

Set Multimeter Functions for single readings,

A manuális beállítás
legyen érvényes !!

Get Single Measurement

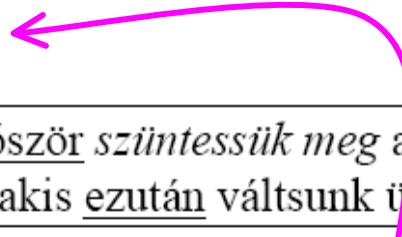
check 'With Engineering units',
do NOT check 'Do not show this dialog' !!

WORD

Save as ... **G:** drive !!

DMM - üzemmód váltás

Feszültség (V) mérésen kívül ...

Eltérő üzemmód kiválasztáshoz először sziüntessük meg a kapcsolatot a méréndővel (összekötés bontás!), csak ezután váltunk üzemmódot.

“The Swiss Army knife of test”

Univerzalitás: **áram (I)**, **ellenállás (Ω)**, **2Wire / 4W**, **Freq, T (= 1/F, Period)** ...

FIGYELEM: I : meg kell szakítani az áramkört (... biztosíték!)

Ω : szeparálni kell az alkatrészt

- I, Ω üzemmódban NE kapcsoljunk rá feszültséget !!

(**Banana in!**)

ARBgen
(BNC out!)

F (T) : a HI / LO -ra kapcsolt feszültség frekvenciáját (ill. periódusát) méri – „reciprocal Counter”

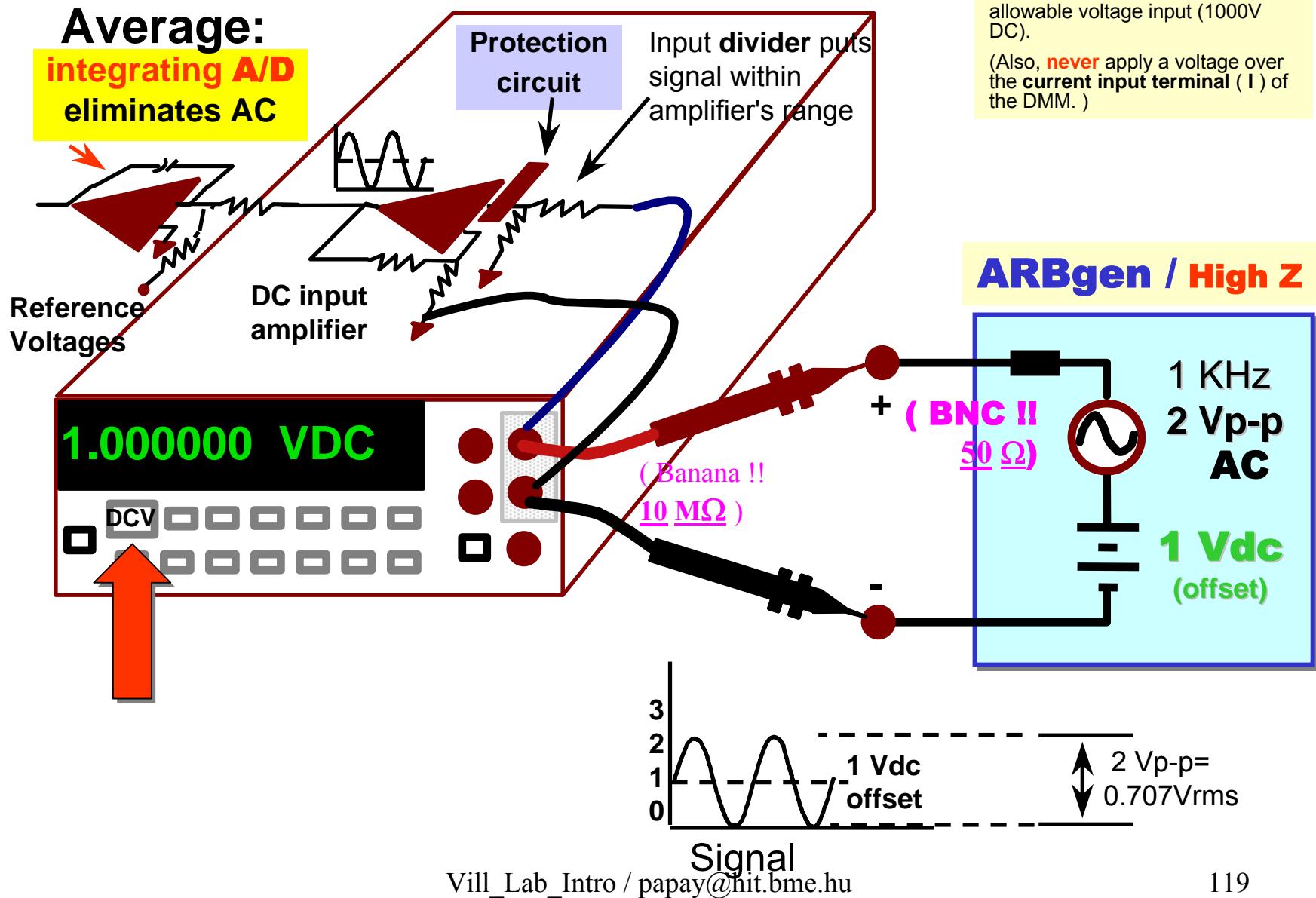
- F (T) módban RANGE a feszültség tartományt állítja!

AC mérés (V, I): AC csatolt igazi RMS érték („AC coupling true RMS”)

MEAS menu : AC coupling FILTER: 3 Hz [slow], 20 Hz [medium], 200 Hz [fast]

(DC offset up to 400V; CF: crest factor max 5:1 @ full scale)

ARB gen / DMM (1): Measuring **DCV** (dc coupled)

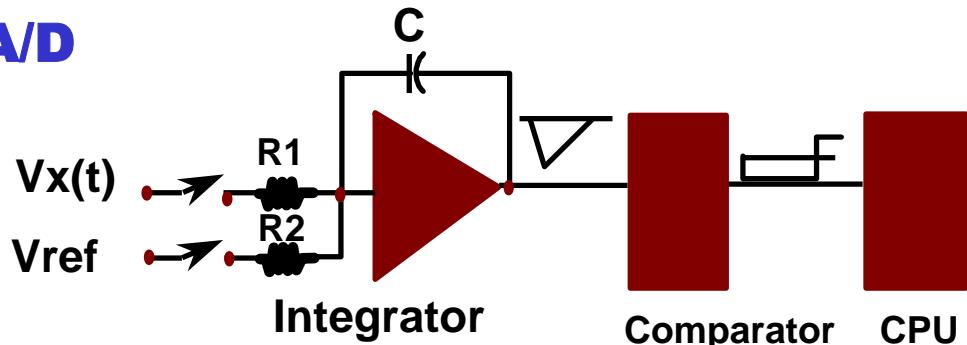

DMM: Integrating (dual slope) A/D

1) Converts voltage to time to digits

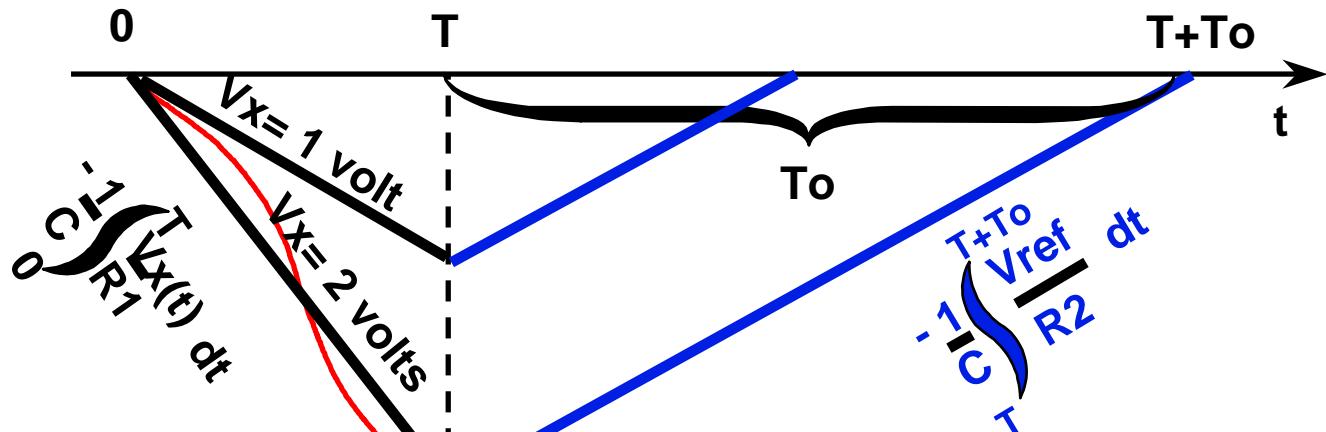
2a) Integrator is a
line-frequency filter

2b) Integrator is
a low-pass filter

Integrator:

$$V_{out} = -\frac{1}{C} \int_0^T i(t) dt$$

If $R1=R2$

$$\int_0^T V_x dt = \int_T^{T+To} -V_{ref} dt$$

$$T * V_x = T_o * (-V_{ref})$$

$$\frac{V_x}{-V_{ref}} = \frac{T_o}{T}$$

T is fixed at one cycle of 50 Hz or 60 Hz to eliminate power line noise;
Vref is fixed; R, C and Time are all ratioed, so **accuracy is excellent**.

DMM - DC V (dc coupled)

Range (DIGITS) vs. Integration (AVG) time in PLCs

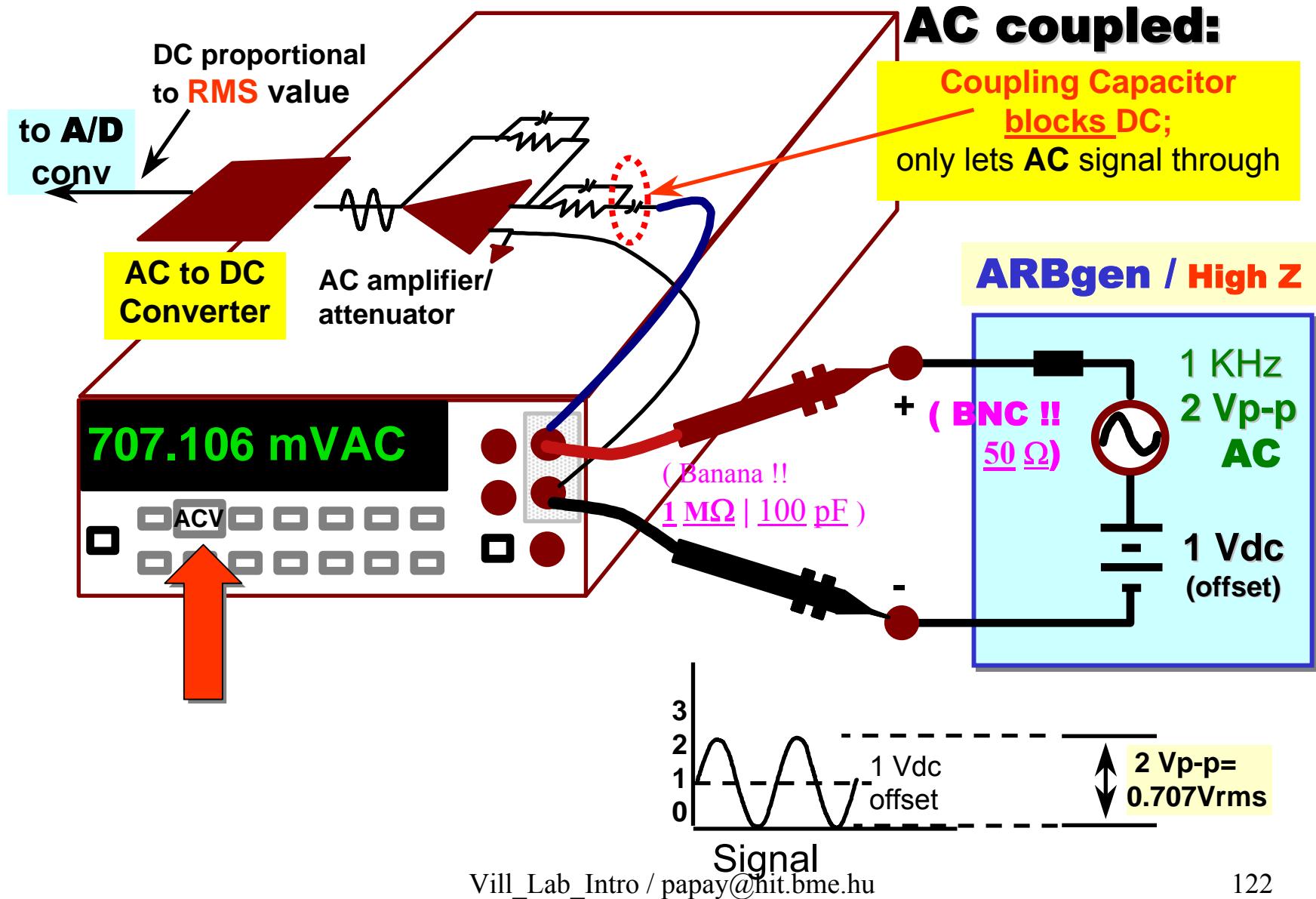
Resolution Choices	Integration Time	
Fast 4 Digit * Slow 4 Digit	0.02 PLC 1 PLC	Fastest , least accurate
Fast 5 Digit * Slow 5 Digit (<i>default</i>)	0.2 PLC 10 PLC	Do not provide power-line noise rejection
* Fast 6 Digit Slow 6 Digit	10 PLC 100 PLC	Slowest, most accurate

* These settings configure the multimeter just as if you had pressed the corresponding “DIGITS” keys from the front panel.

Integration time is specified in *number of power line cycles* (NPLCs). The choices are 0.02, 0.2, 1, **10**, or 100 power line cycles. *The default is 10 PLCs.*

ARBgen / DMM (2): Measuring **ACV** (true RMS, ac coupled)

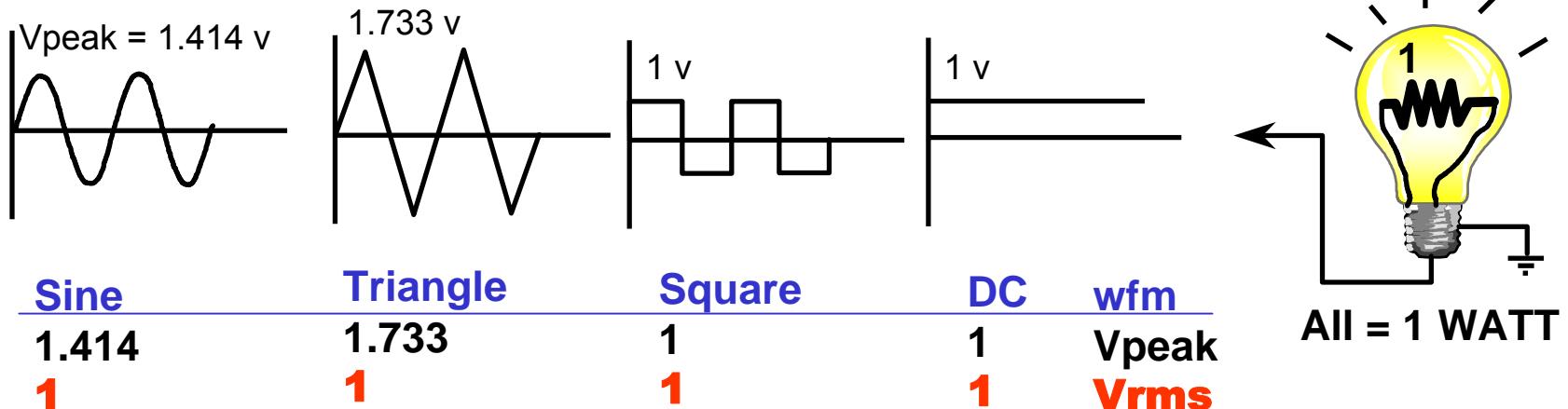

DMM - AC V (true RMS: Root-Mean-Square, ac coupled)

* RMS is a measure of a signal's average power

$$V_{rms} = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T V^2(t) dt} = \sqrt{AVG(v^2)}$$

- An **AC Voltage** with a given **RMS value** has the same heating (power) effect as a **DC Voltage** (with that same value)
- All the following voltage waveforms (wfm's) have the same RMS value: 1.000 VAC on an RMS meter

Mérőhely kikapcsolás

1. Műszer(ek) – K_1 /kapcs.
2. Számítógép (Win2K) – *Shut Down ...*

... és megvárjuk (!), amíg az
aut. kikapcsolás lefut

3. Mérőhely táp-elosztó – K_1

... és rendet rakunk (kábelek, stb.)

A mérőkártyák
adapterei

NE maradjanak a
konktorban (!)
a mérés után
(ne melegedjen a trafó)

"I hear...I forget; I see...I remember; I do...I understand." -Confucius, c. 500 BC

In theory, there is no
difference between theory
and practice.

But, in practice, there is.

Jan L. A. van de Snepscheut

Here is a mnemonic for the *decimal expansion* of π .

Each successive digit is the number of letters in the corresponding word.

How I want a drink, alcoholic(?) of course, after the heavy lectures ...

$\pi = 3.141\underline{5}92653\underline{5}8 \dots$